

PECAT, DESBAR

-QUÈ ÉS PECAT?

“Les conseqüències dels desigs terrenals són prou clares: fornicació, impuresa, llibertinatge, avarícia, etc.

(Gàlates 5:19). Agustí enumera molts altres pecats mortals i venials” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“El pecat és essencialment un allunyament de Déu” (Martí Luter, 1483-1546, teòleg alemany iniciador de la Reforma protestant).

“El pecat consisteix, justament, a apartar-se de Déu i girar-se vers la mort (cf. II, 69)” (Nota a “*Cherubinischer Wandersmann* / *El Pelegrí Querubínic*”, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“El pecat és un estat mental, no pas un acte extern” (“*Passing Thoughts on Religion, Wilful Sin*”, de J. M. Sewell).

“El pecat és el que enfosqueix l'ànima” (André Paul Guillaume Gide, 1869-1951, escriptor francès).

“La fita d'una imatge és dur glòria a l'original, aquesta és la perspectiva teocèntrica. Ara veiem que el pecat és radicalment antropocèntric” (@OvejaRed).

“Pecat és ofendre l'Amor Perfecte” (Autocitació).

-Com a error:

“Les ànimes, encara quan pequen no cerquen sinó assemblar-se a Déu amb una llibertat orgullosa, sense trellat, en un cert sentit, de baixa qualitat” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“Ja ho crec, tot pecat és un error, i l'epitafi per al pecador és: “*Ets un forasenyat*” (Alexander Maclaren, 1826-1910, predicador baptista anglès).

“PECATS: Ximpleries autoinfligides” (Eric Butterworth, *ministre* de “*The Unity Center*” de NY, una mena de “Pensament positiu”).

“Pecar és perdre el sentit de l'infinit, és ignorar que el temps realment no existeix” (Autocitació).

-INSTINTS I PASSIONS:

-Entenebrits en la percepció:

“Dins llur obcecació, aquests curts de gambals es lliuren a les males accions i escampen el mal pel món...Diuen tals persones: “*Ço he guanyat avui, aquest desig haig d'asseciar. Aquesta riquesa és meva, demà n'obtindrà una altra que vull*” “*M'he desfet d'aquest enemic, i d'uns altres me'n deslliuraré. Sóc*

el senyor, meus són el plaer, la fortuna, el poder, la felicitat”. “*Sóc ric, ben nascut, no m'igualaria ningú. Faré sacrificis, almoines, me n'alegraré*”. Així parlen, encegatats per la ignorància” (*Bhagavad Guita* 16:9, 13-15).

“Tenebres son las ments sense trellat dels homes, encegadas per desigs degenerats i per la infidelitat” (Agustí de Bona, 354-430, filòsof llatinoafricà i Pare de l'Església).

“Ningú no coneix les llaçades on està pres, ni les que el dimoni li prepara: nosaltres som semblants a les gents lliurades al vi, que no perceben els cordells amb què van a ser lligats, ni senten quan els lliguen” (*St. Efrem*, 306-373, doctor de l'Església siriaca, *De morb. ing.*, sent. 9, Tric. T. 3, p.78.).

“Un dels ancians deia: «Quan tapen els ulls a un animal, li fan donar voltes al molí; però amb els ulls oberts, no donaria pas voltes a la mola. El mateix fa el dimoni quan aconseguix encegar la mirada d'un home: el degrada i el duu a tota mena de pecats. Però, si un no es deixa tapar els ulls, li serà més fàcil d'escapolir-se'n» (N., 276)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 11.49).

“No es poden explicar els béns de la salut als qui mai no n'han tinguda, sinó que des del bressol han estat malalts de consumpció. S'hi han acostumat i pensen que es tracta d'una deficiència natural que correspon a la mateixa disposició de la natura. Tota exhortació a corregir-se resulta debades, ja que tot l'afany dels qui l'escolten s'inclina cap el que és pitjor i tenen una disposició contrària al consell que se'ls dóna. Això és particularment així quan l'esperança d'obtenir guanys els fa créixer la cobejança: la passió fa aleshores que no es presti cap oïda als consells, de manera que les exhortacions al bon seny no hi troben cap entrada: l'esperit es troba tot enfocat vers el desig de guany, per vergonyós que sia” (“*Discurs ascètic molt necessari i de gran utilitat*”, de Nil l'Asceta, Egipte, s. IV o VI).

“En l'home caigut, marcat per les conseqüències del pecat dels primers pares i dels seus pecats personals, la imatge de Déu no ha pas estat destruïda, sinó tan sols alterada, recoberta pel “rovell de les passions”. El seu desig innat de Déu no és més que una nostàlgia ineficaç, incapaç de contrarestar les múltiples atraccions que el mal exerceix en ell, després que ha desviat i fragmentat el seu desig essencial de felicitat torcent-lo cap a objectes limitats, que mai no poden satisfer-lo realment” (Placide Deseile, “*Doctrina de la Filocalia*”).

“*El pecador resta encegat*

El pecatós no hi veu. Com més corre i es precipita en l'amor a si mateix, tant més s'encega”

(“*Cherubinischer Wandersmann* / *El Pelegrí Querubínic*”, 2.181, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

-Pecats i Natura:

“La naturalesa no té cap promesa per a la societat, i menys encara, cap remei per al pecat” (Horace Bushnell, 1802-1876, teòleg i clergue congregacionalista nordamericà).

“–Veïllaré per vós; el pecat que contamina la vostra ànima és d'aquells que solen perdurar en els homes; el vostre ésser està saturat de concupiscència i fàcilment tornariu a caure”. Així li parlà el confessor en l'hora solemnia de l'absolució. I això recordava Josafat, i això determinà aquella violència” (“*Josafat*”, 1906, novel·la decadentista d'en Prudenci Bertrana, 1867-1941, escriptor modernista català).

“De totes maneres, en qualsevol ocupació humana la preocupació per la bellesa del món, percebuda en imatges més o menys deformes, no està mai absent. Per tant, no hi ha en la vida humana cap àmbit que sia domini exclusiu de la natura. El sobrenatural està present onsevulla en secret, sota mil formes diverses, la gràcia i el pecat mortal estan pertot arreu.

Entre Déu i aquestes recerques parcials, inconscients, i, de vegades, criminals de la bellesa, l'única mediació és la bellesa del món. El cristianisme no s'encarnarà mentre no assumeixca el pensament estoic, la pietat filial per la ciutat del món, per la pàtria d'ací sota que és l'univers. El jorn que, per culpa d'un malentès ben difícil de comprendre a hores d'ara, el cristianisme s'allunyà de l'estoïcisme, es va condemnar a una existència abstracta i separada. Les realitzacions, fins i tot les més enlairades, de la recerca de la bellesa, com ara en l'art o en la ciència, no són realment belles. L'única bellesa real, l'única bellesa que és presència real de Déu, és la bellesa real de l'univers. Res que sia més petit que l'univers és bell” (“*Formes de l'amor implícit a Déu*”, 1942, Marsella, Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

-Abús egoista o materialista o perillós d'allò natural:

“Cada instint o passió humana és amoral, és només l'abús d'aquestes passions que les fa dolentes. No hi ha res dolent en la fam, però hi ha alguna cosa que va malament a la gola; no hi ha pecat en la set, però hi ha pecat en l'embriaguesa, no hi ha res de dolent a cercar la seguretat econòmica, però hi ha quelcom de dolent quan hom és avar; no hi ha res de menyspreable en el coneixement, però hi ha alguna cosa que ha de ser condemnada en l'orgull; no hi ha res de dolent en la carn, sinó en l'abús de la carn. De la mateixa manera que la brutícia és la matèria en el lloc equivocat, el pecat és la carn en el lloc equivocat. El sexe té el seu lloc en aquesta àrea de la vida dissenyat per a la seva fruïció, però fer-ne mal ús fora d'aquest vincle natural i sobrenatural està malament” (Fulton John Sheen, 1895-1979, arquebisbe catòlic estatunidenc al Regne Unit).

-PECAT I PLAER:

“El plaer és l'esquer del pecat” (*Plató* [Aristocles], 427?-347 a.C., filòsof idealista grec).

“Quan venç l'opinió, i amb l'ajuda de la raó, ens porta al millor, el principi de la conquesta es diu temprança (*sôphrosunê*), però quan el desig, que és desproveït de raó, ens governa, i ens arrossega al plaer, el poder del mal govern es diu *hubris*” (“*Protàgores*” 238a, de *Plató* [Aristocles]).

“*Hamartia* està connectat amb *epithumia* (Jaume 1,15). *Epithumia* és el desig. *Epithumia* va ser definida per Aristòtil com “anar rere el plaer”. Els estoics afegien a aquesta definició que era anar cercant el plaer “més enllà dels límits de la raó”. Climent d'Alexandria definia *epithumia* com l'esperit que “té com a objectiu i va rere allò que li és gratificant”. *Epithumia* sempre té la noció de desitjar el que no ha de ser desitjat” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

“Així com cap dels idòlatres no ha pogut fer un déu igual a ell – és un mortal i amb les seves mans pecadores només pot fabricar obres mortes (Sa 15,17) –, ni pot fabricar-se el bé o la felicitat o el plaer o la seguretat...” (“*Meditacions*” 362, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

-Els rodals del pecat:

“El riure no sembla ser un pecat, però condueix al pecat” (“*Homilies*”, de St. Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l'Església grega).

“El pecat ve disfressat, i així és benvingut; com Judes, besa i mata; com Joab, saluda i mata” (George Swinnock, ca.1627-1673, autor purità i clergue inconformista anglès).

“*El pecat*

El pecat no és sinó que hom aparta el seu esguard de Déu i el gira vers la mort” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 4.69, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Segons Richard BAXTER, és pecaminós tot el que va contra la recta *reason* impresa per Déu en nosaltres: no sols aquelles passions que tenen un objecte en si pecatós, sinó fins i tot els afectes desmesurats i irracionals, perquè destrueixen la *countenance*, perquè, com a fets purament materials, suprimeixen la relació racional de tota acció i sentiment amb Déu, i són ofensius per a Ell” (“*Ètica Protestant i Naixement del Capitalisme*”, 1905, d'en Max Weber, 1864-1920, filòsof, economista polític i un dels cofundadors de la Sociologia).

-Pel plaer:

“Res no és més alt que Déu. Quan Déu et persegueix en alguna cosa, no has de cercar-hi cap remei fora del mateix Déu. Molt sovint tu fas el que van fer els gegants, que van aixecar una torre per pecar més segurs. D'una sola cosa els homes es queixen: de no poder fer el que volen, no perquè no vulguin el que convé o perquè volen el que els seria un obstacle. Es lamenten només de no tenir el poder de fer el que

volen: si això que volen és bé, no volen ni pensar-hi. Com si cap error, cap ruïna no pogués trobar-se en la voluntat, quan al contrari en ella sola s'hi amaguen tots els mancaments dels homes" (*"Meditacions"* 300, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

"A pocs els fa goig d'escoltar pecats, els encisa cometre'ls" (*"Pericles, Prince of Tyre / Pèricles, príncep de Tir"*, ca. 1607-1608, acte I, escena 1, línia 92, de William Shakespeare, 1564-1616, dramaturg anglès).

"La contaminació ve davant de la perdició" (John Trapp, 1601-1669, comentador bíblic anglicà).

"La natura humana (de tothom) tendeix a ser barroera, vol plaer i vici per davant de tot, s'autoenganya molt fàcilment, i té malícia de qualsevol cosa que el dugui per camins menys transitats o més subtils.

El problema és que aqueixos vicis o pecats, tota aqueixa fal·lera descontrolada pel plaer, no són més que miratges perillosos" (Autocitació).

-VOLUNTAT I LIBERTAT EN EL PECADOR:

-Esclaus i presoners de passions i del pecat:

"Ningú no es lliure si és esclau de la carn" (Lucius Anneus Sèneca, 4-2? a. de C.-65 d. de C., filòsof estoic beticoromà).

"La voluntat de l'home no pot dir-se lliure mentre és esclava de passions que la vencen i atenallen. Qui ha sigut vençut par un altre és el seu vassall o esclau" (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església).

-Violència emocional en les temptacions:

"Pensa quines emocions més violentes desperten en tu coses que ni tan sols s'haurien d'esmentar: t'emocionen més que el Senyor. I quants estan dominats per les concupiscències immundes en lloc del Senyor!" (*"Meditacions"* 1, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

"...Semblants pecats com a serpents, a mossos, no paren mai, mosseguen devorant-nos. Membres són teus, Senyor, els nostres cossos; Tu ens has format els nervis i els ossos, de veritat, no per a condemnar-nos" (*Contemplant lo Crucifixi*, actualització del poeta Narcís Vinyoles, s. XVI).

-Voluntat esmaperduda i ineffectivitat:

"Pecat és cada segon de ma vida passat en alguna altra cosa que desfer allò que s'oposi al triomf de l'amor" (Richard Wurmbrand, 1909-2001, pastor protestant màrtir a Romania, on passà 14 anys en presons d'isolament i sota tortures).

"Són pecaminoses aquelles bones obres que es realitzen amb una finalitat diferent que la d'honorar

Déu" (Hanserd Knollys, 1599–1691, ministre baptista anglès).

"En recordareu aquella en què cert rei festejà son fill, i hi convidà gran nombre de gent. Bous i animals engreixats havien estat morts i els missatgers foren enviats a cridar-ne molts perquè vinguessin al sopar. Van anar a la festa? No, sinó que tots ells, com si s'haguessin ficat d'acord, alhora començaren a excusar-se'n. L'un digué que acabava de prendre muller i que per tant no hi podia anar, quan, en realitat, podia haver-hi dut la dona amb ell. Un altre havia comprat cinc jous de bous i havia de provar com anaven, malgrat que la festa era de nit i no podria pas fer-ho en la foscor. L'altre havia comprat unes terres i volia anar a veure-les, encara que no crec que hi anàs amb un fanal. Així, tothom se n'excusà i ningú no hi anà. Però el rei havia determinat que la festa s'esdevingués, féu al seu criat: "*Vés pels camins i pels tancats, i –convida'ls?, compte!, no diu pas convida'ls- força'ls a entrar-hi*"; perquè ni encara els pidolarires a les tanques haurien vingut si no haguessin estat forçats" (*"La lliure voluntat: una esclava"*, de Charles Spurgeon, 1834-1892, predicador baptista britànic).

"Si un jorn t'alçares contra Déu traïdora, Prou la ignorància és càstig de ta pena: Déu no ha manat al pecador que mora; Déu vol que visca, que vivint s'esmena" (*"L'any Mil"*, d'Àngel Guimerà, 1845-1924, poeta nacional català).

"Heus aquí, doncs, la imatge del Pare i del Fill en el fangar humà. Doncs el jo conscient i personal, és el fill de l'altre jo, del fosc i primitiu i ha de tornar al si de son pare: allà torna cada nit. Però no és només *diferent* com el fill diví del Pare, és, a més, en l'home, *separat*. L'oblida involuntàriament i se n'aparta voluntàriament. Cada vegada que es precipita als seus plaers o als seus negocis li gira l'esquena. Estat que els hindús anomenen "ignorància" i els cristians "pecat original". El pare, separat del fill i privat d'expressió i de llum, es corromp en el seu clot d'ombres i es converteix en dimoni. El fill, privat de la seva raó de ser, es torna joguina d'il·lusió i de vanitat. Roda al caprici de les circumstàncies, com la fulla seca al caprici dels vents contraris.

De tant en tant, espaordit davant la seva inconsciència, presa de vertigen, el vanitós diu: "Tot és inútil. No hi ha Déu". De tant en tant, el fosc s'irrita, sacseja el vanitós, l'encoratja cap a la bogeria o el crim, o almenys a malsons i mals pensaments. El fill fa tot el possible per oblidar el pare i fugir d'ell, per això s'apega amb obstinació als objectes exteriors i a totes les distraccions i es penja dels seus semblants, frívols i fluctuants com ell. Els seus negocis, les incessants necessitats del seu ofici, els múltiples deures, són la muralla més forta que pot alçar entre ell i si mateix, la seva protecció i la seva sustentació contra la veritat.

El pare fa tot el que està al seu abast per atreure sobre si l'atenció del distret. Li fa nosa, li posa entrebancs, el

fa dubtar. Les insídies de la temptació no són, sovint, més que trucades mal enteses de la vida interior, l'esforç de les potències de l'ànima per obtenir la conversió de l'infidel, o la seva venjança per no haver-la obtinguda” (“*Approches de la vie intérieure / Llindar de la vida interior*”, 1962, d'en Giuseppe Giovanni Lanza del Vasto, 1901-1981, deixeble cristià europeu de Gandhi).

“Pecat és perdre el temps sense ajudar a fer que tot allò millor triomfi, i que la veritat ens ompli d'alegria” (Autocitació).

-fl càstig a venir:

“Les Escriptures ens diuen que tots els homes han estat fet presoners per part de poders amb els quals no poden trencar. Quins són aquests poders? Deixeu-me fer-ne recompte: 1) Els homes són esclaus del pecat. 2) Els homes són esclaus de Satanàs. 3) Els homes caminen cap al càstig segons el sistema de la justícia de Déu” (“*A Price for A People / Un preu per a un poble*”, p. 13, de Tom Wells, autor cristià).

“Tots els pecats tendeixen a ser addictius i el punt terminal de l'addicció és la condemna” (“*A Certain World / Un cert món*”, de Wystan Hugh Auden, 1907-1973, escriptor britànic).

-Déu i l'home pecador:

“El pecat és l'única part que no has rebut (de Déu). Fora del pecat, has rebut tota la resta d'Ell” (*Sermó 21*, d'Agustí de Bona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

“E aquest advertir e separar dóna a entendre nostre senyor Déu quan diu, *Isaiae ·LVIII° ·: Peccata vestra diviserunt intervos et me*. Ço és, “los vostres pecats han fet departiment entre mi e vosaltres” (“*Terç del Crestià*”, 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“*Ressuscita tu mateix d'entre els morts*
Et dic: no et serveix de res que Crist hagi ressuscitat, si tu romans captiu del pecat i dels llaços de la mort” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 1.63, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler]).

“*Del pecador i de l'Esperit de Déu*
L'Esperit del Senyor omple tota la terra.
On és, doncs, el pecador, que no el sent ni el coneix?” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 3.190, per *Angelus Silesius*, 1624-1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“*Déu és immòbil*
Qui diu que Déu s'aparta del pecador, molt clarament manifesta que no coneix Déu.
Guaita: Déu no se n'aparta mai, sinó que és el pecatós el qui s'aparta de Déu” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 5:94).

-la tendència general dels homes a pecar:

“És ben cert que no hi ha cap home just a la terra que sempre faci el bé i no pequi mai” (*Qohèlet* o *Eclesiastès 7:20*, atribuït al rei Salomó, 1020-929 a. de C., rei d'Israel).

“*Si quoties homines peccant sua fulmina mittat Jupiter, exiguo tempore inermis erit / Si Júpiter llançàs els seus raigs segons els homes van pecant, ben aviat se li acabarien*” (“*Tristium*”, II. 33, de Publi Ovidi *Nasó*, 43 a. de C.-17, poeta llatí).

“Els homes s'estimen qualsevol cosa tret de la rectitud i tenen por de tot excepte de Déu” (“*Hearts Afire / Cors en flama*”, 1952, de Vance Havner, autor i pastor baptista nordamericà).

-la indignitat del pecat:

“El que té lleus pensaments de pecat, mai no va tenir grans pensaments de Déu” (*Dr. John Owen*, c.1616-1683, teòleg protestant anglès).

“El fet és que el pecat és allò més impropri d'un home segons el món de Déu: l'home mai no va ser creat per al pecat i l'egoisme. Vam ser creats per a l'amor i l'obediència” (*Josiah Gilbert Holland*, 1819-1881, novel·lista nordamericà).

-la possibilitat de canvi:

“Per descomptat que Pau creia tot això -, però el secret de la seva fortalesa i del seu èxit no depenia de la seva fe ortodoxa, sinó del fet que “Crist viu en mi”. De la personalitat de la seva depravació personal (“*No sóc jo sinó el pecat que habita en mi*” -*Romans 7:17-*) puja al cim de l'espiritualitat (“*No més jo, sinó que Crist viu en mi*” -*Gàlates 2:20-*). Preciós canvi de vida!” (“*Why Revival Taries / Per què no arriba el Desperar espiritual*”, 1959, de Leonard Ravenhill, predicador protestant britànic del s. XX).

“Com parts distintes són l'home i el pecador: Déu va fer l'home, i el mateix home, va fer-se pecatós. Desfés la teva mala obra i Déu en salvarà la seva bona obra. És just que avorresques en tu la teva obra i estimis l'obra de Déu” (*Agustí de Bona*, 354-430, filòsof llatinoafricà i Pare de l'Església).

“Un dels pares deia: «No pots estimar si abans no has odiat. Perquè si no avorreixes el pecat, no podràs complir amb la justícia, ja que està escrit: “*Aparta't del mal i obra el bé*” (Sl 37,27). En tot això, el que importa és la voluntat de l'esperit, onsevulla que es trobi. Així, en el paradís, Adam desobeí el manament del Senyor, mentre que Job, assegut sobre el seu femer, l'observà. Per tant, Déu no cerca en l'home més que la seva voluntat recta i que visca sempre en la seva temor» (N., 378)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 11.54).

“Ab contricció dóna consciència Passió a volentat” (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“Humà és caure en pecat,
Diabòlic, aquell qui hi viu,
Com Crist ets quan el pecat t'entristeix,
Com Déu és qui de tot pecat ha sortit”

(“*Sinngedichte / La Densitat del Pecat*”, de Friedrich von Logau, †1655, poeta alemany).

“Només Déu ens pot alliberar d'aquesta condició humana caiguda, per això necessitem la redempció o salvació de Crist” (Autocitació).

-Front a l'autoengany, camí de mal:

**Pecats difícils de detectar:*

“*Nec tibi celandi spes sit peccare paranti; Est deus, occultos spes qui vetat esse dolos /*
Quan t'estàs preparant per cometre un pecat, no crec que t'hagis d'amagar; car hi ha un Déu que prohibeix que els crims sien ocults” (“*Carmina / Cançons*”, I. 9. 23, d'Albi Tibul, 50-19 a. de C., poeta elegíac romà).
“Els pecats d'intenció o d'omissió poden ser ben poc visibles i subtils i no per això menys reals” (Autocitació).

**Engany i autoengany vs. consciència:*

“L'enginy per autoenganyar-se és inescapable” (Hannah More, 1745–1833, escriptora anglesa i filàntropa cristiana).
“No hi ha res més infeliç que la felicitat dels qui pequen” (“*Catena Aurea*”, vol. 1, d'Agustí de Bona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).
“Els pecats més antics amb les formes més novelles?” (“*Henry IV*”, Part II, ca. 1597-1599, acte IV, escena 5, línia 126, de William Shakespeare, 1564-1616, dramaturg anglès).
“Ecolteu i deixeu-me llegir-vos el que diuen els Pares a tomb d'aquells que no posen gens de cura a estudiar la benefactora oració del cor. Declaren que tal gent cometem un triple pecat; perquè: 1r., es posen en contradicció amb les Sagrades Escripures; 2n., No admeten que hi hagi per a l'ànima un estat superior i perfecte. Acontentant amb les virtuts exteriors, romanen ignorants de la fam i set de justícia i es priven de la beatitud de Déu; i 3r., en considerar llurs virtuts exteriors, sovint cauen en l'autocomplaença de si mateixos i en la vanitat” (“*Relats sincers d'un pelegrí al seu pare espiritual*”, ca. 1853-1861, llibre anònim rus publicat a Kazan el 1884, molt popular en la tradició contemplativa ortodoxa).
“Jo no sóc ni la meua consciència de reflexos superficials ni la meua consciència de les fondàries intermitges (somis, impulsos, instints, complexos). Sóc el fons pur i simple. Hom sobreentén que si el fons m'és completament fosc i desconegut, em trob en estat de divisió amb mi mateix, llavors el meu propi jo m'és estrany i desconegut; la meua intel·ligència, sense veritat; la meua consciència, sense unitat i sense fonament. Aquest estat paradoxal és el de tots els homes. El pecat ens ha posat a tots en aquest estat. D'ell poden treure'ns la conversió i la il·luminació” (“*Approches de la vie intérieure / Llindar de la vida interior*”, 1962, d'en Giuseppe Giovanni Lanza del Vasto, 1901-1981, deixeble cristià europeu de Gandhi).

**Culpabilitat conscient:*

“Cal saber que el pecat és comès de tres maneres: o bé per ignorància, o bé per feblesa o bé per desig; i és més greu per desig que per debilitat” (*St. Gregori*, no consta quin dels diversos *St. Gregoris* ho va dir).
“El teu pecat no és accidental, sinó un comerç” (“*Measure for Measure / Mesura per mesura*”, 1603, Acte III, escena 1, línia 148, de William Shakespeare, 1564-1616, dramaturg anglès).
“Tot pecat és el resultat d'una col·laboració” (Stephen Crane, 1871-1900, novel·lista nordamericà).

**L'enfonsament en el pecat i el costum:*

“Qui no evita les petites falles, a poc a poc va caient en unes altres de majors” “De què aprofita viure molt de temps, quan tan poc ens esmenem? Ah! La llarga vida no sempre ens corregeix, ans moltes vegades ens afeg més pecats” (Tomàs Haemerken o Haemerlein “*Kempis*”, 1379 ó 1380, Kempen-25·7·1471, probable autor del *bestseller* cristià “*De imitatione Christi*”, 1418).
“*El pecador resta encegat*
El pecador no hi veu. Com més corre i es precipita en l'amor a si mateix, tant més s'encega” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 2.181, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).
“Aquesta generació ha oblidat la soberania de Déu i ha exaltat la soberania del lliure desig humà. Hem oblidat la santedat de Déu i exaltat la felicitat personal de l'home per a la fita i obligació principals de l'evangeli. Estem tan ocupats amb nosaltres mateixos i amb el nostre propi plaer que literalment creiem que Déu existeix per al sol propòsit de fer-nos feliços tot donant-nos qualsevol cosa que els nostres cors egoistes desitgen. Déu és vist com a una celestial festa de campanes. Pots veure Déu pertot si la teua ment està per estimar-lo i obeir-lo” (Aiden Wilson Tozer, 1897-1963, pastor protestant nordamericà).
“L'excessiu relativisme (a)moral fa descontrolar massa les persones, i més als nens amb tota la femada de marketing, noves tecnologies, TV, etc...
La persona humana necessita uns límits, una autodisciplina, si no vol embogir. La llibertat en si és massa gran i ampla, i ofereix massa miratges i la gent guaita l'abisme de la confusió vital.
Les lleis morals no sols són útils, també són tan reals com les de la física” (Autocitació).

**Dificultats per desempallegar-se'n:*

“Que ningú pensi que matar el pecat amb pocs cops, fàcils i suaus. El qui ha estat ferit una vegada per la serp, si no continua lluitant fins a matar-la, pot penedir-se alguna vegada d'haver començat la baralla. I també el qui es compromet a tractar amb el pecat, i no el persegueix constantment fins a la mort” (*Dr. John Owen*, c.1616-1683, teòleg protestant anglès).

“La Bíblia o el N.T., més que de pecats concrets parla de tendència a pecar, pròpia de la natura humana (de l'home caigut o adàmic).

Es com una boirina corrupta que envolta per fora i dins les persones.

La pecatositat és una mena de tendència espiritual paranoica” (Autocitació).

EL DIMONI CONTRA L'ÀNIMA: EL PECAT

* *Les forces i la consciència.*

“Mentre que el dimoni ens combati només per fora, serem prou forts per a resistir-lo; però si li obrim una vegada la porta de la nostra ànima i deixem entrar-hi aquest perillós enemic, sapiau que ja no tindrem forces per a defensar-nos” (St. Joan Crisòstom, *ca.345-350-†407, Pare de l'Església grega, a *Sern. de pec. non vulg.*, n. 4, sent. 224, Trie. T. 6, p. 345).

“La consciència és la veu de l'ànima; les passions, la del cos” (William Shakespeare, 1564-1616, dramaturg anglès).

“Per les nostres caigudes en el pecat, les potències de l'ànima es debiliten; la força de la gràcia decau; les nostres evidències del cel s'esborren; temors i dubtes s'eleven dins l'ànima (Déu, una vegada més, perdonarà aquest pecat escarlata, i mostrarà misericòrdia a aquesta pobra ànima?); les corrupcions al cor són afavorides i refermades; i la consciència d'un home després de les caigudes queda més enrabiada o més paralitzada” (“*Precious Remedies Against Satan's Devices / Remeis preciosos contra les estratagemes de Satanàs*”, de Thomas Brooks, 1608–1680, autor purità anglès).

* *Interior i exterior, diable i gràcia.*

“Però jo he arribat a comprendre, a partir de les Sagrades Escripures i de la meua pròpia reflexió, que certament abans del baptisme és des de fora que la gràcia exhorta l'ànima vers el bé, mentre que Satanàs està amagat en les seves profunditats intentant d'impedir que l'esperit surti de qualsevol manera vers el camí dret. Però a partir del moment de la nostra regeneració, el dimoni és foragitat, i dintre hi roman la gràcia. Per això trobem que, així com abans l'error dominava l'ànima, així després del baptisme hi domina la veritat. Malgrat això, Satanàs encara pot actuar en l'ànima com abans, i moltes vegades fins i tot pitjor, no pas perquè cohabitava amb la gràcia –cosa blasfema–, sinó perquè a través dels humors del cos pot fer introduir en l'esperit –com s'introdueix un fum– la llepolia dels plaers irracionals” (“*Cent capítols pràctics de coneixement i de discerniment espiritual*”, 79, de Diàdoc de Fòtice, l'Epir, s. V).

“Una pau sense fi segueix la veritat, és una pau comuna amb la dels àngels. El treball i el dolor segueixen la mentida, són comuns amb el diable”

(“*Meditacions*” 165, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

“L'home a penes ni tan sols pot reconèixer els dimonis de la seva pròpia creació” (Albert Schweitzer 1875-1965, Metge missioner alsacià, teòleg, músic, i filòsof).

* *L'ànima assassinada pel diable:*

“De tal condició sou també vosaltres, grecs, enginyosos de paraules però folls de pensament, que us heu estimat més de professar la sobirania de molts déus ans que el govern d'un de sol, creient que seguiu demòns poderosos. I és que, de la mateixa manera que els bandolers, per falta d'humanitat, acostumen dominar el proïsme amb audàcia, així també els demòns, després d'enfonsar les vostres ànimes abandonades fins a la maldat més profunda, les han enganyades mitjançant incerteses i fantasies” (“*Discurs contra els grecs*”, XIV, de Tacià, apòlogista cristià assiri del s. II).

* *El bestiar d'escorxador del diable*

L'ànima que es deixa matar del pecat ha esdevingut (oh gran ironia!) el bestiar d'escorxador del diable” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 5.333, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

ALTERNATIVES

* *Quatiment animic:*

“L'ànima descansa quan deixa anar les seves llàgrimes; i la pena se satisfà amb el seu plor” (Publi Ovidi Nasó, 43 a. de C.-17, poeta llatí).

“Abandonà sos desvaris i plaers, cast s'ha fet en les amors i festes.

El seu deler ja no és pas de beure vi, ni va darrere de desvirgar joves gaseles.

Ja era temps que el cor despertàs i es desempallegàs dels vels que el colgaven...

Esforça't, ànima, arremanga't, deixa de seguir la passió, amb ses follies...” (“*Tawq al-hamâna/El collar de la coloma*”, obra cimera de la literatura andalusí, Xàtiva, 1022, d'Abû Mwhâmmad 'Alî ibn Ahmad ibn Sa'îd ibn Hazm al-Andalusí al-Zahirí, 994, Còrdova-1063, Huelva; poeta, historiador, juriconsult, polígraf).

“Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura, com a penyora santa duré jo el teu record.

Lluitar constant i vèncer, regnar sobre l'altura i alimentar-se i viure de cel i de llum pura ...

O vida, o noble sort!

Amunt, ànima forta! Traspassa la boirada i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals. Veuràs caure a tes plantes la mar del món irada, i tes cançons tranquil·les 'niran per la ventada com l'au dels temporals”

(“*El pi de Formentor*”, Miquel Costa i Llobera, poeta nacional català, 1854-1922).

*Amb què? Com?:

“(La Bíblia és) l'ajuda, la guia, el bàlsam d'ànimes desconcertades” (John Arbuthnot, 1667-1735, metge i autor escocès).

“Les passions no són vençudes tot combatent-les, sinó que has de procurar afeblir-les i no pas de lluitar-hi com fan els poc experimentats. No has de combatre mai per la puresa de l'ànima: qui vulgui entrar en el lloc de la puresa amb aquesta (eina) no obtindrà mai ni tan sols la pau dels pensaments” (*Quart Discurs sobre els capítols del coneixement*, 56, Isaac de Nínive o el Siriac, s. VII, monjo nestorià i bisbe de Nínive, nat a l'actual Qatar).

“Les bones obres i àdhuc les pràctiques religioses que venia observant, no li serveixen ara de res. En no confiar-hi ja, se'n torna a Déu, i posa tota la seva confiança (creient) només en Jesucrist i en la seva mort redemptora, com el mètode que Déu ha establert per salvar els pecadors. Té per bo aquest mètode de salvació, s'hi complau i el tria com el seu únic recer. Des d'ara, no rebutja ja més la Creu per ser un misteri...” (“*Els trets distintius del veritable cristià*”, 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

ELS “BAGOTS” DEL PECAT: ELS PECATS ES CRIDEN I RETROALIMENTEN ENTRE SI

“*Old sinne makes newe shame* / El pecat antic fa vergonya al nou” (Havelok “el danès”, ca. 1280, línia 2461).

-L'atracció pecatosa:

“A voltes, uns vicis, que són claríssims, són vençuts amb uns altres d'amagats (els quals son tinguts com a virtuts). Llavors hi campa la supèrbia i una altivesa d'agradar-se a un mateix, que és causa de ruïna” “En un sol pecat es poden distingir molts pecats” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“També diu Gregori: “El pecat que no s'esborra per la penitència, aviat amb el seu pes n'arrossega un altre” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Els pecats s'enganxen entre si com els bagots de cireres collides” (Explicació tradicional).

“La dreta va amb mala idea perquè sap com és la política real. La progressia té mala idea perquè va de resabuda, però per malfeineria no sap aplicar-la i es conforma amb el plany. De tres pecats (la supèrbia, la malícia i la malfeineria) es configen una virtut imaginària (l'ètica). L'autoengany, doncs, no sols hi és doble, sinó que va en direcció totalment contrària a la crua realitat” (Autocitació).

-Vetllar i no ser autoindulgents:

“Vigileu molt fins i tot en les coses que són considerades com a miquinòries, a fi de poder evitar les més greus que són pecat. Perquè, si començàvem per menysprear certes coses com si no tinguessin importància, de mica en mica, per aquest camí, arribaríem a les caigudes greus” “I allò que la llenya és per al foc, la intemperància i l'embriaguesa ho són per als pecats en què perillen de caure” (“*Catequesis Baptismals*”, de St. Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l'Església grega).

“La indulgència d'un pecat obre la porta als pecats que el voregen. La indulgència d'un pecat desvia l'ànima de l'ús d'aquests mitjans pels quals tots els altres pecats han de ser resistits” (John Owen, 1560-1622, poeta epigramàtic anglès).

“Açò mateix diu sant Gregori parlant de sant Benet en lo segon llibre del “*Dialogorum*”, on diu que, com començàs a aprendre arts en Roma e vis los aprenents anar a diverses pecats, posà en son cor que més li valia ésser prudentment ignorant que oradament cient. Per tal diu sant Agustí, *De uerbis Domini: Quod melior est fidelis ignorantia quan temeraria scientia*. E vol dir “que més val fel ignorància, ço és, hom ignorant que sia a Déu lleial servidor, que temerària ciència, ço és, que hom cient, temerari e presumtuós” (“*Terç del Crestià*”, 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

-La temptació i el dimoni:

“Quan el dimoni s'aparta d'algú, aguaita l'instant oportú, i quan l'ha induït a un segon pecat, aguaita l'ocasió per al tercer” (Orígenes, ca.185-ca.285, controvertit i prolífic autor cristià, fundador de l'exègesi, en *Catena Aurea*, vol. III, p. 346).

“Una llegenda de fa molt de temps diu que el diable donava a triar a un ermità entre tres grans vicis, un dels quals era l'embriaguesa. L'ermità l'escollia per ser el menys pecatós; es tornà borratxo, i llavors cometé els altres dos restants” (No en consta l'autor).

PECAMINOSITAT: LA NATURA HUMANA ÉS PECATOSA.

-Els filòsofs d'abans del cristianisme:

“El virtuós es conforma amb somiar el que el pecador realitza a la vida” (*Plató* [Aristocles], ca. 427-347 a.C., filòsof idealista grec).

(Les ànimes) “en les quals cada acte ha deixat una taca, on tot està malament a causa de la mentida i la impostura [*alazoneia*], i res no hi és dreturer, a causa d'haver estat criats desconeixent la veritat” (*Plató* fa un dibuix de les ànimes dels homes davant del jutge en el Més-enllà, a “*Gorgias*”, 525a).

-La corrupció inherent a la Natura humana caiguda o adàmica:

“Perquè de dins del cor dels homes en surten mals pensaments, fornicacions, robatoris, homicidis, adulteris, cobdícies, maldats, engany, indecència, enveja, maledicència, orgull, insensatesa. Totes aquestes coses dolentes surten de dins i embruten l'home” (Evangeli segons Marc 7:21-23; escrit cap al 70 d.C.).

“Així, el parer de Pau és que el nostre cos és sempre mort i produeix obres mortals i pecatoses, però que aquests pecats no ens poden condemnar si som justs segons la fe...” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522-1523, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

****fa duresa de conviure i “el rastre de la serp”:***

“No és possible de ser indiferent davant la contaminació interior de l'home” (Jean-Michel Cousteau, *1938, explorador medi-ambientalista, educador francès i productor de documentals).

“De la fusta tan torteruda com aquella de què l'home està fet res completament endreçat no podem construir” (Emmanuel Kant, 1724-1804, filòsof alemany).

“Però el rastre de la serp és sobre tots ells” (“*Lalla Rookh*”, 1817, “*Paradise and the Peri*”, línia 206, Thomas Moore, 1779-1852, escriptor, músic i poeta irlandès).

“Els pensaments dels homes són evanescents com la boira, i els mateixos homes, volubles com a modistetes. Les embranzinades de llur cors són massa miserables per poder dir-ne que són pecaminoses” (Søren Aabye Kierkegaard, 1813-1855, filòsof, teòleg i escriptor existencialista protestant danès).

“El pecat és la paranoia consubstancial a la vida humana” “Segons Pau, tot allò humà està més o menys contaminat de *pecat* (*hamartia*: error, insolent contra Déu). No es tracta sols de “pecats concrets” com d'una boirina de pecat que la gent duem “incorporat”.

Si no és per acció és per omissió. No fer el bé que podríem ja és *pecat*” (Autocitacions).

****Ni tan sols els millors:***

“*Tots han pecat i estan privats de gloria*” (Rom. 3:23), val a dir, de la bondat i de l'amistat divines. Ací, pecat és pres en el sentit de malaltia, condició i naixement, de manera que tots som anomenats pecatosos fins i tot abans de veure la llum del món, en quant estem sotmesos al pecat i a la mort fins i tot abans de pecar d'obra” (“*Fidei Ratio*” a l'emperador Carles, 1530, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Cada un de nosaltres és, des del ventre de sa mare, un mestre artesà d'ídols” (Jehan Cauvin / Joan Calví, 1509-1564, teòleg de la Reforma, fundador del principal corrent protestant).

“Hi ha la llavor de tots els pecats – fins al més vil i el pitjor dels pecats – inclús en el millor dels homes” (Thomas Brooks, 1608–1680, predicador purità incomformista).

“No sols en el pitjor dels meus pecats, sinó quan aconplec la millor de les meves obligacions tot em parla d'un fill d'Adam” (William Henry Beveridge, 1879-1963, economista social i polític britànic nat a Bengala).

“Un amic meu (que era agnòstic o potser ateu) deia: “Sempre és pecat”.

Per això, en certa manera, tothom quedem fora del nivell ètic mínimament exigible.

Es per això que el cristianisme parla d'un Salvador. Si fóssim perfectes potser no necessitaríem un Salvador” (Autocitació).

-Postura relativista:

“No hi ha ni en el món, ni en la natura, ni en la carn, ni en la matèria, cap mal absolut que marqui la història d'indignitat i li traci per davant un camí d'irremeiable decadència. L'obra humana, malgrat el pecat, *encara és bona* sota unes determinades condicions certament rigoroses, però que ens ofereixen una tal sobreabundància de vida que aquest rigor afig unes gràcies suplementàries a les gràcies de la natura. Això és el que jo anomenaria el principi de l'humanisme cristià” (“*La petita por del segle XX*” 1949, d'Emmanuel Mounier, 1905-1950).

-La misèria humana:

“Oh miserable, quin monstre tan disforme ha fet de tu el pecat! Déu et va crear “poc menor que els àngels”; el pecat t'ha fet sols una mica millor que els dimonis” (Joseph Alleine, 1634-1668, evangelista purità anglès).

“El pecar és d'home; perseverar, de dimoni” (Refrany català).

“L'Home ha de triar entre aquestes dues vies: cap amunt o cap avall. Però per la bèstia que duu adins, optarà més sovint per la d'avall, sobretot quan li és bellament presentada. L'home capitula sovint quan el pecat li és presentat amb un revestiment de virtut” (*Mahatma Gandhi*, 1869-1948, independentista i místic indi).

“Sentim en nosaltres quelcom que no és ni sofriment ni pecat, que és alhora l'un i l'altre, l'arrel comuna a tots dos, una barreja indistinta dels dos, deshonra i dolor ensems. És el mal en nosaltres. És la lletjor en nosaltres. En la mesura que la sentim, ens horroritza” (“*Formes de l'amor implícit a Déu*”, 1942, Marsella, Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

“Quan la Bíblia parla de pecat no sol parlar tant de pecats concrets sinó de la condició pecatosa de la natura humana, és a dir, del nivell baix, materialista, còmode, rutinari, menyspreador, de supèrbia pudenta, etc...” “La supèrbia és el pecat del diable, perquè talla tota millora possible. Però, en evitar la millora, prefigura la decadència i la caiguda final” “Es l'ordre

de les coses i no hi ha volta de fulla. Com els damnats a l'infern de la "Divina Comèdia", ells mateixos corren cap a la porta d'allà on patiran" (Autocitació).

-El problema i culpabilitat de l'Ego:

"Els morts sepulsen també llurs morts quan els pecadors afavoreixen els pecadors; doncs qui lloa a qui peca, amaga ja mort sota la llosa de les seves paraules" ("Catena Aurea", val 1, p 495, de Sant Jeroni, 347 ó 374-420, orador cristià, traductor de la Bíblia al llatí, coneguda com a *Vulgata*).

"Déu ens deslliuri de nosaltres mateixos! Portem dins nostre els elements de l'infern si triem perquè així sien. Acabats, Judes, Neró, Borja, Herodes, tots van ser alguna vegada nadons que farfallejaven en braços d'una mare feliç" (Austin Phelps, 1820-1890, educador i clergue congregacionista nordamericà).

"El *London Times* va demanar una vegada a un nombre de persones prominents d'escriure assajos sobre el tema "Què hi ha de dolent en el món". G. K. Chesterton hi féu la resposta més curta i més a l'altura de la història:

"Benvolguts Senyors:

Jo.

un salutació cordial,

Gilbert Keith Chesterton" (G. K. Chesterton, 1874-1936, escriptor anglès catòlic i liberal).

PECAT I INJUSTÍCIA

«I qui, com els profetes de l'antiguitat, es va atrevir a parlar directament amb els líders del món, i fins i tot un rei, Herodes, del qual va denunciar el pecat...» ("Tu m'as fait prophète", de Carl-A. Keller, 1920-2008, professor honorari de la Universitat de Lausana, Suïssa).

-Pecat i justícia pròpia:

"Crist considerà que aquest era més just que el fariseu, no pas per haver viscut més honestament sinó perquè considerava que Déu era misericordiós i fiable i pensava que duria a terme la seva promesa. Aquesta és la veritable justícia de la fe! El fariseu confia en les seves obres, les seves paraules no són més que vanitat i edifica sobre la terra: "Senyor, et do gràcies perquè no sóc com els altres homes" (Lc. 6:49). Veus així com la nostra justícia porta a l'orgull; per això no és justícia veritable, sinó una falta terrible, car l'egoisme és el pecat contra Déu per antonomàsia" ("Breu instrucció cristiana i altres escrits", 1522-1523, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

"Pecar callant quan haurien de protestar fa covards els homes" (Abraham Lincoln, 1809-1865, 16è President nordamericà).

"Les bones obres i àdhuc les pràctiques religioses que venia observant, no li serveixen ara de res. En no confiar-hi ja, se'n torna a Déu, i posa tota la seva confiança (creient) només en Jesucrist i en la seva mort redemptora, com el mètode que Déu ha establert per salvar els pecadors. Té per bo aquest mètode de

salvació, s'hi complau i el tria com el seu únic recer. Des d'ara, no rebutja ja més la Creu per ser un misteri..." ("Els trets distintius del veritable cristià", 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

"Els reformadors ho han expressat així: La nostra justícia és una justícia forastera, que ens ve d'un altre (*extra nos*)" ("Viure en Comunitat", 1937, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor evangèlic de l'Església *confessant*).

"Però tot em feia fàstic i quan jugàvem amb Pepet el fill dels masovers, i aquest cridava *Visca Rússia!*, a mi m'entrava por i alegria tot d'una. I aquesta sensació estranya me la sentia per dins i em consolava de tot l'avorriment. Aleshores jo no podia entendre que allò era el meu primer desig de rebel·lió, aqueix desig que quan el sentim sense conèixer-lo encara, ens fa tanta vergonya com el primer pecat" ("Matèria de Bretanya", 1975, Carmelina Sánchez-Cutillas, *1927, escriptora madrilenca-valenciana).

-Conceptes quant a Pecat i (in)justícia:

"*Hamartia* s'equipara a *adikia* (I Jn 5,17). *Adikia* és "la injustícia, la manca de rectitud, la maldat". És el contrari de *dikaiosunê*, que significa justícia".

Dikaiosunê, pot ser definida com "donar a Déu com als homes allò que hi cal". *Adikia*, llavors, és l'esperit que alhora nega tant el seu deure envers Déu com el seu deure d'homes. El pecat és el que fa que algú s'adori a si mateix fins a oblidar-se o negar-se a servir Déu i els seus semblants. Això és el que el fa actuar com si fos la persona més important de l'univers" ("N.T. Words / Mots del Nou Testament", 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

"...així com havem *Proverbiorum decimo septimo*, on havem així: *Qui iustificat pravum et condemnat iustum, uterque abominabilis est apud Deum*; e vol dir "que aquell qui justifica lo malvat e aquell qui condemna lo just, cascú és a nostre Senyor Déu abominable" ("Dotzè del Crestià", 1384, 12ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

"Doncs bé, tampoc no hi va prendre part (en l'antisemitisme) el poble alemany, i això ho sap el que s'hagi trobat aquests darrers anys en l'Alemanya de Hitler. Si la passivitat és pecat, el pecat va ser universal" (M. Penella de Silva, "El nombre 7", llibre reportatge d'un periodista català republicà en Alemanya entre els anys '20 i '40).

"A la realitat i a la vida hi ha tots els elements perquè el món pugui ser just. Es el pecat de creients i no-creients que impossibilita el desplegament de la justícia. Si es deixa el pecat, la justícia pervé" (Autocitació).

***Submissió social:**

"*Palam mutire plebeio piaculum est* / És un pecat per a un plebeu de queixar-se en públic" ("Faulas", III, Epíleg 34, de Fedre de Macedònia, 10 a. C.-70, faulista grecollatí).

“En el grau que hom s’estima els béns temporals, en aquest grau lamenta de no tenir-ne i compadeix els qui no en tenen. I en el grau que els té per coses vils, en el mateix grau suporta que els altres no en tinguin. Així mateix, però a l’inrevés de les coses eternes. Per això els qui estan més amunt en la virtut es compadeixen dels errors i dels pecats” (“*Meditacions*” 222, de Guigó I, 1083-1137, prior de l’Orde de la Cartoixa).

“En una relació de forces molt desigual, el superior pot ser just respecte a l’inferior, adés en fer-li bé amb justícia, adés en fer-li mal amb justícia. En el primer cas, hi ha almoïna; i en el segon càstig. El càstig just, com l’almoïna justa, comprèn la presència real de Déu i constitueix una mena de sagrament. Això ve clarament indicat en l’Evangeli. Expressat en les paraules: “Aquell de vosaltres que no tingui pecat, que llanci la primera pedra”. Sols Crist és lliure de pecat” (“*Formes de l’amor implícit a Déu*”, 1942, Marsella, Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

“La perfídia, la maldat i, els pecats més greus i més grans, són exclusiva de les grans potències. Les petites podran ser díscules, brutes, irritables, ingovernables, mandroses i primmirades. Només una gran potència és apta per a la perpetració d’un gran crim” (M. Penella de Silva, “*El nombre 7*”, llibre reportatge d’un periodista català republicà en Alemanya entre els anys ’20 i ’40).

**Propietat privada i interessos propis:*

“I nosaltres què donem (a Déu) pels fruits que cada jorn ens dona? D’això, del fet que tot s’hagi convertit en propietat privada, aprenem que tots som pecadors. I encara que no fóssim corruptes per natura, la propietat privada ja seria pecat suficient perquè Déu condemnàs, ja que ens hem apropiat d’allò que ell ens ha donat de franc. Ni el mateix captaire no és exempt d’aquest pecat, ja que tota persona, d’una manera o altra, es mou pels propis interessos. A fi que la propietat privada no originés desordres o mals i tenint en compte la nostra corrupció original, Déu ordena: “No cobejaràs els béns de ningú (Gn. 20:17)” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

**Consolat-se:*

“WALL STREET. Símbol del pecat de tots els diables a reprendre. Que Wall Street sia un cau de lladres és una opinió que serveix als lladres fracassats per a tenir esperança d’una plaça en el Cel” (“*The Devil’s Dictionary*” d’Ambrose Bierce, 1842-1914, escriptor estatunidenc).

PECAT I INGRATITUD

“- Mala cosa és la ingratitud. Us dic que d’aquest gran pecat hom n’aconsegueix la remissió tard o mai”

(“*Curial e Güelfa*”, Anònim català de cavalleria escrit cap a 1435-1456).

**Contra Déu.*

«No coneix més el seu benefactor, s’oblida de mantenir els lligams d’amor i de gratitud que l’èxode d’Egipte i l’estada al desert va crear, abandona Aquell qui no fa més que estimar el seu poble, és una cosa tan estranya que Déu mateix no l’entèn. Tot plegat contradiu tot el que està succeint en altres parts del món» (“*Tu m’as fait prophète*”, de Carl-A. Keller, 1920-2008, professor honorari de la Universitat de Lausana, Suïssa).

“Diu l’Escriptura: “*Si jo no hagués vingut i no els hagués parlat, no tindrien pecat; ara, però, no tenen excusa de llur pecat*” (Jn. 15:22) També això va per a vosaltres i no us deixa cap defensa” (“*Catequesis Baptismals*”, de St. Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l’Església grega).

“El pecat és la insurrecció i la rebel·lió del cor contra Déu; i, com a resultat, s’hi torna en contra; pren les armes contra Déu” (Richard Alleine, 1610/11–1681, eclesiàstic purità anglès).

“La mateixa paraula indica que no podem trobar Déu en igualtat de condicions, sinó sols en termes de submissió i de gratitud” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès, presentador televisiu i ministre de l’Església d’Escòcia).

PECAT D’OMISSIÓ:

-Mancança de bé i negligències o irresponsabilitat: les bones obres són requestades:

“Els qui saben allò que cal fer i no ho fan, hi cauen en pecat (o els és comptat com a pecat)” (Lletra de Jaume 4:17, Epístola cap al 40 d. C., del mig “*germà de Jesús*”, la més socialitzant de totes. Es tracta de l’apòstol suposadament “*matamoros*” i “*patró de Espanya*” que pretenen tenir-lo soterrat a Compostel·la malgrat que morí màrtir a Palestina).

“A voltes, la ment que disposa d’una impassibilitat parcial resta impertorbable, però és reprovada per l’absència d’obres” (“*Centúries*”, 3:31, s. VII, de Talassi de Líbia).

“Cadascun dels mortals, ha de fer ressonar des del seu cor una doble lamentació: una, perquè ha deixat de fer el bé que devia; l’altra, perquè, estimant el mal que no ha de fer, el realitza en accions perverses” (“*Manual per al seu fill Guillem*”, de Duoda, ca. 803-post 843, comtessa de Barcelona).

“Açò posa sant Agustí en lo llibre *De la ciutat de Déu*, on diu així: *Peccatum est absentia boni ubi debet esse*; e vol dir “que pecat és absència de bé lla on deu ésser”. E açò mateix posa Anselm en diverses llibres seus, així com ja és damunt al·legat on diu: *Peccatum est carentia iustitiae debitae esse*” “E açò posa

Anselm en pròpia forma en lo llibre apellat *De casu diaboli, capitulo ·XI· et ·XVI·, et De conceptu virginali, capitulo ·V·, et De concordia, capitulo ·XIII·*, quan diu que “pecat és defalliment de justícia lla on justícia deu ésser” (“*Terç del Crestià*”, 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“La 5ª petició diu: “Perdoneu-nos la nostra culpa així com nosaltres perdonem els nostres deutors”.

Es tracta justament dels pecats d'omissió, dels quals estava tant astorat el benaurat arquebisbe d'Armagh Jacob Usser, que ha escrit tants llibres importants, quan, al final dels seus dies, ja a punt de deixar el temps, deia: *Domine, remitte mihi peccata mea omissiois*: “Oh Déu estimat, perdoneu-me el pecat d'haver deixat de fer tant de bé” (“*Segon discurs*”, Londres, 4-9-1746, Nikolaus Ludwig von Zinzendorf, 1700–1760, reformador social i bisbe de l'Església Morava).

“Potser els pecats d'omissió són globalment pitjors que els d'acció, ja que els practica més gent durant més temps, quotidianament” “Els clàssics, els teòlegs o inclús Einstein insisteixen que el mal no té natura pròpia sinó que sols és absència de bé: allà on deuria haver-hi bé sols hi ha "manca de" Bé. Això és també la maldat” “Un amic meu agnòstic o ateu, de joves (jo també era agnòstic), em deia: “Sempre és pecat”. En realitat és així per als qui no viuen en Déu. Però també és allò del pecat per acció o per passiva o omissió (el “per deixar de fer”) per tothom” (Autocitacions).

-Fn la vida politico-social:

“D'altra banda, també, com a contrapartida, van haver-hi casos d'impressionant generositat. El pecat del poble alemany quant als jueus va ser pecat de passivitat. La passivitat de la major part davant la minoria criminal. Però quan hom té en compte que aquesta passivitat no va existir únicament en la qüestió jueva, sinó també en unes altres, o millor diré: en totes, amb enormes perjudicis per als propis alemanys, s'ha d'admetre que una conjunció de circumstàncies psicològiques va mantenir els alemanys en aquell estat d'apatia que tan a fons va saber explotar el nazisme, tot carregant-ne el poble alemany amb les conseqüències. Sovint hom podia escoltar de boca dels alemanys disconformitat, i fins i tot repugnància, per la conducta nazi envers els jueus. Però no passaven d'ací. Els passava com al cos diplomàtic estranger. Deuria haver abandonat Berlín i deixar de donar suport amb llur presència -que enganyava fins i tot els propis alemanys- tan enorme monstruositat. Però va seguir-hi actuant, visitant i complaent, fins que Hitler, a guitzes, va fer marxar els seus respectables membres” (M. Penella de Silva, “*El nombre 7*”, llibre reportatge d'un periodista català republicà en Alemanya entre els anys '20 i '40).

-Per mesquinesa, curtesa i superficialitat:

“Pecat no és desig de natures roïnes sinó no cercar els béns millors” “El mal no té natura: és la falta de bé” “La luxúria no és pas el vici de bells i suaus cossos, sinó l'ànima espiritada que prefereix els plaers carnals i llença per la finestra la moderació gràcies a la qual ens fem a les coses belles de l'esperit, incorruptiblement més suaus” (Agustí de Bona, 354-430, filòsof llatinoafricà i Pare de l'Església).

“No diguis: com que no sé què haig de fer, no tinc cap culpa si no ho faig. Perquè si fessis el bé que ja coneixes, se't revelaria el que has de fer tot seguit, a la manera com qui passa d'una estança a una altra pot veure successivament allò que hi ha. No convé que abans d'acomplir el que has de fer primer vegis el que has de fer després. Perquè, sense les obres, “el coneixement infla, mentre que la caritat edifica” (1ª Corintis 8:1), perquè “ho suporta tot” (1ª Corintis 13:7)” (“*200 Capítols a tomb de la llei espiritual*”, cap. 84, de Marc l'Asceta o l'Ermità, s. V).

“Quedava així demostrat que l'alemany encara li faltava un coneixement bàsic: el de la necessitat de l'acte lliure i responsable, fins i tot en contra de la professió i de la missió. El seu lloc va ser ocupat per una part per una irresponsable manca d'escrúpols, i per una altra, per la escrupolositat turmentadora, que mai no conduïa a l'acció. Però el coratge cívic només pot sorgir de la lliure condició de responsable d'un home lliure. Només ara comencen els alemanys a descobrir què significa lliure responsabilitat. Aquesta descansa sobre un Déu que exigeix el lliure risc de la fe, propi de l'acció responsable, i que concedeix perdó i consol a qui per aquesta acció es converteix en pecador” (1943, “*Notes des de la presó*” nazi de Tegel, Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor i màrtir evangèlic de l'Església clandestina antihitleriana).

“És idiota no tenir esperances -va pensar-. A més, trob que és un pecat. No pensis en el pecat -va cavil·lar-. Hi ha prou problemes ara ja sense el pecat. A més, jo no hi entenc, en això” (“*The Old Man and the Sea / El Vell i la Mar*”, 1951, d'Ernest Hemingway, 1899-1961, escriptor nordamericà de “*The Lost Generation*”).

“L'estúpidesa és, en bona part, una forma -no necessàriament activa o agressiva- de maldat: per omissió de bé” “L'estúpidesa és, en bona part, una forma -no necessàriament activa o agressiva- de maldat: per omissió de bé

Els clàssics, els teòlegs o inclús Einstein insisteixen que el mal no té natura pròpia sinó que sols és absència de bé: allà on deuria haver-hi bé sols hi ha "manca de" Bé. Això és també la maldat.

Els pecats d'intenció o d'omissió poden ser ben poc visibles i subtils i no per això menys reals.

Segons Pau, tot allò humà està més o menys contaminat de pecat (*hamartia*: error, insolent contra Déu).

No es tracta sols de "pecats concrets" com d'una boirina de pecat que la gent duem "incorporat".

Si no és per acció és per omissió. No fer el bé que podríem ja és pecat.

Quan pequem d'omissió, que és tan sovint, a causa d'una barreja d'ignorància i negligència, Déu, si hi som receptius, ens envia unes altres maneres d'enfortir-nos espiritualment, com els patiments. No saps, no vols pregar, evangelitzar, ser generós...? Doncs pateix!

La ubicuïtat del pecat, "el pecat rellisca com una anguila" (Autocitacions).

-Pel buit de no viure per Déu i per

Famor:

"Són pecaminoses aquelles bones obres que es realitzen amb una finalitat diferent que la d'honorar Déu" (Hanserd Knollys, 1599-1691, ministre baptista anglès).

"A la pràctica tots els homes són ateus, perquè neguen llur fe per llurs accions" (Ludwig Andreas von Feuerbach, 1804-1872, filòsof i antropòleg bavarès).

"El pecat no sols es manifesta en certs actes que estan prohibits per mandat diví.

També apareix en actituds i disposicions i sentiments. La luxúria i l'odi són pecats, així com l'adulteri i l'assassinat. I, en la visió cristiana tradicional, la desesperació i l'avorriment crònic - sense la companyia de qualsevol acte vicisós - són pecats greus. Són expressions de separació de l'home de Déu, com el bé últim, el sentit i fi de l'existència humana" (Mortimer Jerome Adler, 1902-2001, filòsof, educador i popular autor nordamericà).

"Tots els pecats són intents d'omplir buits" (Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

"Pecat és cada segon de ma vida passat en alguna altra cosa que desfer allò que s'oposi al triomf de l'amor" (Richard Wurmbrand, 1909-2001, pastor protestant màrtir a Romania, on passà 14 anys en presó i tortures).

"Pecat és perdre el temps sense ajudar a fer que tot allò millor triomfi, i que la veritat ens ompli d'alegria"

"Quan no fem el que deuríem tendim a restar enganxats a nos mateixos i no deuríem. Qui no vol ser un bon exemple de nos mateixos és una seriosa advertència"

"Quan pequem, hem de repenir-nos i deixar el pecat, tot posant les noves condicions per canviar, alhora que esforçar-nos a fer el bé, car sovint el pecat és com un càncer que ens consumeix."

En general, el pecat és com mor tal com viu, per això hem de viure sota la gràcia de Déu, el cristianisme és per a viure, no és sols per a morir" (Autocitacions).

I DE PECADORS

"Noteu també que algunes circumstàncies s'adhereixen pròpiament al mateix pecat, unes altres a la

persona pecatosa, altres ni al pecat ni a la persona ans són externes al fet. S'adhereixen al pecat la detestació, com el vici de sodomia; l'horror com en l'homicidi; la qualitat: si el pecat és amagat o manifest; la quantitat: si és petit, mitjà o enorme, etc. A la persona, com la dignitat, llibertat, ciència, edat, sexe, etc..." ("Summa de paenitentia / "Summa de penitència", de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

-Al paganisme:

"Tota ma vida he estat cercant d'eixir del forat dels meus pecats que m'envolten i no puc fer-ho i no ho faré mai de no ser que una mà davalli per atreure'm cap a dalt" (Lucius Anneus Sèneca, 2^a.C.-65, filòsof bètico-llatí).

"De principi a fi, la literatura clàssica està impregnada d'aquesta por a l'enveja dels déus, i aquesta concepció que el pecat suprem és el fracàs d'un home a recordar que només és un home. Ara bé, si tot això és cert -i per als grecs era la cosa més veritable a l'Univers, llavors, si l'èxit és perillós, l'orgull per la victòria és fatal. I *hubris* és aquest orgull arrogant i insolent que s'oblida dels déus. "Molt cert-, va dir Èsquil -, la insolència -*hubris*- és filla de la impietat" ("Eumènides" 533, d'Èsquil, ca. 525-456 a. de C., dramaturg grec)" ("N.T. Words / Mots del Nou Testament", 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

-Classes de pecats:

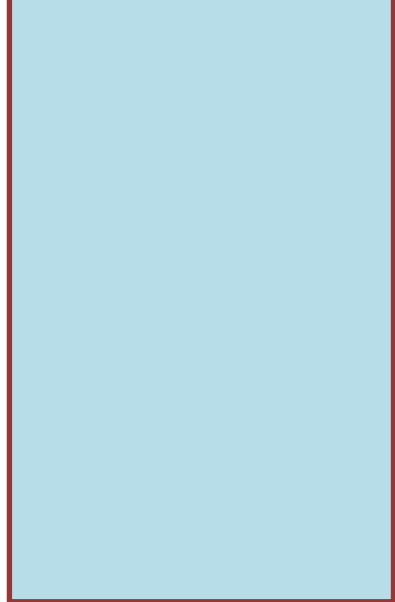
*Per fases i gravetat:

"Així com hom arriba al pecat a través de tres graus -suggestió, gust i consentiment- així mateix hi ha tres diferències en el pecat: en el cor, en el fet i en el costum, com tres menes de mort" (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

"Diu Agustí que és més greu l'homicidi que l'adulteri. Semblantment, ho és més el sacrilegi que el trencament d'un vot; i encara es poden trobar coses majors" ("Summa de paenitentia / "Summa de penitència", de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

"Segons la tropologia podem dir. El primer pecat és pensar coses dolentes, el segon és acceptar els pensaments perversos, el tercer és posar per obra allò que has pensat, el quart és no fer penitència després del pecat i complaure's en el delictes" (St. Jeroni, 347 ó 374-420, orador cristià, traductor de la Bíblia al llatí, coneguda com a *Vulgata*).

"Hi ha quatre causes que ens aparten sovint d'aquests graus, són: una urgència inevitable, la utilitat d'una bona acció, la feblesa humana i la vanitat de les coses del món. La primera té excusa, la segona és acceptable, la tercera digna de llàstima, la quarta és culpable. I realment culpable. A aquell que s'aparta del seu propòsit per l'amor del món més li valia no haver conegut la gràcia de Déu que no pas allunyar-se'n

ina excusa tindria el
 vor li podria dir amb
no li hagi fet?” (Is
 as pecar i t’havies fet
 ; corries pel món amb
 ig donar la gràcia a la
 me a casa teva, i tu em
 esquena no sols les
 i vas córrer seguint
editacions” de Guigó
 a Cartoixa).

arts que llegim que el
 cap de la sinagoga, el
 fou ressuscitada a
 el fadri, a la porta de la

ciutat: és el pecat de paraula. Llätzer en el sepulcre
 després de quatre dies i que ja feia fortor: és el pecat
 d’obra” (*Summa de paenitentia / “Summa de
 penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-
 1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Aristòtil en lo pròleg a *“Física”*, procés natural, de
 tota art e ciència, sí és: començar a les coses més e
 mills conegudes e pus certes, e per aquelles encar e
 proceir a les coses altes e amagades. Com, doncs, los
 set pecats mortals sien així partits que als uns són
 carnals, e sensiblement coneguts, e altres sien
 espirituals e amagats, e que ab gran dificultat se poden
 conèixer segons algunes llurs malícies, per tal
 començarem de tractar primerament dels carnals e
 sensibles, e puis proceirem als espirituals, ab l’ajuda
 de nostre Senyor” (*“Terç del Crestià”*, 1384, 3ª part de
 la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis,
 ca.1330-1409, monjo franciscà).

“És un gran pecat jurar per allò que és pecat,
 Però més pecat és mantenir un jurament pecaminós”
 (*“Henry IV”*, Part II, ca. 1590-1591, acte V, escena 1,
 línia 182, de William Shakespeare, 1564-1616,
 dramaturg anglès).

***Pels tipus de pecats:**

“Aquestes tres menes de vicis: plaer carnal, supèrbia i
 curiositat abasten tots els pecats” (Agustí de Bona,
 354-430, filòsof llatinoafricà i Pare de l’Església).

«El bisbe digué a l’àngel: “Et preg que m’expliquis el
 significat dels diferents rostres i quins són els pecats
 que corresponen a cada un d’ells, a fi que no em trobi
 en la ignorància.” L’àngel digué: “Els de rostre radiant
 i alegre són els qui viuen sobriament en castedat i
 justícia i que, a més, són senzills, compassius i
 misericordiosos. Els qui tenen el rostre totalment negre
 són esclaus de la fornicació i dels mals desigs, i es
 lliuren a males obres i a tota mena de faltes. Els qui
 apareixen vermells i sangonosos són els qui viuen en
 la impietat i la injustícia, i són calumniadors, blasfems,
 mentiders i assassins” (*“Apotegmes dels Pares del
 Desert”*, 18.36).

“Si demanes quins pecats són mortals i quins venials,
 pots observar, primer, que són pecats mortals totes les
 transgressions del Decàleg. També, alguns són
 enumerats per l’Apòstol en la carta als Romans, cap. I,

com és la idolatria, el vici contra natura, la injustícia,
 la maldat, la fornicació, l’avarícia, la disbauxa,
 l’enveja, l’homicidi, la tensió, el frau, la malignitat, la
 murmuració, la difamació, la burla, la supèrbia, la
 inflor, el fals testimoni, la desobediència, la ximpleria,
 el desordre. Als quals va afegir que els qui fan tals
 coses són dignes de la mort (Rm. 1:29-32)” (*“Summa
 de paenitentia / “Summa de penitència”*, de St. Ramon
 de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics
 nat al Penedès).

“Els pecats secrets comunament es troben més a prop
 del cor” (Thomas Brooks, 1608–1680, predicador
 purità incomformista).

***Pecats venials i “Pecats relatius”:**

“Per lo venial negú no menysprea així Déu, com dit
 és, ans l’hom, estant en sol venial, ama Déu e tem Déu
 e el confessa senyor, governador e principal fi sua, ne
 li preposa la creatura en amor ne en honor, ans lo ama
 e l’honra. E açò apar per tant car aquell qui és en sol
 pecat venial, és en gràcia de Déu, e ha caritat ab si, e
 és en l’amistat de Déu; e per tal diu sant Agustí, en la
 dita descripció, que pecat venial no agreuja l’hom a
 fer-lo digne de la pena eternal” (*“Terç del Crestià”*,
 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de
 Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“No hi ha certs fets que són pecat sota qualssevol
 circumstàncies, i uns altres fets que són sempre bons”
 (Richard Wurmbrand, 1909-2001, pastor protestant
 màrtir a Romania, on passà 14 anys en presons
 d’isolament i sota tortures).

***Dificultat de combatre’ls:**

“Perquè lluitar contra els records és més difícil que
 lluitar contra la realitat, en la mateixa mesura que el
 pecat de pensament és més fàcil que el d’obra”
 (*“Centúries sobre l’amor”* 63, ca. 624, de Màxim “el
 Confessor”, 580-662, Pare i màrtir bizantí).

“Hi ha pecats la fascinació dels quals rau més en el
 record que en llur perpetració” (*Oscar Wilde*, 1854-
 1900, dramaturg i novel·lista irlandès).

-Classes de pecadors:

“El qui cau en pecat és un home; qui se’n sent afligit,
 és un sant; qui en presumeix és un diable” (*“The Holy
 State and the Profane State (1642), Of Self-Praising”*,
 de Thomas Fuller, 1609 ó 1610-1661, antiquari,
 historiador, escriptor i clergue anglès).

“Sóc un home
 Més pecador que ofensor” (*“El rei Lear”*, 1608, Acte
 III, escena 2, 58, de William Shakespeare, 1564-1616,
 dramaturg anglès).

“Tres menes de son
 El son és de tres menes: el pecador dorm en la mort,
 l’home las, en la natura, i l’enamorat, en Déu”
 (*“Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí
 Querubínic”*, 5.248, per *Angelus Silesius* [Johannes
 Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a
 Breslau, Silèsia).

“I si els qui tenen vida espiritual senten que llur voluntat és contrària a Déu, què en direm dels qui estan “morts en delictes i pecats”?” (“*La lliure voluntat-una esclava*”, de Charles Spurgeon, 1834-1892, famós predicador baptista britànic).

“Encara que continua essent pecatós, és una classe de pecador diferent de com ho era abans de quedar convicte del pecat, perquè ara mostra desitjos de conèixer i honorar Déu...” (“*Els trets distintius del veritable cristià*” 2, 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

EL PECAT ORIGINAL

“Adam es va menjar la poma, i les nostres dents encara ens fan mal” (Proverbi hongarès).

“La fruita prohibida fa moltes mermelades” (Autor desconegut).

-Descripció:

“El pecat original és aquesta mena de desequilibri esmaperdut, perillós, que intuïm que tots els fills hereten dels seus pares, mares i ancestres, i pel qual els descendents solen sentir una mena de fosc ressentiment” (Autocitació).

“Per què deus ací primerament notar que lo mal original sí aporta a l’home grans e terribles quatre nafres, que són a l’home raïls, principis e moviments naturals e inductius a tot mal e pecat. La primera d’aquestes nafres s’apella ignorància; la segona, cobejança; la tercera, malícia; la quarta impotència o infirmitat e llangor de natura” (“*Terç del Crestià*”, 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“El pecat original és l’única solució racional del fet innegable de la pecaminositat profunda, universal i primerenca manifestada dels homes en totes les edats, de totes les classes, i en totes les parts del món” (Charles Hodge, 1797-1878, teòleg presbiterià).

“Com explicar-nos l’aptitud de l’home per al patiment; com eixes suors que assaonen un solc terrible; com les llàgrimes, les amargors i dissorts del just; com els èxits i prosperitats del pervers; com, repetesc, podria ser comprès tot plegat sense una primera caiguda? Per haver desconegut aquesta degeneració, els filòsofs de l’antigor caigueren en estranyes errades, i van inventar el dogma de la reminiscència (=reencarnació)” “Veiem diàriament el fill castigat per les culpes del pare, i el rebuig del crim d’un avantpassat malvat ferir un descendent virtuós, els quals fets proven satisfactòriament la doctrina del pecat original. Emperò, com un Déu de bondat i indulgència sabia que perim amb aquesta caiguda, és vingut a salvar-nos” (“*El Geni del Cristianisme*”, 1828, de François René, bescomte de Chateaubriand, 1768-1848, escriptor, traductor i polític francès).

“Amb la caiguda (de l’arbre de la ciència) tot s’esdevingué anormal. No és sols que l’individu està separat de Déu per la seva veritable culpa moral, sinó

que cada un de nosaltres no és tal com Déu va voler que fóssim. Més enllà de cada un de nosaltres com a individus, les relacions humanes no són el que Déu va voler que fossin. I a més, la naturalesa és anormal - tota la història de causes i efectes és ara anormal. Per dir-ho d’una altra manera: hi ha molt en la història que no hi havia d’haver-hi estat” (“*True Spirituality / La veritable espiritualitat*”, de Francis A. Schaeffer, 1912-1984, líder i escriptor evangèlic).

-Valoració teològica:

“El pecat original és en nosaltres, igual que la barba. Ens afaitem avui i fem un aspecte net, i un mentó suau; al matí la nostra barba ha crescut de nou, i a més no deixarà de créixer mentre romanguem a la terra” (Martí Luter, 1483-1546, teòleg alemany iniciador de la Reforma protestant).

“Silesius, per la seva banda, va rebre aquesta interpretació a través de Böhme i Franckenberg. *Messies* designa el principi d’unió i de reconciliació, ja que permet de retornar a la unitat la divisió i el trencament introduïts en el món del Primer Adam, és a dir, per l’home caigut. Per això *Messies* significa la unitat redemptora i salvadora instal·lada en el cor de l’home, la qual li permet el restabliment de l’harmonia original malmesa pel pecat original” (Nota a “*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“En la caiguda d’Adam Tothom hi pecàrem” (“*New England Primer*”, 1814, beceroles calvinistes de Nova Anglaterra).

“En Luter, el dogma de la predestinació va unit a la convicció de la manca de valor que el pecat original ha imprès en la Creació, així pot recomanar d’apartar-se del món, i la contemplació, com únics mitjans de descarregar-se de la pressió del pecat i aconseguir la seguretat de la salvació” (“*Ètica Protestant i Naixement del Capitalisme*”, 1905, d’en Max Weber, 1864-1920, filòsof, economista polític i un dels cofundadors de la Sociologia).

-En aquell temps i ara:

“La primera llibertat (del primer home) era poder no pecar; l’última és molt major: no poder pecar” (“*De correptione et gratia*”, cap. 12, d’Agustí d’Hipona, 354-430, Pare de l’Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

“No tinc res a dir contra que aquesta malaltia i condició sia anomenada “pecat”, segons el llenguatge de Pau (Rom. 7:8) (...) El motiu real de l’enemistat i de la mort és el delictes comès per Adam i la revolta contra Déu, i això és pecat en sentit propi” (“*Fidei Ratio*” a l’emperador Carles, 1530, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Per la primera desobediència de l’home, i el fruit d’aquell arbre prohibit el mortal tast del qual dugué la Mort al món, i tota la nostra aflicció”

(“*El Paradís Perdut*”, 1.1, 1667, de John Milton, 1608-1674, escriptor anglès).

“*Tu ets el primer dels pecadors*

Calla, pecador, no acuis Eva i Adam.

Si ells no haguessin caigut, ho hauries fet tu mateix”

(“*Cherubischer Wandersmann / El Pelegrí*

Querubínic”, 5.46, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a

Breslau, Silèsia).

PECAT CONTRA L'ESPERIT

SANT:

“*En veritat us dic que tot serà perdonat als homes: els pecats i les injúries, per molt insultants que sien, però el qui blasfemi contra l'Esperit Sant no podrà ser mai perdonat; és culpable d'un pecat etern*” Els digué això perquè deien que estava posseït per un esperit impur” (Evangeli segons Marc 3:28-30; escrit cap al 70 d.C.).

-Què és?

“El Nou Testament afirma que sols hi ha un pecat imperdonable. Entre tots els pecats recomptats, només un és imperdonable: la negació de l'Esperit Sant. Si aquest és l'únic pecat imperdonable, llavors hi ha quelcom en dit pecat que deu tipificar el mateixim Pecat. Tots els pecats perdonables deuen ser, d'alguna manera, versions menors d'aqueix pecat primari. Per tant, el propi pecat té relació amb la nostra tendència a negar o a dissociar-nos del Diví Espiritual” (“*The First Gospel*”, Da Free John. Adida).

“L'advertència de Jesús respecte a blasfemar contra l'Esperit Sant, presa en el context més ampli de tots els seus ensenyaments, no es refereix a alguna impulsiva expressió profana i imperdonable dirigida contra l'Esperit Sant, més aviat es refereix a la caparruda resistència del cor d'un al testimoni i poder de l'Esperit” “Primer, el context les paraules de Jesús és crucial per entendre-les. Jesús havia estat fent grans miracles pel poder diví, però els fariseus van triar catalogar com satànics els seus poders en comptes de reconsiderar llurs pròpies conviccions. És aquesta mena de creença obstinada que pot portar l'ànima a perdre's irremeiablement. Segon, cal recordar que, segons la Bíblia, l'Esperit Sant és qui fa que el pecador reconegui la seva condició i qui guia al penediment (Joan 16:7-11). Rebutjar persistentment i deliberadament aquesta obra de l'Esperit és situar-se més enllà dels límits de la redempció de Déu” (“*Potser no sia com us penseu*”, de David C. Downing, *1951, professor i autor nordamericà).

“Oh cristians piadosos, com creieu que és, de lluny, una bona part de la ira divina? Tenim a dins nostre la impudícia dels pecats, que no és sinó avarícia i supèrbia; la nostra justícia no és més que hipocresia i desig de complaure. Però quan l'ensenyament evangèlic, això és, la paraula de Déu, condemna, redreça i esmena aquestes obres malvades, ens tapem

les orelles per no sentir-ho i rebutgem els béns que Déu ens envia. Ho refusen tant i tan sovint que arribarà per fi la condemna” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

-L'imperdonable negació de la consciència per adreçar-se vers la mort:

“El *logos* pot ser *descregut* (1ª Pere 2,8). Pot no ser cregut adés perquè l'oient pensa que és massa bo per a ser veritat, adés perquè, en la seva voluntat, no vol que sia veritat, perquè condemna el seu estil de vida i tracta de canviar-lo” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

“El pecador que no es comporta així, no peca “essencialment” i no pot ser condemnat eternament. Tan sols el pecat “essencial” condueix a la mort eterna” (Nota a “*Cherubischer Wandersmann*”, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Ai del pecador a qui Déu visita per mitjà de càstigs i contradiccions, i que, en comptes d'estovar-se i penedir-se, s'endureix cada vegada més, com l'enclusa sota el martell!” (Alfonso Maria de' Liguori, 1696-1787, teòleg, predicador d'estil planer i missioner italià).

“El més mortal dels pecats fos no tenir consciència de cap pecat” (Thomas Carlyle, 1795-1881, historiador i pensador social escocès).

“Déu avorreix la tirania perquè és llibertat i alliberament, però quan la gent no vol l'alliberament diví (*sotèria*, ço és, salvació), aquest mateix, en ser refusat (pecat imperdonable contra l'Esperit Sant) se'ls en gira en tirania, i els qui s'hi neguen (tant ateus com religiosos malvats) queden degradats a l'addició i a la pèrdua d'humanitat i probablement de besnestar o drets” (Autocitació).

-Via Supèrbia

“La presumpció té moltes formes; i paga la pena de considerar, bé si un gran Esser de bondat desaprovava la presumpció que espera massa de la seva Bondat, o la presumpció que es va atrevir positivament a no creure en la seva promesa” (William Arthur, 1819–1901, autor i ministre metodista irlandès).

“Luter deia que cal tenir una actitud penitent. Es a dir, senzilla, humil. La supèrbia, diuen els Pares de l'Església i la Bíblia és, no sols el pecat espanyol (i de la cristianofòbia) per excel·lència, sinó també el del mateix Diable, és la base i la porta del pecat imperdonable contra l'Esperit Sant” (Autocitació).

ELS PECATS CAPITALS.

-Segons el cristianisme:

“L'amor propi, com tantes vegades hem anat dient, s'estableix com a causa de tots els pensaments passionals. D'aquest en surten els tres pensaments cabdals de la concupiscència: el de la gola, el de

l'avarícia i el de la vanaglòria. De la gola neix el de la fornicació: de l'avarícia, el de la cobdícia; i de la vanaglòria, el de la supèrbia. Tota la resta segueixen alguns dels tres: el de la ira, el de la tristesa, el de la rancúnia, el de la peresa, el de l'enveja, el de la maledicència, etcètera” (“*Centúries sobre l'amor*”, 3:56, ca. 624, de Màxim “*el Confessor*”, 580-662, Pare i màrtir bizantí).

“Per a conèixer la propagació d'aquests vicis, escolta la doctrina que donà Gregori sobre Job: “L'arrel de qualsevol mal és la supèrbia”. I més avant: “D'aquest com de l'arrel, és a dir de la supèrbia, neixen els set principals vicis, que són la vanaglòria, la ira, la tristesa, l'avarícia, la gola i la luxúria” (“*Summa de paenitentia / “Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Quartament, nota que los pecats capitals que sant Gregori posa, són aquests set, ço és: supèrbia, avarícia, luxúria, invidia, gola, ira, accídia. E cascun d'aquests pot ésser raó, e motiu, e causa de diverses altres pecats. Car ergull, o supèrbia, és causa de vanaglòria, d'ambició, d'hipocresia, de discòrdia, de jactància, d'obstinació, de malícia e de menyspreu a Déu e d'hòmens, e d'inobediència, d'irreverència, e de diverses altres pecats, així com davall havem dir. D'avarícia ixen ardents cobejances, furts, usures, rapines, crueltat, frau, perjuri, falsies, e diverses altres mals. De luxúria ixen fornicacions, adulteris, incests, sodomies, paraules vils, perdició de béns, e diverses altres llegees. D'enveja proceeixen oi de proïsme, sospites, detracions e murmuracions, juís temeraris, desplaer del bé de l'altre e plaer de son mal. De gola ixen males e vils cogitacions, vils paraules, vils obres, així com menjar golosament e desordonada, embriaguea, massa parlar, viure ociosament. D'ira ixen bregues, revelacions de secrets, invasió de proïsme, vituperis, escarns, rancors e malvolences, torbació de si mateix desordenada, e dels altres. D'accídia ix tepiditat de cor e pusil·lanimitat, ociositat, inconstància, dilació de fer bé, van e molt parlar, negligència, indevoció, desconeixença, desesperació” (“*Terç del Crestià*”, 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“*Luxus, gustus, avet, tristis, furit, invidet, ambit / Pompa, gola, deler, trisrt, ràbia, enveja, ambició*” (Vers de “*Preces privatae*” de Lancelot Andrewes, Bisbe de Winchester, 1555–1626, alt eclesiàstic anglicà del període elizabetià).

“Considerem primer la supèrbia, vici que l'Església considera com el primer de tots. És el pecat de Satanàs, el primer pecat del món. La supèrbia és de tal manera el principi del mal, que la veiem prestar el seu colorit a totes les malalties de l'ànima: brilla en el somriure de l'enveja; ressalt a les orgies del delit; compta l'or de l'avarícia; centelleja en els ulls de la ira, i segueix els atractius de la luxúria” (“*Génie du christianisme /El Geni del Cristianisme*”, 1802, de François René, bescomte de Chateaubriand, 1768-

1848, escriptor, traductor i polític bretó de llengua francesa).

-Des de fora del cristianisme:

“Els set pecats capitals:

Riquesa sense treball

Plaer sense consciència

Ciència sense humanitat

Coneixement sense caràcter

Política sense principis

Comerç sense moralitat

Adoració sense sacrifici” (*Mahatma Gandhi*, 1869-1948, independentista i místic indi).

“Donada la natura humana -que tant tendeix a incomplir-les-, les lleis divines, els Deu Manaments, són una mena de protecció relativa fins i tot de la mateixa salut física i mental.

Són una capa protectora front a la bogeria humana.

Els pecats capitals s'han secularitzat també, ara, de vegades es fan dir, quan arrelen,...noms de malalties mentals o d'addiccions” (Autocitació).

-Ironies i confusions:

“Ell va somriure.

-L'altre dia estava intentant de recordar tots els pecats capitals -va dir- La cobdícia, l'enveja, la gola, la ironia, la pedanteria ...

-Estic prou segura que la ironia no és un pecat mortal.

-I jo bastant segur que l'és.

-La luxúria -va dir ella- La luxúria és un pecat mortal.

-I copejar.

-Crec que entra dins la luxúria.

-Troba que havia de tenir categoria pròpia -va dir Jace- La cobdícia, l'enveja, la gola, la ironia, la pedanteria, la luxúria i les natges” (“*City of Lost Souls /La Ciutat de les Ànimes Perdudes*”, de Cassandra Clare, autora de llibres de fantasia).

“Els camins del meu barri són l'orgull, la cobdícia i la luxúria; els carrers travessers són la ira, la gola, l'enveja i la peresa. Jo visc en la mandra, i l'estil al nostre carrer és evitar les altres vies de comunicació” (John Chancellor, 1927–1996, periodista nordamericà de *NBC News*).

-El triomf dels pecats capitals:

“Però com que el món no s'ha corregit, sinó que s'ha embolicat en pecats més forts i més greus, perquè, segons veig, ara hi ha més supèrbia i més pompa, en el món, i, llevat el temps de Noè, mai no hi ha hagut tanta luxúria, que no s'hi salva ningú, que ja no hi ha lloc on no hi haja un bordell.

Així mateix, mai no hi ha hagut tanta avarícia en el món, perquè els eclesiàstics no paren de fer simonies, i els altres rapinyes, furts, guanys, frauds, enganys i barateries. També tot és ple d'enveja, que els uns voldrien menjar-se els altres, i els uns voldrien haver vist com treien els ulls als altres per llur mala enveja radicada. I així mateix pel pecat de gola, en tant que ja no s'hi fa el dejuni de quaresma ni el dels quatre temps, ni altres dejunis manats per la santa Mare

Església” (St. Vicent Ferrer, 1350-1419, frare dominic i predicador valencià internacional).

“Lladre és vist qui ab lladres practica;
Superbiós, qui per honor treballa;
Avar, aquell que ab diners se bolca:
Lo lloc on és lo mostra ser culpable.
(...)

Vicis comuns quasi en virtuts s'empenyen:
I los avars passen per hòmens savis,
Los cavallers per mercaders d'espaxen,
E los coarts llur grau d'honor no perden,
Per bé que nom en los pits d'hom romanga.
Als propis fets enteniment no es troba
Sí per aquells per on diners s'ajusten»
(Ausiàs Marc, el millor poeta català, *1397 ó 1400-
†1459, València).

“La Bíblia i diversos llibres d'autoajuda o
d'il·luminació fan esment dels set pecats capitals.
Que són: l'orgull, l'avarícia, la luxúria, l'enveja, la ira,
la mandra i la gola.
Això cobreix tot el que fem,
que és pecatós...” (David Scott "Dave" Mustaine,
1961, músic nordamericà, guitarrista de “Metallica” i
cofundador de “Megadeth”).

-Pecats capitals concrets

“El violent provoca baralles, i el furibund s'omple de pecats” (Proverbis 29:22, de Salomó, 1020-929 a. de C., rei d'Israel).

“Unta't els ulls amb col·liri, per tal que hi puguis veure” (Revelació 3:18). Ungim els ulls amb col·liri per veure-hi en ajudar la vigoria del nostre enteniment amb les bones obres, a fi de conèixer la claredat de la verdadera llum. Té cataractes als ulls qui no pot veure la claror de la veritat perquè queda encegat per l'arrogància de la saviesa o de la justícia. La pupil·la negra de l'ull hi veu; però, si hi té cataractes, no veu res. Perquè, si l'enteniment humà es creu pecatós i neci, llavors ateny la coneixença de l'íntima claror, mentre que, si s'atribueix a si mateix la resplendor de la justícia i de la saviesa, s'exclou de la llum d'un coneixement diví i, per això, no se n'entra mai entre la claredat de la vera llum exaltant-se, com fa, en si mateix amb arrogància, tal com queda dit d'alguns: “Pretenien de ser savis, però s'han tornat babotes” (Romans 1:22)” “És eunuc qui no practica males obres, però per un pensament continuat en aquestes en té el cap ple fora mida. Certament, aquest no és pas endut fins a l'abominable pecat d'obra, però el seu esperit es delecta sense cap repugnància en la voluptuositat de la luxúria; també hi ha aquest vici quan l'humor aiguós davalla cap a les parts virils, les quals, en conseqüència, s'entumeixen amb ofensa del decòrum. Per tant, és eunuc i, atabalant-se cap a la lascívia amb tots els seus pensaments, porta el pes del pecat adins el cor i, malgrat no fer coses dolentes per obra, no se n'aparta de pensament. Ni és capaç d'alçar-se amb decisió a obrar el bé obertament, perquè va carregat interiorment per un pes vergonyós” (Regla

Pastoral, 1:11, 591, de Gregori el Gran, ca. 540-604, bisbe de Roma).

“La droperia és un pecat constant, i el treball és una obligació. La malfeineria és cal dimoni per la temptació i per la deixadesa” (Anne Baxter, 1923-1985, actriu nordamericana).

“No tinc cap per als negocis ni un cos per al pecat. Per desgràcia, el pecat (que tinc) sembla ser la gola” (Jenny Colgan, *1972, escriptora escocesa de comèdies i ciència-ficció).

“L'enveja és el pecat capital potser més instantani, i també el més inútil, trist i imbecil” (Autocitació).

PECADORS EMPEDREÏTS.

AMOR AL MAL.

-Insolència maligna, perfídia, més encara que impuresa:

“La insolència (*hubris*) és una altra forma de menyspreu, com un acte de ferir o de fer nosa que implica la caiguda en desgràcia del qui pateix, no pel bé de cap benefici ulterior per a qui li ho fa -més enllà del mer fet en si-, sinó només per a la seva satisfacció personal; perquè la retribució de les ofenses no és pas insolència (*hubris*), sinó venjança. La font del plaer trobat en l'acció insolent és la sensació que en ferir uns altres estem reclamant una excepcional superioritat sobre ells” (“*Retòrica*” 2.2.3, d'Aristòtil d'Estagira, 384-322 a. de C., filòsof grec, deixeble de Plató i preceptor d'Alexandre Magne).

“Ell diu que un home pot ser “impur” (*akatharos*) i amagar el seu pecat, però l'home que és *aselgès* (l'adjectiu) trastorna la decència pública” “...que hom s'oblidi de Déu és *hubris*. Que una nació cerqui el poder mundial i la dominació del món, i que traci plans amplis de la conquesta, i bandegi els déus dels seus plans, és *hubris*. Per a un filòsof comprendre les lleis naturals i després pensar que pot explicar l'univers i eliminar Déu és *hubris*” (“*N.T. Words*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978).

* *Desvergonyiment imput:*

“-Prec-vos, senyor -dix lo llop-, que em digats si n'havets vergonya com n'havets feta tanta desllealtat. -Respòs lo lleó que no nenguna-. Car -dix ell- pecat ha aital natura en persona viciosa que tota vergonya li tol...” (“*Dotzè del Crestià*”, 1384, 12ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“Mira quina cara de malvat que fa, somrient a la mort!

-I el vell pecador somreia burleta” (“*Wuthering Heights/Cims rúfols*”, 1847, d'Emilie Brontë, 1818-1848, novel·lista britànica).

“En el teu carreró faries entrar, dona impura, L'univers sencer. El tedi et fa cruel.
Per entrar les teves dents en joc tan insòlit,

Cada dia necessites mossegar un cor.
Els teus encesos ulls igual que aparadors
O brillants bengales a festes de molt xalar,
Usen amb arrogància un poder manllevat
Sense conèixer mai la llei de la seva bellesa.
¡Màquina cega i sorda, fecunda en crueltats,
Saludable instrument, bevedora de sang!
Com no t'avergonyeixes? Encara no has vist
En tots els miralls decréixer els teus encants?
L'enormitat del mal, en el qual et creus tan sàvia,
¿No et va fer mai retrocedir d'espant
Quan Naturalesa, amb ocults designis,
De tu pot servir-se?, oh reina del pecat!
- De tu, vil animal - per engendrar un geni?
Oh fangosa grandesa! Oh sublim ignomínia!" (*Les flors del mal/Les Fleurs du mal*", 1857, Charles Baudelaire, 1821-1887, poeta simbolista i crític d'art parisenc).

"L'única diferència entre el sant i el pecatós és que tot sant té un passat i tot pecador té un futur" (*Oscar Wilde*, 1854-1900, escriptor irlandés, passà en la misèria empresonat els seus darrers anys).

-Hybris:

"*Hubris* és el més proper equivalent grec de "pecat". La seva aplicació més característica era la set insaciable de poder que impulsa un home o una nació de cap, com posseïda per un dimoni, en el camí de l'auto-afirmació desenfrenada. Aquesta cega passió, ultratja per igual la llibertat personal i el dret públic, atrau la víctima en un frenesí de confiança en si mateix cap a la seva destrucció. Provoca *nemesis*, el sentiment de justa indignació, en els déus i en els seus semblants" "El mal bàsic de l'*hubris* és que quan l'arrogància entra al cor de l'home aquest s'oblida que és una criatura i que Déu és el Creador. *Hubris* és el pecat pel qual un home s'oblida de la seva humanitat i es fa igual a Déu" "Tractar de prendre el seu propi camí, resistir-se a la voluntat dels déus, pensar que hom sap més que els déus, és l'*hubris*, l'orgull insolent, arrogant, presumptuós" "Els grecs van fer una distinció clara entre tres coses. **L'enuig** o enfelloniment no és deliberat: un home es fon en ira perquè no pot evitar-la. **La venjança** es pren amb la clara intenció de tornar-se d'alguna acció; la venjança és pel bé o represàlia. Però **hubris**, vol seguir amb la insolència, és l'esperit que perjudica algú d'una manera freda, individual, i es queda a veure l'altra persona fent una ganyota de dolor. Es fer mal pel gust de fer mal, i sempre implica la humiliació deliberada de la persona ferida" (*N.T. Words / Mots del Nou Testament*", 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

"Quan un pecador no té cap sentit de la seva condició, com alienat d'un Déu sant, no serà capaç de pensar en el pecat imperdonable" (Ichabod Smith Spencer, 1798 –1854, popular predicador presbiterià i autor nordamericà).

-Mollor o mol·lície: l'apologia de la maldat i el vici:

"La saviesa és el bon aliment i la burreria o ruqueria l'inútil" "La burreria o ruqueria no és qualsevol ignorància, sinó la ignorància aviciada de les coses que cal estimar o defugir" (Agustí de Bona, 354-430, filòsof llatinoafricà i Pare de l'Església).

"Una cosa temeu, molt benvolguts, i és que, en condemnar allò que fan aquells qui acostumen a oposar-se a les meves predicacions, més aïna els indueca a pecar que no pas a esmenar-se; i potser fos millor de callar que no prevenir els grans pecats, tal com feia Doló l'atenès: també tem que, en llurs costums, els nostres contemporanis hagin arribat a tal punt que, quan els volen interdir de cometre mal, es pensin que els estan esperonant a cometre'l" (*Exhortació a la penitència*" del bisbe Pacià de Barcelona, , 370-390, en la decadent Barcino immediatament anterior a la invasió visigoda).

"Dante demana per què els irats, luxuriosos, goluts, malbaratadors i àvars que adés havia vists, no ocupaven lloc a la ciutat de Dite, i Vergili li respon fent-li esment de la diferència que, segons la doctrina aristotèlica, hi ha entre la incontinència i la mol·lície violenta: en la intemperància preval el sentit per damunt la raó; la mol·lície és un mal ús de la mateixa raó" (L'infern a "*Divina Commedia*", de Durante / Dante Alighieri, 1265-1321, poeta florentí).

"... e per tal diu Salamó *Proverbiorum ·XXIX° ·*: *Princeps qui libenter audit verba mendacii omnes ministros habebit impios*. E vol dir aïtant: "que lo príncep que volenter ou paraules llagosteres e monçonegueres e ama hòmens dolents, ell fa tots sos servidors grans pecadors e hòmens malvats"; e per tal fa a la final de son preu ab ells, car com d'ell degués eixir llum als altres, d'ell ix fum, qui els toll lo seny e la raó que Déus los ha dada, e los dolents de servidors los consenten tot desastre que fer vullen per tal que n'hagen profit temporal, e per esta manera caen los regnes e les grans senyories vénen a menys" (Als darrers corruptes anys del Casal de Barcelona, al "*Terç del Crestià*", 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

"La religió no tindria pas gaires enemics, si ella no fos una enemiga a llurs vicis" (Jean Baptiste Massillon, 1653-1742, predicador francès).

-Costum i vici.

"Dóna la porta al diable que qualsevol clau l'obrirà" (Refrany català).

"Més lletja que un pecat" (Dita popular que compara l'exterior amb la moral: certament entre superficial, irreverent i blasfema).

«Oh, vell podrit, ¿e què poràs tu dir,
Que et veus nafrat tot jorn de malaltia?
Missatge cert és que la mort t'envia,
E tu no el vols entendre en-z ausir.
Mas com a porc qui hats en la gran bassa
De fang pudent, tu et bolques en pecat,
Disent, tractant, fasant molt mal barat

Ab lo cor fals e la mà trop escassa” (Pere March, Barcelona, ca. 1338-1413, notari, cavaller i cortesà dels darrers reis catalans, pare d’Ausiàs).

“Del pecat, la pitjor part és la perseverança” (Fernando de Rojas, 1465-1541, escriptor castellà).

“Així, per exemple, alguns ens asseguren que és una pèrdua de temps de predicar als lectors moderns sobre la llei i el pecat, perquè (diuen) tals coses no signifiquen res per a ells. En el seu lloc (suggereixen que) hauríem d’apel·lar a les necessitats que ja senten, i presentar-hi el Crist simplement com algú que dona la pau, poder i propòsit a una vida neuròtica i frustrada, un super-psiquiatre, de fet. Ara aquest suggeriment il·lustra de manera excel·lent el perill de l’enfocament de minimització. Si no prediquem sobre el pecat i el judici de Déu, no podem presentar el Crist com a Salvador del pecat i de la ira de Déu. I si guardem silenci sobre aquestes coses, i prediquem un Crist que salva només d’un mateix i de les tristeses d’aquest món, no estem predicant el Crist de la Bíblia. Estem, en efecte, donant un fals testimoni i predicar un fals Crist. El nostre missatge és "un altre evangeli, que no és l’Evangeli” (“*A Quest for Godliness, A la recerca de la Pietat*”, p. 164-165, per J. I. Packer).

“Des de la II Internacional, que va pecar per defecte, fins a l’últim poder de la Terra, no hi ha qui pugui llançar la primera pedra sobre el poble (alemany) que avui és anatematitzat. Perquè les protestes van ser febles o sordes, quan no estúpides. És cert que forces religioses, semites, socialistes, liberals, demòcrates i altres més secretes o de menor embalum semblaren oposar-se al nazisme des de la primera fins a l’última hora. Però també ho és que ho van efectuar deslligats, desmaiadament, egoïstament, sense generositat, sense grandesa i col·laborant-hi d’una manera o d’un altra a la vida domèstica, sinó en la vida pública..., amb la monstrositat nazi” (M. Penella de Silva, “*El nombre 7*”, llibre reportatge d’un periodista català republicà en Alemanya entre els anys ’20 i ’40).

*** *llibertat i poder de pecar:***

“*Cui peccare licet peccat minus. Ipsa potestas Semina nequitiae languidiora facit* / El qui pot cometre pecat, és menys procliu a cometre’l. La sola idea de poder, esllangueix el desig” (“*Amorum*”, III. 4. 9; 16 a.C., Publi Ovidi Nasó, 43 a. de C.-17, poeta llatí).

“Quina pitjor mort de l’ànima que la llibertat de desbarrar?” (Aureli-Agustí d’Hipona, 354-430, Pare de l’Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“E el consegüent apar manifestament fals, com diga sant Agustí: *Qui fecit te sine te, non te salvabit sine te*. Ço és: “Aquell qui t’ha fet sens ajuda de tu, no et salvarà si tu mateix no t’hi ajudes”. Mas diràs que nós veem en aquells que caen en algun pecat per mala costuma, que la costuma los en força. Respon que, jatsia que la mala costuma los hi puixa inclinar molt, emperò no els pot forçar, e si els podia forçar, ja llavors no pecarien en ço que fan per força, mas pecaren en procurant-se voluntàriament la mala costuma” (“*Terç del Crestià*”, 1384, 3ª part de la 1^a

Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

*** *Procès de quedar enganxats en el pecat:***

“Primer hi ha l’escomesa de la temptació, després ens hi entretenim, tot seguit hi caiem, després hi quedem empresonats, a continuació la passió engendrada pel costum i per la continuïtat” (Filoteu el Sinaïta, cap. 34 de “*40 cap. a tomb de la sobrietat*”, Edat Mitjana, monestir de l’Esbarzer Ardent, al desert del Sinai).

“Gairebé tots els nostres errors són més perdonables que els mètodes que emprem per ocultar-los” (François Alexandre, Duc de La Rochefoucauld, 1613-1680, cortesà i escriptor moralista escèptic francès).

“El costum de pecar treu el sentit (de mal), el decurs del món en treu la vergonya” (Dr. John Owen, c.1616-1683, teòleg protestant anglès).

“Primer cometem el pecat, després el defensem, a continuació, ens en vantem” (Thomas Manton, 1620–1677, clergue purità anglès).

“Mai no seràs capaç de parlar en contra del pecat si t’hi trobes embolicat” (John Muncee).

“Després de la primera vista del pecat, ve la indiferència” (Henry David Thoreau, 1817-1862, escriptor i filòsof naturalista nordamericà i clàssic de la noviolència i de la llibertat).

-Autojustificacions i excuses:

*** *Materialisme terrenal.***

“Dins llur obcecació, aquests curts de gambals es lliuren a les males accions i escampen el mal pel món...Diuen tals persones: “*Ço he guanyat avui, aquest desig haig d’asseciar. Aquesta riquesa és meva, demà n’obtindrè una altra que vull*” “*M’he desfet d’aquest enemic, i d’uns altres me’n deslliuraré. Sóc el senyor, meus són el plaer, la fortuna, el poder, la felicitat*”. “*Sóc ric, ben nascut, no m’igualarà ningú. Faré sacrificis, almoines, me n’alegraré*”. Així parlen, engegats per la ignorància” (“*Bhagavad Guita*” o “*Cant del Benaurat*”, 16:9, 13-15, poema èpic del Mahabharata, cap. 23:40, un dels texts més importants de l’hinduisme, escrit en sànscrit, ca. V i II a.C.).

“I amb el pecat que t’ha pres el que era teu, t’has dolgut de la cosa perduda, és a dir, de les coses fugisseres” (“*Meditacions*” 355, de Guigó I, 1083-1137, prior de l’Orde de la Cartoixa).

“*La cosa més pobra*

El més ric dels dimonis no posseeix pas un còdol. Tu, pecatós, ets el seu esclau; pot haver-hi res més pobre?” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 3.96, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“El cos de Tartarí, per contra, era tot un tros de cos, molt gros, molt pesat, molt sensual, molt mandrós, molt gemegós, ple d’apetits burgesos i d’exigències domèstiques, el cos panxut i curt de pas de l’immortal Sanxo Panxa” (“*Tartarin de Tarascon*», 1872, novel·la burlesca d’Anfós Daudet, 1840-1897).

“La dreta va amb mala idea perquè sap com és la política real. La progressia té mala idea perquè va de resabuda, però per malfeineria no sap aplicar-la i es conforma amb el plany i el ressentiment. De tres pecats (la supèrbia, la malícia i la malfeineria) es configen una virtut imaginària (l'ètica). L'autoengany, doncs, no sols hi és doble, sinó que va en direcció totalment contrària a la crua realitat” (Autocitació).

****Pèrdua del sentit de pecat, especialment el propi:***

“I succeirà, en aquell temps, que escorcollaré Jerusalem amb llanternes i visitaré els homes que reposen com el vi sobre el solatge mentre diuen dintre d'ells: *El Senyor no farà ni bé ni mal*” (Sofonies 1:12, profeta “menor” que dona nom a un dels llibres profètics de l'Antic Testament, pel context dels fets és s. VII aC, narra càstigs divins).

“No faràs mala fi si has viscut honestament; obtindràs el perdó dels pecats si a l'almoïna hi afiges el penediment de les faltes amb llàgrimes, vetlles, súpriques, dejunis i si canvies de conducta; tal sant t'assistirà, si imites sa vida”. Si el savi al·ludit anàs repetint aquestes veritats i d'altres semblants, ja ho veurieu, quina confusió provocaria en les ànimes dels mortals, que tan felices eren!” (“*Encomium moriae*” o “*Elogi de la bogeria*”, 1509, d'*Erasmus de Rotterdam*, Desideerius [Geert Geertsz], *ca. 1466-1469- †1536, filòsof i màxim teòleg humanista neerlandès).

“No serveix anomenar el pecat amb algun altre nom, dient: “Aquella persona sí que té el geni diabòlic, el meu és només justa indignació per certes coses. Es intractable, la meua irritabilitat és sols un cas de nervis. Es cobdiciós, jo no faig sinó estendre el meu negoci. Ell és tossut, jo sóc només un home de conviccions. Es orgullosa, jo no faig més que tenir bon gust per les persones i els objectes. “Hi ha excusa per a tot, si ens ho proposem” (“*Why Revival Tarries / Per què no arriba el Desperar espiritual*”, 1959, de Leonard Ravenhill, predicador protestant britànic del s. XX).

****La “secularització” de la idea de pecat:***

“No hi ha més pecat que l'estúpidesa” (Oscar Wilde, 1854-1900, escriptor irlandès, fou empresonat i morí encara jove).

“Aquesta generació ha oblidat la sobirania de Déu i ha exaltat la sobirania del lliure desig humà. Hem oblidat la santedat de Déu i hem exaltat la felicitat personal de l'home com a la fita i el deure principals de l'evangeli. Estem tan ocupats amb nosaltres mateixos i amb el nostre propi plaer que literalment creiem que Déu existeix per al sol propòsit de fer-nos feliços tot donant-nos qualsevol cosa que els nostres cors egoistes desitgen. Déu és vist com a una celestial festa de campanes. Pots veure Déu pertot si la teva ment està per estimar-lo i obeir-lo” (Aiden Wilson Tozer, 1897-1963, pastor protestant nordamericà).

“No existeix el pecat ni la virtut. Només hi ha el que la gent fa” (John Ernst Steinbeck, 1902-1968, escriptor nordamericà, se suïcidà).

“El pecat sempre ha estat una paraula lletja, però ha evolucionat amb un nou matís en el darrer mig segle. No sols és lletja sinó també passada, antiquada. La gent *ja no són pecadors*, només són immadurs o desfavorits o espantats o, més concretament, malalts” (Phyllis McGinley, 1905–1978, premi Pulitzer 1961, poetessa i autora infantil nordamericana).

****Hàbit:***

“El teu pecat no és accidental, sinó un comerç” (“*Measure for Measure / Mesura per mesura*”, 1603, Acte III, escena 1, línia 148, de William Shakespeare, 1564-1616, dramaturg anglès).

“Preferible és el pecat a la hipocresia” (Françoise d'Aubigné, Marquesa o *Madame de Maintenon*, 1635-1719, escriptora i *cortesana* francesa, amant de Louis XIV).

****Fer-se entendre als enfrontats amb Déu:***

“Si algú duu al llom qualque càrrega pesada com ara còdols, fustam, blat, vi...s'afanyen a descarregar-la. I duen la feixugor dels propis pecats, i no voldran afanyar-se?. És menester de despavilar per alliberar-se'n, perquè esclafa i enfonsa” “Vols ser bell? Confessa, per justificar-te...Estimem la bellesa, i estimem més encara la confessió, per abastar-la” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

“...en oir Crist dient: *Si no hagués vingut i no els hagués parlat, no tindrien pecat; i: Si no els hagués fet els miracles que ningú més no féu, no tindrien pecat* (Jn 15, 22-24), reprotxàs al Salvador i Benefactor, dient: per què venies, doncs, i parlaves?, per què feies miracles, per a castigar-nos més? Però aquestes paraules són de deliri i d'extrema oradura” (“*Catequesis Baptismals*”, de St. Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l'Església grega).

“La bona notícia no té sentit si no creus en la mala notícia primer. Una operació gratis no és cap bona notícia si no penses que tens una malaltia mortal. En un temps el principal obstacle per creure en el cristianisme fou la *bona notícia*. Semblava un conte de fades; massa bo per ser veritat. Avui en dia, el principal obstacle és la *mala notícia*; la gent simplement no creuen en el pecat malgrat que aquesta és l'única doctrina cristiana que pot ser provada mitjançant la lectura de la premsa diària. Fer una crida a una persona pecadora no és negar que el seu ésser segueix essent bo, almenys no més que afirmar que l'estàtua de la Venus de Milo és una obra d'art amb trencs vulgui negar que el seu escultor creàs una obra mestra. La humanitat és quelcom de bo que va sortir malament, la imatge de Déu en la rebel·lió contra Déu, Déu és estimat en un estat de rebel·lió” (Peter Kreeft, professor de filosofia i apòlogista catòlic nordamericà).

“Això del pecat té mala premsa i sona molt desfasat, però quan tenim més anys i ho entenem millor, ens aclareix moltes coses de la vida. Es tan útil com subtil i aclaridor” (Autocitació).

CARÀCTERS:

“Déu el que més odia després del pecat és la tristesa, perquè ens predisposa al pecat” (Aureli-Agustí d’Hipona, 354-430, Pare de l’Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“L’abbà Daniel, deixeble de l’abbà Arseni, contava això: «Hi ha un fet de l’abbà Arseni que ell m’explicà com si hagués passat a un altre, però que jo crec que li havia passat a ell. Quan estava assegut a la cel·la va sentir una veu que deia: “Vine, i et mostraré les obres dels homes.” Ell s’aixecà i sortí. Va ser portat en un lloc on hi havia un etiòp que esclava llenya i en feia un feix enorme. Quan l’home intentà carregar-lo, no podia; però en comptes de reduir la llenya, es posava a tallar-ne més i l’afegia al seu feix. Una mica més enllà, li van mostrar un home a la vora d’un llac. Omplia una galleda d’aigua i l’abocava a una cisterna esquerdada, i l’aigua s’escolava una altra vegada cap a l’estany. I l’ancià sentí una veu que li deia: “Vine, que t’ensenyaré una altra cosa.” I va veure un temple i dos homes a cavall que portaven entre tots dos un cabiró de través sobre les dues cavalcadures. Intentaven entrar en el temple, però no podien a causa del cabiró travessat que portaven. Cap dels dos no volia consentir a posar-se darrere de l’altre a fi que la biga quedàs en direcció perpendicular; i així es quedaren tots dos sense entrar en el temple. Quan l’ancià preguntà què volia dir tot allò, rebé aquesta resposta: “Aquest són els qui porten amb orgull el jou de la justícia. No es volen humiliar per rectificar de conducta i caminar humilment pel camí del Crist; i així es queden fora del Regne de Déu. El qui tallava la llenya és el gran pecador que no fa penitència pels seus pecats ni se n’aparta, sinó que, al contrari, afig pecats sobre pecats. El qui omplia d’aigua la cisterna és l’home que fa bones obres, però les barreja amb altres de dolentes, de manera que aquestes li fan perdre el que valien les altres” Per tant, cal que hom vigili sobre les pròpies obres, no fos cas que treballàs debades» (Arseni, 33)” (Arseni, 354-449, monjo romano-grec que visqué a Egipte, educador d’emperadors; “*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 18.2).

“*Das Übel macht eine Geschichte und das Gute keine* / El pecat escriu històries, la bondat és silenciosa” (De “*Riemer, Mittheilungen über Goethe*”, II.9, 1810, Johan Wolfgang von Goethe, 1749-1832, científic, novel·lista, dramaturg i poeta, cim de les lletres alemanyes).

“La presumpció apareix amb moltes formes; i paga la pena de considerar l’existència d’un gran i bon Ésser i desaprovat la presumpció que espera massa de la seva pròpia bondat, o la presumpció que es va atrevir positivament a no creure la promesa (de Déu)”

(William Arthur, 1819–1901, autor i ministre metodista irlandès).

“El problema central és la manca d’amor, i la supèrbia, que és com un orgull inútil, va, pudent” (Autocitació).

LA IMPIETAT. ENFRONTAR-LA:

“En la persona del Pare aquestes paraules foren dites per mitjà de l’esmentat profeta Isaïes: “*El bou coneix el seu amo, l’ase al pessebre del seu senyor. Però Israel no m’ha conegut, ni el poble m’ha comprès. Ai de la nació pecadriu, del poble curull de pecats, nissaga perversa, fills sense llei: han abandonat el Senyor*” (Isaïes 1, 3-4)” (“*Primera Apologia*” XXXVII, de St. Justí màrtir, apologista cristià, de Flàvia Neàpolis, actual Nablus, a Palestina, ca. 100-†ca. 161-166).

“La imatge de l’home caigut, tal com figura en les Escriptures és que coneix Déu, però no vol reconèixer-lo com a Déu” (Cornelius Van Til, 1895–1987, filòsof neerlandès i teòleg reformat).

“L’interior és el primer lloc on la vida cristiana perd la veritable espiritualitat, i el pecat exterior n’és el resultat” (Francis A. Schaeffer, 1912-1984, líder i escriptor evangèlic conservador però crític front al fonamentalisme).

“Mantén-te fidel a la Veritat, encara que en el teu entorn el pecat sia aplaudit i la virtut ridiculitzada” (P. Luis Repiso S.J.).

“WALL STREET. Símbol del pecat de tots els diables a reprendre. Que Wall Street sia un cau de lladres és una opinió que serveix als lladres fracassats per a tenir esperança d’una plaça en el Cel” (*The Devil’s Dictionary* d’Ambrose Bierce, 1842-1914, escriptor estatunidenc).

LA TERRIBLE

SERIEGAT

DEL PECAT

*** fls “pecats replicants”:**

“Sols el pecat és el mal

No hi ha cap més mal que el pecat. I si no hi hagués pecadors, mai de la vida ningú no trobaria cap mal” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 5.11, per Angelus Silesius [Johannes

Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Ha arribat l'hora de pagar al serf i a l'esclau. El vell pecat n'engendra un de nou. I el més culpable és per cert el que primer va adoptar aquesta postura pecadriu cap als altres homes” (“*El cristianisme i la lluita de classes*”, de Nikolai A. Berdiàev, 1874-1948, filòsof cristià dissident rus, perseguit pel tsar i pels bolxevics).

“N'hi ha prou que un home tingui malícia d'un altre perquè l'oi vagi corrent fins a la humanitat sencera” (Jean-Paul Sartre, 1905-1980, escriptor i filòsof existencialista-marxista).

“Els efectes de l'amor o de la tendresa són fugissers, però els de l'errada, els d'una sola errada, no acaben mai, com una cavernícola malaltia sense remei” (Antonio Muñoz Molina, *1956, escriptor andalús).

“El pecat és una formiga que acaba esdevenint un lleó: no saps mai els ecos i les conseqüències finals que pot infantar en el futur. Per això, també, el pecat no és qualsevol cosa. Es un perill molt real, no és sols teologia” (Autocitació).

***No hi ha pecats “sense importància” o “massa petits”:**

“Val més la saviesa que les armes de guerra, però un sol error fa malbé molta cosa bona” (*Qohèlet* o *Eclesiastès* 9:18, llibre de la Bíblia que significa Home d'Assemblea, ca. s. V-IV a. C., atribuït al rei Salomó, 1020-929 a. de C., rei d'Israel).

“Encara que un escorpió sia poca cosa, però va picar un lleó i el matà; i així serà el menor dels pecats del pecador, llevat dels perdonats per la sang de Crist” (Thomas Brooks, 1608–1680, predicador purità incomformista).

“Cap pecat no és petit. Està contra un Déu infinit, i pot tenir incalculables conseqüències. Cap gra de sorra no és petit dins el mecanisme del rellotge” (Jeremy Taylor, 1613-1667, bisbe i teòleg anglicà).

“Qualsevol pecat és més o menys atroç segons l'honor i majestat de la persona ofesa. Puix que Déu és d'honor infinida, de majestat infinida, i de santedat infinida, el més lleu pecat és d'infinides conseqüències. El més lleu pecat no és res menys que la traïció còsmica, quan ens adonem contra Qui hem pecat” (“*The Justice of God in the Damnation of Sinners*”, Jonathan Edwards, 1703-1758, pastor, teòleg i missioner congregacionalista calis indis nordamericans).

***Follia de pecar i ser esclau de les passions:**

“L'home que es regeix per *hubris* està governat per la passió, no pas per la raó. Aristòtil estableix una distinció entre l'home temperat (*sôphrôn*), la conducta del qual es regeix per la llei, i l'home que fa indignar (*hubrizein*). Tal home obeeix els dictats de la passió i no de la llei i la raó” (“*N.T. Words / Mots del Nou*

Testament”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

“Tenebres son las mentes sense trellat dels homes, encegades per desigs degenerats i per la infidelitat” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“Qui hi ha tan injust, qui hi ha tan foll i fora de raó, què hi ha més de pernicios i d'infeliç que fer la guerra a aquell la potència del qual no pots resistir i la justa venjança del qual no pots defugir de cap manera? És que som més forts que Ell? (1Co 10,22). És que potser perquè la seva paciència ens crida a la penitència no venjarà les injúries del seu menyspreu? Què hi ha de més pervers, què de tan contrari a la raó, a la justícia i a la mateixa natura que estimar més la criatura que el Creador, estimar més les coses transitòries que les eternes, les terrenals que les celestials?” (“*Carta a Raül “el Verd”*” 8, de Sant Bru o Brunó de Colònia, ca. 1030-1101, monjo alemany fundador de l'Orde de la Cartoixa).

“*L'ànima del pecador és la més folla*
Abandones el goig etern i esculls l'eterna pena:
pot haver-hi res més foll que la teva ànima?”
 (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 6.63, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“El pecat, deixat a lloure, voldria treure Déu del seu tron, el món hauria de ser el servent dels seus desitjos, i tots els éssers s'havien d'agenollar i adorar-lo” (Richard Cecil, 1748–1810, el més destacat clergue evangèlic anglicà dels s. XVIII-XIX).

***Per què el pecat és tan atroç i horrible:**

“Si la culpa pel pecat és tan gran que res no pot satisfer-la sinó la sang de Jesús; i la brutícia del pecat és tan gran que res no pot rentar la taca sinó la sang de Jesús, que en deu ésser, d'enorme, d'atroç, de pecatós, el mal del pecat” (William Bridge, ca. 1600 –1670, predicador independent i autor polític i religiós anglès).

“*La cosa més perjudicial*
El pecat, perquè irrita Déu i, a més, el fereix, amb raó és considerat més perjudicial que el mateix Satanàs” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 3.95, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“El pecat és un fet horrible. Fins i tot resulta increïble de descriure. Com la túnica de Nessus, t'hi cremes viu. Com aquest mantell enverinat corcant els músculs de la víctima en el seu va intent de deslliurar-se'n, de manera que el pecat destrueix el poder d'aquell que es converteix en la seva víctima” (Thomas W. Chalmers, 1780-1842, teòleg anglès).

“La Creu és la gran prova de la justa i ferotge antipatia de Déu envers el pecat i, per eixa raó, no hem d'enganyar-nos creient que el pecat no importa” (“*Straightening out the self-centered Church*”, 1997, John Benton, pastor baptista anglès).

*** *Fl pecat és una injusta i desconsiderada
ofensa a un Déu misericordiós que ens
estima:***

“Déu envia la seva invitació al món, i els homes el rebutgen, això és *hubris*: és l'home que s'aixeca contra Déu, l'home, en el seu orgull desafiant Déu, l'home que oblida que és una criatura i que Déu és el creador...” “La pena del cristià front al pecat no ha de ser sols un vague remordiment, sentimental i suau, que alguna cosa ha anat malament; ans ha de ser un dolor tan agut com el dolor pels morts (...) És un patiment que s'adona del que Carlyle va anomenar "el caràcter infinitament condemnable dels pecats", i que se li trenca en el cor quan veu, en la Creu, allò que el pecat pot fer” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

“El que té lleus pensaments de pecat, mai no va tenir grans pensaments de Déu” (Dr. John Owen, c.1616-1683, teòleg protestant anglès).

“Ai las, el pecat! Pecat: ets oiós i horrible, això que és abominable i que Déu avorreix. I que demanes? Tu has insultat la seva santa majestat; li has fet perdre fills estimats; tu has crucificat el Fill del Seu amor infinit; has entristit el seu Esperit de gràcia; tu has provocat el seu poder; has menyspreat la seva gràcia; i el cos i la sang de Jesús, com si això fos una cosa comuna, has trepitjat la seva misericòrdia inigualable. Segurament, germans, la meravella de les meravelles és que el pecat no sia també eixa cosa abominable la qual també nosaltres avorrim” (Thomas Guthrie D.D., 1803-1873, teòleg escocès i filantrop, nat a Brechin a Angus).

“Si, en la proporció en què les nostres ments han estat eixamplades, els nostres cors purificats, i les nostres consciències cultivades, el nostre avorrim i aversió front al mal augmenta, què ha de ser la indignació moral d'un Déu infinit i sant contra els malfactors?” (Edward Thompson, ¿1810-1870, bisbe metodista nordamericà?).

“De vegades em sembla que, havent estat tractada de manera tan misericordiosa, tot pecat meu ha de ser un pecat mortal. I no en deix de cometre” (“*Autobiografia espiritual*”, 1941, Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

*** *Fls grans perills del pecat en la vida:
Degradació i perdició.***

“De la mateixa manera que la nau (una vegada s'ha fet malbé el timó) és duta on vol la tempesta, així també l'home, quan perd l'auxili de la gràcia divina pel seu pecat, ja no fa el que vol, sinó el que vol el dimoni” (St. Joan Crisòstom, *ca.345-350- †407, Pare de l'Església grega, en *Catena Aurea*, vol. III).

“En tota llur alegria en aquest món, els malvats no són sinó com un llibre justament enquadrinat, que quan està obert no està ple d'altra cosa que de

tragèdies. Llavors, quan el llibre de llurs consciències finalment s'obrirà, no hi haurà res a llegir sinó lamentacions i penes” (Richard Sibbes -o Sibbs-, 1577-1635, teòleg purità anglès).

“Cada llàgrima ardent, cada por terrible, cada pena aferrissada, cada preocupació roent, cada dolor punxant, cada remordiment que forada; els sospirs i gemecs de cases que poden a podridura i a mort; els crits i gemecs i les cadenes que fan sorolls secs enmig d'un eixam de maníacs tancat en una *Casa de folls i orats*; i les malediccions i blasfèmies de masmorres on es podreixen de culpa i deliris”, tot això plegat no és més que ecos febles d'aquestes tristes veritats: “*El pecat regna fins a la mort*” “*La mort ha tombat sobre tots els homes, ja que tots van pecar*” (Thomas Fuller, 1609 ó 1610-1661, antiquari, historiador, escriptor i clergue anglès).

“El pecat tingué, per pare, el diable; la vergonya per companyia, i la mort com a paga” (Thomas Watson, ca.1620-1686, escriptor i clergue purità anglès).

“Oh miserable, quin monstre tan disforme ha fet de tu el pecat! Déu et va crear "poc menor que els àngels"; el pecat t'ha fet sols una mica millor que els dimonis” (Joseph Alleine, 1634-1668, evangelista purità anglès).

“L'esclau que excava a la mina o treballa amb un rem pot alegrar-se davant la perspectiva de deslliurar-se de la seva càrrega juntament amb sa vida; però l'esclau de culpabilitat no treu cap esperança de la mort. Per contra, es veu obligat a mirar cap endavant amb la paor constant d'aquesta - el més segur de tots els esdeveniments-, com la conclusió de totes les seves esperances, i l'inici de les seves més grans misèries” (Hugh Blair, 1718-1800, predicador, crític il·lustrat i catedràtic escocès).

*** *Resistència radical al pecat:***

“Vessa com un torrent llàgrimes de nit i de dia; no et donis descans, que els ulls no se t'eixuguin, no paris de plorar” (Planys 2:18, llibre de l'Antic Testament atribuït al profeta Jeremies, s. VI a. C.).

“Així, podem veure en Daniel i els seus companys, que preferixen de ser cremats vius o ser llançats als lleons abans que inclinar-se davant l'ídol que Nabugodonosor havia aixecat. Quan aquest "delicte lleu", en opinió del món, o un forn de foc roent com a contrapartida, adés han de caure en pecat, adés ser llançats al forn -tal era llur tendresa quant a l'honor i la glòria de Déu, i llur oi i indignació contra el pecat, que preferien ser cremats vius abans que el pecat!” (“*Precious Remedies Against Satan's Devices / Remeis preciosos contra els artefactes de Satanàs*”, 1652, de Thomas Brooks, 1608-1680, autor purità anglès).

“*Young Timothy Learnt sin to fly* / El fadrí Timoteu aprengué a defugir el pecat” (“*New England Primer*”, 1777, beceroles calvinistes de Nova Anglaterra).

“Jo voldria fer una especial crida als homes de l'Exèrcit i en concret a les bases de la Guàrdia Nacional, de la policia, de les casernes: germans, són del nostre mateix poble, estan matant els propis germans pagesos i, front a una ordre de matar que doni

un home ha de prevàler la llei de Déu que diu: “No mataràs”. Cap soldat no es troba pas obligat a seguir una ordre contra la llei de Déu. Una llei immoral no deu ser complida per ningú. Ja és hora de recuperar la consciència i de creure-la abans que no l'ordre del pecat. L'Església, defensora dels drets de Déu, de la dignitat humana, no pot restar callada davant tanta abominació...us suplic, us prec, us ordèn en nom de Déu: “*Cessi la repressió!*” (*Monsenyor Óscar Arnulfo Romero y Galdámez, 1917–1980, arquebisbe màrtir de San Salvador, la vespra del seu assassinat per l'Exèrcit feixista*).

-Culpabilitat del pecat, sense excuses.

“Finalment, si qualcú pecàs, o fes alguna de totes aquelles coses que per manament de Jahvèh no deuen fer-se, fins i tot sense fer-ho conscientment, n'és culpable, i durà el seu pecat” (*Levític 5:17, tercer llibre de la Tanakh i de la Bíblia; el nom català ve del grec i fa referència a la tribu de Levi*).

“Diu l'Escriptura: “*Si jo no hagués vingut i no els hagués parlat, no tindrien pecat; ara, però, no tenen excusa de llur pecat*” (Jn. 15:22). També això va per a vosaltres i no us deixa cap defensa” (“*Catequesis Baptismals*”, de St. Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l'Església grega).

“Si no s'acusa davant *aquest amic*, ço és, davant de Déu o del sacerdot, vicari de Déu, en el futur tindrà com a acusadors Déu, la pròpia consciència, el diable, els pecats i fins i tot el món sencer, car lluitarà contra els forasenysats de tota la terra” (“*Summa de paenitentia / “Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“El fat podria perdonar la cobdícia, o la gola, o fins i tot l'assedegament de sang, però mai no ignora quan és ignorat” (Erik Bundy, escriptor).

-Percebre el pecat:

“Si algú té sa l'olfat de l'ànima, olorarà bé la pudentina dels pecats” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església,

filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“Un amic meu agnòstic, de joves (jo també era agnòstic), em deia: “Sempre és pecat”. En realitat és així. Es allò del pecat per acció o per passiva o omissió (el “per deixar de fer”)” (Autocitació).

-“Mitges virtuts”:

“Abstenir-se de pecar quan hom no pot pecar és ser abandonat pel pecat, no pas renunciar-hi” (Jeremy Taylor, “*Works / Obres*”, tom VII, p. 206. *Eden's Ed.*

Rendering of St. Augustine, Sermon CCXCIII “De Pœnitentibus”).

“Quan algú es lamenta d'haver comès un furt perquè li ve la deshonor humana, no es penedeix d'haver comès un furt, sinó d'haver perdut l'honor. Ni li sap greu ni considera un mal el fet de pecar, sinó el fet d'ésser castigat” (“*Meditacions*” 404, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

“Anys i pecats sempre en són més que els reconeguts” (Proverbi italià).

-Pecat i pecador:

“Tu vols fer-te veure, vols amagar el teu pecat. Saps distingir bé entre tu i el pecat” (“*Meditacions*” 48, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

“Per a qualsevol ésser humà en particular, sempre trob raons que em fan concloure que la dissort no li convé pas, bé perquè em sembli massa mediocre per a una cosa tan gran, bé perquè, al contrari, el trobi massa preciós per a ser destruït” (“*Autobiografia espiritual*”, 1941, Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

***Direccions tortes o dretes:**

“Compostos dels pecats als quals tendeixen, condemnen, però, els altres en els quals ni tan sols pensen” (“*Hudibras*”, Part I, Cant I, 215, 1663-1664, de Samuel Butler, 1612-1680, bisbe i escriptor anglès).

“No hi ha genuí penediment on falta l'esforç per abandonar el pecat” (“*Els trets distintius del veritable cristià*” 2, 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

“Convidar un ebri, que després d'haver begut amb els vostres diners, castiga la seva dona, és pecat. (...) És una insensatesa considerar que teixir un pullòver per a algun mandrósl sia una bona acció, mentre que l'intent dels generals alemanys de detenir la carnisseria de milions de víctimes innocents matant Hitler ha de ser condemnat com un assassinat” (“*Missatges d'un incomunicat*”, d'en Richard Wurmbrand, 1909-2001, pastor protestant de llengua alemanya i origen jueu, màrtir a Romania, on passà 14 anys en presons d'isolament i sota tortures).

***Diferents menes de pecadors:**

“L'ovella i el porc poden anar els dos a parar al fang. Tanmateix la diferència essencial de les dues natures és visible per la reacció que cadascun té després de la caiguda. Mentre les pècores es desvien i ensopeguen, ràpidament, com no els agrada la situació lluiten per sortir-ne. Poden embrutar-se, però desitgen ser netes. Es poden enfangar, però belen perquè el seu pastor vingui a salvar-les fora de la brutícia. Però els porcs, per la pròpia natura, es rebolquen en el fem, contents de quedar-s'hi tot el dia” (John Ensor, autor reformat de llengua anglesa).

“Ara pens que a través del teixit flac de la vida inconseqüent de Judy hi ha hagut sempre un fil negre.

Judy era l'evidència visible, no pas del pecat -com avorresc aquesta paraula, i com en desconfie!-, sinó de la feblesa i l'estupidesa de l'ésser humà" (*"The Keys of the Kingdom / Les claus del Regne"*, d'Archibald Joseph Cronin, 1896-1981, escriptor escocès).

-Jutjar pecats aliens i propis

"Aliena vitia in oculis habemus; a tergo nostra sunt / Tenim els pecats dels altres homes davant dels nostres ulls; el pecat propi a les nostres esquenes" (*"De ira"*, II. 28, de Lucius Anneus Sèneca *"el Jove"*, 4-2? a. de C.-65 d. de C., filòsof estoic beticoromà).

"Omnes mali sumus. Quidquid itaque in alio reprehenditur, id unusquisque in suo sinu invenie / Tots som dolents. Per tant qualsevol retret que fem a un altre retorna sobre la nostra persona" (*"De ira"*, III. 26, de Lucius Anneus Sèneca *"el Jove"*).

"No jutgeu els altres si no voleu ser jutjats. Perquè amb el mateix judici que jutjareu heu de ser jutjats, i amb la mateixa mesura que mesureu, sereu mesurats vosaltres" (Jesucrist / *Jah-xua el Messiah=Déu salva L'Ungit*, ca. 4 a.C.-29, el *Logos*). "No jutgeu, i no sereu jutjats" (Evangeli segons Mateu 7:1; escrit per als jueus a les darreries s. I).

"A uns que es refiaven de ser justos i menyspreaven els altres, Jesús els proposà aquesta paràbola: -Dos homes van pujar al temple a pregar: l'un era fariseu i l'altre publicà. El fariseu, dret, pregava així en el seu interior: "Déu meu, et don gràcies perquè no sóc com els altres homes, lladres, injustos, adúlter, ni sóc tampoc com aquest publicà. Dejun dos dies cada setmana i don la desena part de tots els béns que adquiresc". Però el publicà, de lluny estant, no gosava ni aixecar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit, tot dient: "Déu meu, sies-me propici, que sóc un pecatós" Jo us dic que aquest va baixar perdonat a casa seva, i no l'altre; perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit" (Paràbola del fariseu i el publicà, a l'Evangeli segons Lluc, 18: 9-14, probablement escrit cap al 64-70 d. C.).

"El qui estigui lliure de pecat, que llanci la primera pedra" (Evangeli segons Joan 8: 7, ca. 69-90 d. C.).

"Allò que en uns altres en diem pecat, en el nostre cas és experiència" (Ralph Waldo Emerson, 1803-1882, polític, assagista, professor i pensador nordamericà).

"Ah, que ens semblen d'horribles, els nostres pecats, quan són comesos per una altra persona!" (Charles Ward "Chuck" Smith, 1927-2013, pastor estatunidenc fundador de la *Calvary Chapel*).

"Un creient s'ha de preocupar més de les coses que ell mateix fa malament o deixa de fer bé que no pas del que els altres fan com no toca" "Sempre tenim molts més pecats dels queensem. A part de les implicacions i ramificacions de tot pecat" (Autocitació).

*** Corregir els pecats d'altri o no?:**

"Germans meus, si algú de vosaltres s'esgarriava lluny de la veritat i un altre el feia retornar, sapiau que

el qui fa tornar un pecador del camí esgarriat, el salva de la mort i cobreix una multitud de pecats" (Epístola de Jaume 5:19-20, apòstol i pilar de l'Església de Jerusalem).

"L'abbà Pior contestà als Pares: «El sac on hi ha molta arena són les meves faltes, que són moltes i les he deixades al meu darrere, ja que no m'esforç a plorar per elles. I vet aquí que el paneret que port davant meu són els pecats del meu germà, i d'ells em preocup en jutjar-lo. Però no és això el que hem de fer, sinó que més aviat haig de portar els meus pecats davant meu, haig de pensar-hi, i haig de demanar a Déu que me'ls perdoni». Quan van sentir això, els Pares digueren: «Veritablement aquest és el camí de la salvació» (Pior, 3)" (*"Apotegmes dels Pares del Desert"*, 9.9, darreries de l'Imperi romà a Egipte).

"Que jutgi de l'error d'un altre aquell qui no té de què penedir-se" (*St. Ambrós*, 340-397, bisbe de Milà).

"Aquell qui està immers en pecats greus, mentre és oprimat pels seus, no pot esborrar els dels altres; car tothom veu que, quan un que desplaú és enviat a intercedir, l'ànim del qui està aïrat és provocat a coses pitjors" (*St. Gregori*, probablement *"el Gran"*, ca. 540-604, bisbe de Roma).

"Perquè algú diu: "Amb tots els qui pequen pec jo, si no corregesc els que veig pecar"" (*"Manual per al seu fill Guillem"*, de Duoda, ca. 803-post 843, comtessa de Barcelona).

"Res no pot ser més cruel que aquella deixadesa d'abandonar uns altres a llur pecat" (Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor i màrtir evangèlic de l'Església clandestina antihitleriana).

*** Déu veu els nostres pecats:**

"A vegades, en tenir a l'abast moltes coses i en poder-les fer -coses que causen admiració als súbdits perquè s'han fet-, l'ànim s'exalta en el seu pensament, i aleshores, encara que això no es manifesti a l'exterior amb obres dolentes, provoca la plena ira de Déu. Perquè qui jutja a l'interior, i la cosa que és jutjada, també. Quan, doncs, pequem a dins del nostre cor, queda amagat als homes allò que fem en nosaltres, però el mateix Déu és testimoni del nostre pecat" "El rei de Babilònia no caigué en la supèrbia només quan pronuncià mots orgullosos, sinó també quan encara no s'havia enorgullit amb les seves paraules...es posà davant de tots en el seu pensament... Els mots obriren la porta a la revenja d'aquella ira que havia encès l'orgull amagat" (*"Regla Pastoral"*, 1:4, 591, de Gregori el Gran, ca. 540-604, bisbe de Roma).

"Molt ofesos degueren haver-se sentit els jueus per Jesús quan li van explicar sobre alguns galileus la sang dels quals Pilat havia barrejat amb els seus sacrificis. Aquests segurament havien estat màrtirs de la llei mosaica i la causa nacional. Els jueus tenien un profund respecte per homes com aquests, que havien mort al *kiduix haixem* per a la glòria del Nom. Però Jesús va dir que els galileus assassinats eren simplement "pecadors". Ell mira la substància. *Pecadors* -això és el que són davant de Déu fins i tot

els màrtirs” (“*Missatges d'un incomunicat*”, d'en Richard Wurmbrand, 1909-2001, pastor protestant de llengua alemanya i origen jueu, màrtir a Romania, on passà 14 anys en presons d'isolament i sota tortures).

-Pecats i diable:

“Qui comet pecat, del diable és; perquè el diable des del moment de la seva caiguda continua pecant. Per això va venir el Fill de Déu, per desfer les obres del diable” (1ª Lletre de l'apòstol Joan, 3:8, ca. 85-100).

“Quan Satanàs va injectant-nos verí, i aventa les flames dels nostres desitjos corruptes dins nostre, és que no estem encara duts per qualque força externa a la de cometre el pecat, sinó que la nostra pròpia carn ens sedueix, i estem disposats a cedir a les seves temptacions” (“*A tomb de Gènesi*” 22: 1, Jehan Cauvin / Joan Calví, 1509-1564, teòleg de la Reforma, fundador del principal corrent protestant).

“El diable pot veure la misèria espiritual dels altres però curiosament és cec a la seva pròpia misèria. Al diable no se li amaga la degradació humana, sense problemes pot veure la vanitat, l'orgull o l'avarícia que tanta obstinació posem a ocultar als altres, però -com es creu pur- és incapaç de veure la seva pròpia vanitat i orgull. Si l'univers és una llebroseria on tots som mesells a causa del pecat, el diable és un leprós que pot veure la llebrosia d'altri, però no la seva pròpia” (“*Una Aproximació a la Psicologia Satànica*”, de Ricardo Burgos López sobre *Cartes del diable al seu nebot*, de Clive Staples Lewis, 1898-1963, novel·lista anglicà nordirlandès).

-Pecats propis, autoexamen:

“*Quis, quid, ubi, per quos, quoties, cur, quomodo, quando, / quilibet observet medicamina dando*

Qui, què, on, per mitja de qui, quantes vegades, per què, com, quan. Que cadascú s'hi fixi per a donar-hi remei” (Guillem Perault o “*Peraldus*”, ca. 1190–1271, predicador i escriptor dominicà).

***Caos, tristot i lluita vitals:**

“Deia també Sinclètica: «Hi ha una tristot útil i una de danyosa. La tristesa útil ens fa plorar pels nostres pecats i per les febleses dels altres i ens impedeix d'abandonar el nostre propòsit de perfecció. Amb això reconeixem la tristesa veritable. Però hi ha una altra mena de tristesa que ve de l'enemic. Aquest ens inspira una tristot sense motiu, que s'anomena acèdia. Aquest esperit l'hem de fer fora insistint en pregàries i salmòdia» (Sinclètica, S10)” (*Amma Sinclètica* d'Alexandria, ca. 270–ca.350, Mare del Desert, *Apotegmes dels Pares del Desert*”, 10.71).

“Nosaltres mereixem més llàstima que aquells qui moren, perquè cada dia ens veiem exposats als combats i a les taques del pecat, i moltes vegades rebem ferides, nosaltres, els qui qualque dia hem de donar compte inclús de la menor paraula ociosa” (“*Epist. 75*”, ad Theod., de morte conj., Sent. 28, Trie. T. 5, de Sant Jeroni, 347 ó 374–420, orador cristià,

traductor de la Bíblia al llatí, coneguda com a *Vulgata*).

“Tinc més por del que tinc adins de mi mateix que el que ve de fora” (Martí Luter, 1483-1546, teòleg alemany iniciador de la Reforma protestant).

“Comprenc la fondària en la qual m'he enfonsat en comprovar la longitud de la cadena de decepcions a través la qual he estat arrossegat. Puc determinar el poder de la ruïna mitjançant l'examen de la maquinària per a la restauració” (*Revd. Henry Melvill*, 1798–1871, clergue anglicà).

“La manca de determinació de l'inconvers és considerada com el problema espiritual bàsic: l'Esperit surt al pas d'aquest problema per mitjà del convenciment del pecat” (“*L'obstacle a l'evangelisme*”, d'en Iain Murray, escriptor evangèlic).

“Quan mir cap enrere en ma vida
Sempre amb un sentiment de vergonya

Sempre n'he estat l'únic culpable
Perquè tot el que deleig de fer

No importa on o quan o a qui
Té una cosa en comú també;

És un - és un - és un - és un pecat!

(“*It's a Sin / Es un pecat*”, de *Pet Shop Boys*, grup de *synthpop* del Regne Unit).

***Superació en l'esperança en Déu i purificació:**

“Oh llàgrimes benaurades amb les quals es purifiquen les taques interiors i per les quals s'apaguen els focs dels pecats: “*Feliços els qui ploreu així, perquè riureu*” (Mt 5,4)” (“*Meditacions*” de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

“Aquest dolor (del penediment) ha de ser triple, com diu Bernat: agut, més agut, agudíssim. Agut, car hem ofès el Senyor i Creador de tot. Més agut, car hem ofès el nostre Pare celestial, que ens pastura de moltes maneres. Agudíssim, car hem ofès el nostre Redemptor, que ens alliberà amb la pròpia sang dels lligams del pecat, de la crueltat dels dimonis i del sofriment de l'infern” (“*Summa de paenitentia / Summa de penitència*”, “*Contrició*”. 8, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Contrició te fa plorar per ço que en paradís pusques riure” (“*Llibre dels mil Proverbis*”, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“Només hi ha dos tipus de persones: els pecadors que pensen que són sants, i els sants, que saben que són pecadors. Mai deixaré d'ensenyar aquesta veritat vergonyosa sense la qual, n'estic convençut, simplement no hi ha cap coneixement ni cap moralitat, només les corresponents aparences enganyoses” (Martí Luter, 1483-1546, iniciador de la Reforma).

“El cristià és l'home d'esperança perquè manté els seus ulls fixos en Déu. Agustí va dir a un home desgraciat, que no pensava en res més que els seus pecats: “*Mira lluny de tu i cerca Déu*”. La mirada cap

a Déu és el secret de l'esperança cristiana" (*"N.T. Words / Mots del Nou Testament"*, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

"Algú que contínuament està fent esment dels pecats que cometia quan era inconvers està mirant en la direcció incorrecta" (*"That Incredible Christian"*, d'Aiden Wilson Tozer, 1897-1963, destacat pastor protestant nordamericà).

***Jemptacions i Judici:**

"Ni tan sols serem jutjats perquè imatges i suggestions ens hagin vingut a la ment. Serem damnats o absolts si els haurem posats en pràctica o no, si ens hi haurem complagut o n'haurem estat purificats" (*Quart Discurs sobre els capitols del coneixement*, 35, Isaac de Nínive o el Siriac, s. VII, monjo nestorià i bisbe de Nínive, nat a l'actual Qatar).

"Els esforços per millorar la nostra conducta no ens fan amics de Déu. Perquè la consciència pot ser sacsejada, sense que el cor sia renovat. Per tant, és molt perillós d'aconcentrar-se amb una convicció de pecat com a succedani d'una salvació espiritual veritable" (*"Els trets distintius del veritable cristià"*, 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

"He arribat a la conclusió que cap de nosaltres en la nostra generació no se sent com a culpable dels pecats tal com deuriem o com nostres pares ho sentien" (Francis A. Schaeffer, 1912-1984, líder i escriptor evangèlic).

-Obres d'autojustícia i excuses? No, gràcies!

"En els plets té raó el primer que parla, fins que arriba l'opositor i el contradiu" (Proverbis 18:17, de Salomó, 1020-929 a. de C., rei d'Israel).

"La pena del cristià front al pecat no ha de ser sols un vague remordiment, sentimental i suau, que alguna cosa ha anat malament; ans ha de ser un dolor tan agut com el dolor pels morts. Ha de ser un dolor que no s'amaga, que emergeix en les llàgrimes i la confessió del cor veritablement penedit. És un dolor que s'adona del que Carlyle va anomenar "el caràcter infinitament condemnable dels pecats", i que se li trenca en el cor quan veu a la Creu allò que el pecat pot fer" (*"N.T. Words / Mots del Nou Testament"*, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

"Un ancià deia: «De qualsevol adversitat que et sobrevingui, no en donis la culpa a ningú sinó a tu mateix, dient: "Això em passa a causa dels meus pecats"» (N., 305)" (*"Apotegmes dels Pares del Desert"*, 15.61)

"...perquè la seva falta pot ser fins i tot una ocasió de redreçar-se, i de millorar: totes les coses ajuden al bé dels qui estimen Déu (Rm. 8:28). Al contrari, les obres dels qui es consideren justs per raó d'elles els porten a la confusió. Considera el fariseu i el publicà, de Lluç 18" (*"Breu instrucció cristiana i altres escrits"*, 1522-1523, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

"Gairebé tots els nostres errors són més perdonables que els mètodes que fem per ocultar-los" (François Alexandre, Duc de La Rochefoucauld, 1613-1680, cortesà i escriptor moralista escèptic francès).

"Crec que tampoc les nostres faltes i errors no són debades, i que per a Déu no és més difícil entendre's hi que amb les nostres pressumptes bones accions. Crec que Déu no és un fat intemporal, sinó que espera i dona una resposta a les nostres oracions sinceres i a les nostres accions responsables" (1943, "*Notes des de la presó*" nazi de Tegel, Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor i màrtir evangèlic de l'Església clandestina antihitleriana).

"Les civilitzacions empostrades han fet de les religions uns manuals per a viure bé, quan no una assegurança barata contra l'incendi etern" (Raoul Follereau, 1903-1977, periodista, filàntrop i escriptor francès catòlic).

"Una nit es va tornar cap al seu hoste i li va dir: "*Alícia, jo sóc un bon home. És clar, ho sóc! Pregunteu a qualsevol, fins i tot als membres de la meva família, i ells ho diran. Do el delme dels meus ingressos, serveix a l'església, sóc bo amb la gent i sóc honest*". En lloc de ressaltar el que diu la Bíblia: "*Tots han pecat*" i que certament aquell home havia de tenir els seus pecats amagats, aquella prudent i sàvia dona va respondre: "*Bé, em consta que sou un bon home. He vist en aquests tres dies que realment ho sou. En realitat, sou un dels millors homes que he conegut. Em sent profundament impressionada per la qualitat de la vostra vida. Per què no la dediqueu a Jesucrist*" "*Bé, va dir: "Sí, vaig a fer-ho ara mateix"*" "I ho va fer" (*"La creació d'homes lliures"*, de Bruce Larson, autor evangèlic).

-Pecats aliens, d'altri:

"Per començar, (els pocasoltes) no tenen por de la mort, un turment, per Júpiter, no gens mediocre. No tenen remordiments de consciència. No els espaordeixen els contes d'aparicions. No els espanten els fantasmes i els espectres; no els turmenta la por dels desastres imminents, ni els neguiteja l'esperança d'una felicitat futura. En conclusió, no els atribolen els milers de preocupacions a què la vida està sotmesa. No tenen vergonya, ni por; no adulen, no coven malícia, no estimen. I si arriba que són tan inconscients com les bèsties, ni tan sols pequen, segons afirmen els teòlegs" (*"Encomium moriae"* o "*Elogi de la bogeria*" -anomenat *Morias Enkomion, Stultitiae Laus i Lof der Zotheid* en grec, llatí i holandès respectivament-, 1509, d'*Erasmus de Rotterdam*, Desideerius [Geert Geertsz], *ca. 1466-1469- †1536, filòsof i màxim teòleg humanista neerlandès).

"*L'humil no serà jutjat*

Qui sempre viu en la humilitat, mai no serà jutjat per Déu.

Per què? Perquè ell tampoc no jutja ningú i no peca" (*"Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic"*, 5.117, per Angelus Silesius [Johannes

Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Nicetes Stethatos a la *Filocàlia*: “Segons la disposició interior de l'ànima ve mesurada la natura de les coses”, és a dir, cadascú es forma una idea dels altres, segons com ell mateix és; i més endavant diu també: “El qui arriba a la pregària i a l'amor veritables, no fa distinció entre les coses, no distingeix entre el just i el pecador, sinó que els estima tots per un igual i no els condemna, així com Déu fa lluir el sol i fa ploure sobre justos i injustos” (1ª part, 4 de “*Relats sincers d'un pelegrí al seu pare espiritual*”, ca. 1853-1861, llibre anònim rus publicat a Kazan el 1884, molt popular en la tradició contemplativa ortodoxa).

“Però ja la cèlebre carta de la duquessa Renata d'Este (mare de “Leonor”) a CALVI - en què, entre altres coses, parla de l'emmaliciament que sentiria contra son pare i el seu marit si sabés que estaven entre els reprovats - mostra com l'avorriment es va aplicar també a la persona, no sols al pecat, i és exemple al mateix temps del que adés hem dit sobre la ruptura interior de l'individu amb els llaços de sentiment natural que li lligaven a la comunitat, per obra de la doctrina de la predestinació” (“*Ètica Protestant i Naixement del Capitalisme*”, 1905, d'en Max Weber, 1864-1920, filòsof, economista polític i un dels cofundadors de la Sociologia).

“És un pecat malpensar d'altri, però rarament es tracta d'una equivocació” (Henry-Louis Mencken, 1880-1956, escriptor i editor estatunidenc).

* *fsmena incorrecta front a la correcta:*

“L'abbà Hiperequi deia: «Arrenca el teu proïsme dels seus pecats amb totes les teves forces, però sense omplir-lo d'improperis, ja que Déu està disposat a acollir els qui es converteixen a Ell. No admetis en el teu cor cap mot maliciós o pervers envers el teu germà; així podràs dir: “*Perdoneu les nostres ofenses així com nosaltres perdonem els qui ens han ofès*” (Mt. 6,12)» (PG, 79, 1484d)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 17.13).

“És un defecte preocupar-se pels pecats d'altri i és també un defecte no fer-ne cas, però ambdues coses poden ésser una virtut, si hi afeges la voluntat de convertir. Treu-ne la caritat, i serà un vici” (“*Meditacions*” 231, de Guigó I). “Quan tinguis proves que algú és un malvat, caldrà que ploris el seu pecat, perquè el Senyor ha plorat el teu. Per què escrutes la malaltia del dèbil, si un cop coneguda no solament no te'n condols, ni la guareixes, sinó que encara l'escarxes?” (“*Meditacions*” 253, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

* *Jutjar pecats aliens de manera incorrecta o totta:*

“*Magna pars hominum est, quæ non peccatis irascitur sed peccantibus* / La major part de la humanitat està enutjada contra el pecador i no amb el pecat” (“*De ira*”, II. 28, de Lucius Anneus Sèneca “*el*

Jove”, 4-2? a. de C.-65 d. de C., filòsof estoic beticoromà).

“Després, a casa d'ell, Jesús s'assegué a taula amb els seus deixebles i un bon nombre de recaptadors i gent incrèdula, perquè eren ja molts els qui el seguien. Els mestres de la Llei del grup dels fariseus, en veure que menjava amb els descreguts i els recaptadors, deien als seus deixebles: “*Com és que menja amb els recaptadors i els descreguts?*”. Jesús, que ho va sentir, els respongué: “No són pas els qui estan bons els qui tenen necessitat de metge, sinó els malalts. No he vingut a cridar justos, sinó pecadors” (Evangeli segons Marc 2:15-17; escrit cap al 70 d.C.).

“Així també la provocació del clergat destria les ànimes dels homes, si hom és iracund, si pusil·lànime, si desitjós de glòria, si fatxender, si una altra cosa, tot es descobre, aviat els vicis es mostren nus. I, ultra mostrar-se al nu, es tornen més difícils i més forts. Certament, les ferides del cos, fregades, fan de mal guarir; també les afeccions de l'ànima, rascades i irritades, s'encrueleixen més per naturalesa, i empenyen els que les tenen a multiplicar els pecats. Car exciten la passió per la glòria en qui no vigila, i la presumpció, i el desigs de riqueses; i emmenen a la mollesa, a la relaxació, a la desídia i de mica en mica a mals ulteriors que aquelles afeccions han engendrat” (“*Catequesis Baptismals*”, de Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l'Església grega).

“Un ancià deia: «No jutgis el fornicador, encara que tu sies cast. Perquè faltaries contra la llei igual que ell, ja que el qui digué: No fornicaràs (Mt 5, 27), digué igualment No jutjaràs (Mt 7.1)» (Teòdot, 2)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*” 9.10, s. IV i V).

“Quan l'home cregut veu un altre home cometent un pecat, esclata una flamerada al seu si que surt del mateix Infern. L'home anomena aquest orgull la defensa de la fe, sense veure en el seu interior eix esperit d'arrogància, però la defensa de la fe té un to distint, ja que, fora d'aquest incendi, un món sencer es torna verd” (“*El Masnavi*”, de Jalal-ad-Din Muhàmmad Rumi, o *Maulana*, 1207-1273, poeta, jurista, teòleg i místic sufí persa, de l'actual Afganistan).

“Si són represes,
instruccions,
repressions,
tot ho refusen.
Mas, molt bé excusen
vicis amats,
e los pecats
d'altri speculen,
e se'n tribulen
com se confessen:
d'aquells expressen
les circumstàncies,
d'aquells han ànsies,
dels seus no·s dolen” (“*L'Espill*” o “*Llibre de les Dones*”, 3ª part del *Perfaci*, 1462, de Jaume Roig, ca. 1400-1478, escriptor valencià del nostre Segle d'Or).

“Confessa els teus pecats al Senyor, i seran perdonats; confessa’ls als homes, i se’n riuran” (Josh [Henry] Billings, 1818–1885, humorista nordamericà).

“La majoria de les persones prefereixen confessar els pecats dels altres” (*George Eliot* [Mary Anne Evans], 1819-1880, novel·lista anglesa).

“Els homes no iniciats són incapaços de prendre en compte tot el que saben sobre un home abans de jutjar. Per a ells només importen els últims esdeveniments.

Així jutjaven els fariseus. Per a ells, Jesús era un pecador perquè trencava el dissabte. Això era l’únic que podien pensar-ne. Oblidaven totes les bones obres i els ensenyaments de Jesús. Puc formar-me una opinió correcta d’un home tenint en vista sols la seva violació de la llei en un cas particular, i perdre de vista la seva personalitat total?” (“*Missatges d’un incomunicat*”, d’en Richard Wurmbrand, 1909-2001, pastor protestant de llengua alemanya i origen jueu, màrtir a Romania, on passà 14 anys en presons d’isolament i sota tortures).

*** Jutjar pecats aliens de manera ben endreçada:**

-Persuadint:

“Aquell admirable baró (l’apòstol Pau), sabent això, deia als corintis: “*No és pas que vulguem fer-nos amos de la vostra fe; volem més aviat contribuir a la vostra joia*” (2ª Cor 1, 24). I d’entre tothom, principalment als cristians no és permès de corregir per la força les caigudes dels pecadors. Els jutges de fora, quan prenen els malfactors sota les lleis, mostren molt de poder i els impedeixen de tornar, a desgrat d’ells, a llurs costums d’abans; ací, però, cal millorar l’home no forçant, sino persuadint” (“*Catequesis Baptismals*”, de St. Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l’Església grega).

-No acceptant calúmnies:

“Tanca la boca a qui calumnia a les teves orelles, per tal que no cometis juntament amb ell un doble pecat, en avesar-se tu mateix a una passió destructora i en no tallar d’arrel aquell qui diu bajanades contra el proïsme” (“*Centúries sobre l’amor*” 1:60, ca. 624, de Màxim “el Confessor”, 580-662, Pare i màrtir bizantí).

-Comprentent la situació i amb misericòrdia:

“Vist el seu defecte, qui és que no s’ofèn, si no és molt savi i molt bo? Aquest sap que el vici fa més mal a aquell que el té que no pas a cap altre i, per això, sap que cal compadir-lo” (“*Meditacions*” 49, de Guigó I, 1083-1137, prior de l’Orde de la Cartoixa).

“De la mateixa manera cal que s’esdevenga amb les persones santes, les quals, encara que gaudesquen per llur vida recta, tanmateix no han de menysprear els pecadors, sinó compadir-se’n, dient: “Senyor, si vós m’abandonàsseu, pitjor em trobaria. Senyor ajudeu-los”; i d’aquesta manera, has de compadir-te’n, no indignar-te’n. També si ets ric i veus o coneixes cap pobre, no el menysprees, ans compadeix-te’n i

socorre’l. Si estàs sa, cal que et compadesques del malalt. Si ets jove, compadeix-te del vells, dient: “També jo podria ser pobre, trobar-me malalt o ser vell”; i d’aquesta manera prendrem consell de les Escriptures: *Viviu tots units en la pregària, sigueu compassius* (1Pe 3,8)” (St. Vicent Ferrer, 1350-1419, frare dominic i predicador valencià internacional).

“En ser preguntat un explotador miner sobre l’estratègia que emprava per atreure als seus companys a Crist, va pensar uns instants i després va respondre: “*Bé, quan un home ve a treballar de matí presumint d’alguna gesta o indulgència de la nit anterior, em limit a dir-li: "Bah, coses de nens!"*. "En lloc d’averkonyir un home pels seus pecats, Max implica que Déu l’estima, el que fa “*són coses de nens*”, i evita que el Déu que l’estima deixi de beneir-lo” (“*La creació d’homes lliures*”, de Bruce Larson, autor evangèlic).

-No acceptant el vici en si:

“No hem de mostrar-nos afables envers aquells qui fàcilment pequen, ni tractar de complaure’ls, per no semblar que condescendim amb llurs vicis i els hi encoratgem a caure” (“*Suma Teològica*”, 22, q. 114, a. 1, de Sant Tomàs d’Aquino, 1224 ó 1225-1274, frare dominicà italià i teòleg escolàstic bàsic del dogma catolicoromà).

“Odia el delicte, però compadeix del delinqüent” (Concepció Arenal, jurista i reformadora penal forastera).

-Amb humilitat:

“El meu pecat és, doncs, el més greu. Per poder servir els germans en el si de la comunitat, cal davallar fins aquest abisme d’humilitat. Com podria servir el meu germà sense una humilitat falsa, si el seu pecat em sembla molt pitjor que no pas el meu? I, conscient de la meua superioritat, podria encara donar-li una esperança que jo no tinc? Fos una hipocresia. “*No pensis pas d’haver fet cap progrés mentre no et creguis per dessota de tots els altres*” (Tomàs de Kempis)” (“*Viure en Comunitat*”, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l’Església confessant de la resistència antihitleriana, visqué a Barcelona als anys ’20).

-Església i pecat:

A l’Església primitiva:

“Si un just d’entre ells mor, se n’alegren i en donen gràcies, pregunten per ell i acomiaden com si anàs a fer un llarg viatge. I quan neix un infant, en donen gràcies a Déu, i si mor essent un infant, li’n donen encara més les gràcies, perquè se n’ha anat sense pecat. Si algú mor en pecat, ploren com si partís cap al càstig” (“*Apologia*” del cristianisme presentada a l'emperador Adrià el 123 o 126, d’Aristides d’Atenes [Aristeides, Ἀριστείδης] eloqüent filòsof i escriptor apologètic cristià primerenc, s. II).

“Un germà havia pecat, i el prevere el va fer fora de l’església. Però l’abbà Bessarió es va aixecar i sortí

amb ell dient: «També jo sóc pecador» (Bessarió, 7, “Apotegmets dels Pares del Desert”, 9.2).

-Anar al temple a fer mal:

“Ah rei dels reis, nomenat per tots los pobles, gràcies sobre totes gràcies! Nós veem que les dones malvades e els hòmens vanagloriosos se pinten llurs cares e llurs cabells e llurs vestiments, per tal que es pusquen vendre, a l’església, a obres de pecat” (Ramon Llull, 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

-Enfocament dubtós o insuficients:

“Passar al capdavant i rebre el Crist es consideren com dins l'àmbit de la capacitat humana, com si no hi hagués diferència essencial entre capacitat per passar al capdavant en un aplec evangèlic i el poder que treu els pecadors de les tenebres per col·locar-los a la llum...” (“L'obstacle a l'evangelisme”, d'en Iain Murray, escriptor evangèlic).

“En què consisteix ara el vertader servei que devem als nostres germans en el si de la comunitat? Fàcilment tenim tendència avui de contestar que l'únic veritable servei al proïsme és el ministeri de la Paraula de Déu. És veritat que ocupa un lloc únic, i que tots els altres li són subordinats. Tanmateix, una comunitat cristiana no està feta sols de predicadors de la Paraula. Abusar de la Paraula i deixar negligits uns altres elements importants, podria dur conseqüències irreparables” (“Viure en Comunitat”, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l'Església confessant de la resistència antihitleriana, visqué a Barcelona als anys '20).

-La imprescindible humilitat eclesial:

“Església conscient de la seva culpa. Una comunitat de fe que sap que no hi ha pecat ni falta en què no hi hagi caigut, d'una o d'una altra manera, alguna vegada, de tal manera que mai, malgrat el seu continu distanciament del pecat, no té motiu per distanciar-se de cap pecador” (“Ser cristià”, 1975, de Hans Küng, *1928, teòleg i autor cristià suïss-alemany).

PECATS DUBTOSOS O FALSOS.

-Dubtosos o polèmics:

“Em quedí tot sol amb ella, el vi com a únic tercer, mentre l'ala de la tenebra de la nit s'obria suaument. Era una xicona que, si jo no fos devora d'ella, perdia jo ma vida.

Uai de tu! És que és pecat aquest deler de viure? Jo, ella, la copa, el vi blanc i la foscor semblàvem terra, pluja, perla, or i atzabeja” (“Tawq al-hamâna / El collar de la coloma”, obra cimera de la literatura andalusí, Xàtiva, 1022, d'Abû Mwhâmmad 'Alî ibn Ahmad ibn Sa'id ibn Hazm al-Andalusí al-Zahirî, 994, Còrdova-1063, Huelva, poeta, historiador, jurisconsult, polígraf).

“La lluita sagnant contra els tirans ha d'obrar ensems amb els actes de tendra caritat envers la consecució

d'aquesta fita...L'afer és ben real per a mi. Els cristians del meu voltant han participat en la lluita patriòtica contra l'opressor i han matat. Telegrafien llurs confessions a través de les parets de la presó. Fou pecat llur acció?” (Richard Wurmbrand, pastor evangèlic d'origen jueu, de la minoria de parla alemanya a Romania, empresonat en aïllament i torturat pels filonazis i pels stalinians durant una pila d'anys).

“Hi ha coses que la gent creu pecats i no ho són, i al revés. La culpabilitat obsessiva no és la fita de l'Evangelí, però el sentit de culpa responsable, per amor, sí” (Autocitació).

-Pseudopecats:

“I quan menjàvem l'arròs amb bledes i el bacallà cuinat de totes les maneres del món, ens posàvem a pensar que allò que menjàvem era cabridet rostit o botifarres o blanquets, i ens divertia l'audàcia d'aquells pensaments pensats molt secretament, vorejant quasi el pecat” (“Matèria de Bretanya”, 1975, Carmelina Sànchez-Cutillas, *1927, escriptora madrilenca-valenciana).

“Moore: Cecile? No et sent pregar, amor.

Cecile: No vull ser catòlica! Vull ser una *Netodista* com la mare!

Moore: Ah, i això per què?

Cecile: Així puc pregar el que vulgui.

Germà Major: És un pecat!

Moore: Oh, no, no, no, això no és cap pecat. Déu acaba de fer adreçar-te a Ell amb més d'esforç. No és cap pecat. Eh, deixa'm dir-te què. Vols, vols pregar i donar gràcies a Déu per la nostra família?

Cecile: Sí, senyor.

Moore: Això és bo. Bé, llavors, fem-ho.

Moore i els nens: Déu vos salve Maria, plena de gràcia, el Senyor és amb tu ...

...

(“*Se7en*” o “*Seven*”, 1995, *thriller* –film d'acció-americà).

“L'edat no és cap èxit ni la joventut és cap pecat” (“*Methuselah's Children / Fills de Matusalem*”, 1958, de Robert Anson Heinlein, 1907 -1988, escriptor nordamericà de ciència-ficció).

LLEI, PECAT I PARAULA DE DÉU

“Si sabés que els déus m'han de perdonar el pecat, i que els homes l'haguessin de desconèixer, tanmateix avorriria el pecat” (Luci Anneu Sèneca, 4 ó 2 a.C.-65, escriptor i filòsof estoic bèticoromà).

“L'apòstol St. Pau diu: “*Vosaltres heu estat cridats a ser lliures*” (Gàlates 5:13). La nostra llibertat consisteix a no ser obligats a tot allò que els antics havien d'observar, ans, abolida aquella selva de pecats –per dir-ho d'alguna manera- i concedida l'abundor de remeis, restem obligats a pocs preceptes per bé que

necessaris” (“*Exhortació a la penitència*” del bisbe Pacià de Barcelona, 370-390).

“La paraula de Déu és llum per a l'enteniment, foc per la voluntat, perquè l'home pugui conèixer i estimar Déu; i per a l'home interior, el qui viu per la gràcia de l'Esperit Sant, és pa i aigua, però un pa més dolç que la mel i la bresca, una aigua millor que el vi i la llet; és per a l'ànima un tresor espiritual de mèrits, i per això és comparada a l'or i a la pedra preciosa; és com un martell que doblega la duresa del cor encaparrat en el vici, i com una espasa que mata tot pecat, en la nostra lluita contra la carn, el món i el dimoni” (“*Sermó quaresmal*”, de *St.Llorenç de Brindisi*, 1559- 1619, [Giulio Cesare Russo], prevere catòlic, membre de l'Orde dels Germans Menors Caputxins).

-La llei és una regulació exterior:

“C.H. Dodd fa esment del clàssic exemple de les “*Confessions*” d'Agustí de Bona (2.4-6). “Hi va haver una perera prop de la nostra pròpia vinya, carregada de fruita, que no era pas temptadora ni per color ni sabor. Una nit - havíem prolongat els nostres jocs als carrers fins llavors, segons el nostre mal hàbit - una colla de joves pocavergonyes, i jo entre ells, vam anar a sacsejar aquest arbre per furta-ne la fruita. Ens en vam portar una enorme càrrega de peres, no pas per menjar-nos-les nosaltres mateixos, sinó per bolcar-les als porcs, després de tot just tastar-ne algunes. Fer això ens complaïa tant més perquè estava prohibit. Tal va ser el meu cor, oh Déu, tal era - del que vas tenir pietat fins i tot en aquest pou sense fons. Vet aquí, ara deixa que el meu cor confessi el que hi cercava, quan jo no tenia incentiu pel mal, sinó pel mal mateix. Era fastigós, i em va encantar. Em va encisar la meua pròpia perdició. Em va encisar el meu error - no pas per allò pel que vaig errar, sinó per la mateixa cosa mal feta. Una ànima depravada, caient fora de la seguretat en Tu, cap a la destrucció de si mateixa, cercant no pas quelcom de vergonyós sino la mateixa maldat”. I després el Dr. Dodd va comentar: “És a dir que el desig de furta es va despertar només amb la prohibició de furta”. És precisament aquí que la debilitat de la llei pel que fa al pecat emergeix. La Llei té dos defectes. En primer lloc, pot definir el pecat però no pot guarir-lo. És com un metge que pot diagnosticar una malaltia, però que és incapaç d'eradicar-la o fins i tot d'aturar-la. En segon lloc, hi ha el fet estrany i fatal que simplement prohibint una cosa la llei la fa atractiva. Hi ha una relació indissoluble entre *hamartia* i *nomos*, "pecat" i "llei" (“*N.T. Words*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978).

“L'objectiu de la llei no és castigar els pecats, sinó prevenir certs resultats externs” (Oliver Wendell Holmes, Jr., *Commonwealth v. Kennedy*, 170 Mass. 18, 20, 1897).

“Entre el poble hi ha assassins que no han pas arribat mai al crim, lladres que no furtaren mai i mentiders que sols contaren la veritat” (Khalil Guibran [Gubran Khalil Gubran bin Mikhā'īl bin Sa'ad], 1887-1931, escriptor i artista libanés emigrat als Estat Units).

“Si desafiem les lleis del Creador, estem comportant-nos com algú que desafia les "lleis de l'electricista": és un joc que implica perills molt reals. Déu ha creat el món i sap com funciona. Els seus manaments són per al nostre bé, no pas perquè ens morim de sentiment de culpabilitat ni ens amarguem. Ara bé, una persona que no és ajudada per l'Esperit, potser es pot amargar de recança o estampar-se per falta de visibilitat espiritual” (Autocitació).

-La llei i l'amor i bones obres:

“A voltes, la ment que disposa d'una impassibilitat parcial resta impertorbable, però és reprovada per l'absència d'obres” (“*Centúries*”, 3:31, s. VII, de Talassi de Líbia).

“Pecat és cada segon de ma vida passat en alguna altra cosa que desfer allò que s'oposa al triomf de l'amor. No hi ha certs fets que són pecat sota qualssevol circumstàncies, i uns altres fets que són sempre bons” (Richard Wurmbbrand, 1909-2001, pastor protestant màrtir a Romania, on passà 14 anys en presons d'isolament i sota tortures).

“Fulton Sheen ha dit: “Déu prefereix un pecador que estima que un sant sense amor”. Això pot ser mal comprès...” (“*L'art de la conversa*”).

“L'amor cobreix multitud de pecats”, diu la Pere, la qual cosa desment certa teologia fonamentalista que les prohibicions i el negatiu és més central en el cristianisme que l'Amor. Parla més d'acció que de no-acció o prohibició. Així que centrem-nos en tractar amb amor a tota persona. És clar que Amor és més que carícies o bones paraules i fins i tot més que bones intencions. Amor pot ser sacrifici, ha de ser generositat (no necessàriament material), ha de ser bona actitud i bona comunicació del millor que un hagi après. I, sobretot, l'amor són fets reals i consol, saber donar ànims i compartir, segons una escala de valors la millor possible, la menys egoista possible. L'amor veritable no es pot contaminar, diu l'Apòstol, a més. I Jaume rebla: “Hem de ser jutjats per la perfecta llei: la de la llibertat”. I Pau: “No us deixeu encadenar ... si suporteu als que us bufetegen ... per això vam anar massa febles”: Segles més tard Agustí d'Hipona (que no era cap "liberal") va dir: “Tingues amor i fes el que vulguis”. Una ètica de situació que fa pànic als nicolaïtes que volen subjugar i controlar el Poble de Déu, ja que poden perdre afiliats (és a dir = diners)” (Autocitació).

-Pecat segons la llei divinal:

“Qualsevol que guarda tota la llei, però falla en un punt, se'n fa culpable de tots” (Epístola de l'apòstol Jaume 2:10, cap al 40 d. C., del mig "*germà de Jesús*").

“Què direm, doncs? La Llei equival a pecat? De cap manera! Amb tot, el pecat se'm va descobrir sols per la Llei. De fet, jo hauria ignorat la maldat de la concupiscència si la Llei no hagués dit: “No desitjaràs” (Lletra de Pau als Romans, 7:7, ca. 58 de Corint estant).

“*Hamartia* està connectat amb *prosôpolêpsia* (Jaume 2.9). *Prosôpolêpsia* és “el respecte de la seva persona”. En aquest cas, el respecte envers les persones és el resultat d'aplicar les normes de l'home en lloc de les normes de Déu per al món i per la vida i per la gent en general. El pecat és acceptar les normes del món en lloc de les normes de Déu, de jutjar les coses com les veuen els homes en lloc de com Déu les veu” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

“És ver que la dita llig (=lleï) és ara mitigada per los prínceps, jatsia que en Castella cremen l'adúlter e l'adúltera, la qual cosa és mal feta, com aquesta punició sobrepuig la punició de la llig vella e pas ultra la malícia del crim, e sia egualada a pena d'heretgia e dels majors pecats del món, la qual cosa és contra la llig divinal qui diu: *Secundum mensuram peccati erit plaguarum modus* (*Exodi*); e vol dir “que segons lo pecat serà greu, sia així mateix pus greu la pena” (“*Dotzè del Crestià*”, 1384, 12ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

-Sense lleï (*Anomia*):

(Les ànimes) “en les quals cada acte ha deixat una taca, on tot està malament a causa de la mentida i la impostura, [*alazoneia*], i res no hi és ben adreçat per haver estat criats desconexent la veritat” (Descripció de les ànimes dels homes davant del jutge en el Més-enllà, a “*Gorgias*”, 525a, de *Plató* [Aristocles], ca. 427-347 a.C., filòsof idealista grec).

(Jesús) “No va rebutjar l'amistat de publicans i pecadors” (Evangeli segons Lluc, 7:34, cap al 90 d.C.).

“*Hamartia* s'equipara a *anomia* (I Joan 3,4). *Anomia* és “sense lleï” (pecat). El pecat és el que fa que ara i després hom desitgi d'acabar amb les restriccions i controls, per fer exactament el que li agrada. *Anomia* és l'esperit que fa a un home desitjar d'erigir els seus propis desitjos per sobre del seu deure com a humà i de la seva obediència a Déu. *Anomia* prové bàsicament de la voluntat instal·lar-se un mateix i no Déu en el centre de la vida”

“L'home que es regeix per *hubris* està governat per la passió, no pas per la raó. Aristòtil estableix una distinció entre l'home temperat (*sôphrôn*), la conducta del qual es regeix per la lleï, i l'home que fa indignar (*hubrizein*). Tal home obeeix els dictats de la passió i no de la lleï i la raó” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

“...el pecat no pot ser conegut allà on no hi ha lleï. “Jo també en certa manera he viscut sense la lleï”, és a dir, mentre no som instruïts en la paraula de Déu, com nens, vivim sense lleï” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522-1523, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Si algú no ha estat mai convençut del seu pecat, aquest tal no pot ser cristià, i segueix encara sota el poder de Satanàs” (“*Els trets distintius del veritable*

cristià”, 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

-Déu i el pecador:

“I la cosa admirable no és únicament que ens perdoni els pecats, sinó que ni tan sols els publiqui ni obligui els que es presenten a manifestar-los davant de tothom, ans mana només que en donin compte i els confessin a Ell. No hi ha dubte que, si en els judicis seculars algú digués a un dels presos per lladre o per violador de sepultures que en confessar els delictes el puniment li seria perdonat, el reu es disposaria ben de pressa a confessar i reprimiria la vergonya amb el desig de salvar-se. Però ací és distint. Els pecats ens són perdonats i no som obligats a manifestar-los a cap dels presents. Únicament ens és exigida una cosa: que el beneficiari del perdó reconegui la grandesa del do” (“*Catequesis baptismals*”, 387, de St. Joan Crisòstom, *ca.345-350- +407, Pare de l'Església grega).

“Pau, seguint el que diu Crist (Jn. 6:45), hi afegí: “Tots són ensenyats per Déu”. Fa referència també a la profecia de Jeremies (Jr. 31:33), en l'Epístola als Hebreus, quan diu: “Posaré la meua lleï a dins de llurs cors i l'escriure en llur ànim, i mai més no em recordaré de llurs pecats ni malvestats” (He. 8:10; 10:16)” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Complau'rens a nosaltres mateixos amb una noció de llibertat evangèlica, mentre que no tenim el principi de l'Evangeli de santedat adins per alliberar-nos del poder del pecat, no és altra cosa sinó daurar les nostres cadenes i grillons (...).Hi ha una rectitud, l'esclavitud, i l'estretor del pecat; multituds de pecats i arrugues en l'ànima que, si s'escampen lliurement a l'exterior, serien tan amples com l'univers sencer. Cap home no és realment lliure, sinó el qui té la seva voluntat eixemplada en la mesura de la pròpia voluntat de Déu, estimant el que Déu estima, i no res més” (Ralph Cudworth, 1617-1688, filòsof platònic anglès de Cambridge).

“Precisament perquè l'absència de finalitat, l'absència d'intenció, és l'essència de la bellesa del món, Crist ens ha dit que hem de mirar la pluja i la llum del sol que cauen sense discriminació sobre justos i pecadors. Això recorda el clam suprem de Prometeu: “Cel on gira la llum comuna per a tothom”. Crist ens ordena d'imitar eixa bellesa. Plató en el *Timeu* ens aconsella que, per mitjà de la contemplació, ens anem fent semblants a la bellesa del món, semblants a l'harmonia dels moviments circulars que fan succeir i retornar els dies i les nits, els mesos, les estacions, els anys. En la combinació dels moviments circulars es manifesta l'absència d'intenció i de finalitat i la bellesa pura hi resplendeix” (“*Formes de l'amor implícit a Déu*”, 1942, Marsella, Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

“És interessant notar que Déu cerca l'home. Ell no es retira disgustat ni sorprès perquè l'home hagi pecat;

més aviat l'home s'amaga com una defensa contra Déu. I Déu i el seu amor redemptor fan la pregunta: “*On ets?*” (“*La creació d'homes lliures*”, de Bruce Larson, autor evangèlic).

“Som lliures del pecat, però no de les conseqüències del pecat” (J. Kenneth Kimberlin, pastor presbiterià).

“Déu no ens tracta com mereixen els nostres pecats, l'home ens tracta com mereixen els nostres pecats” (Robert Irvine).

-Déu i el creient:

“Quan jo digui a l'impíu: Vas a morir!, si tu no l'amonestes, ni dius res per advertir-lo del seu mal camí, a fi que conservi la vida, ell morirà per la seva iniquitat; però a tu et demanaré comptes de la seva sang” (Profeta Ezequiel 3:19, profetitzà ca. 592-570 a. C.).

“...la llei ha estat abolida sols per als justs. Es més, no els ha estat mai imposada (1 Tm. 1:19). Qui és el qui l'Esriptura anomena just? No és aquell qui no peca, car no hi ha ningú sense pecat (1 Jn. 1:8), sinó aquell qui creu, tal com està escrit: *el creient viurà en la fe*” (Ha. 2:4; Rm. 1:17). Sols viu el qui se sap mort, incapaç de res, i s'abandona a la gràcia de Déu. Déu viu en ell, encara que estigui mort en ell mateix. Sols és just i veritablement piadosos qui reconeix la seva injustícia i es lliura a Jesucrist, el just” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522-1523, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

"Resulta natural en els períodes de renovació eclesial que descobrim la gran riquesa de la Sagrada Esriptura. Perquè, més enllà de les normes, de les discussions i dels diferents punts de vista, sorgeix la recerca més decidida de l'única cosa que, en el fons, interessa: Jesucrist mateix. Què ens ha volgut dir? Què vol avui de nosaltres? Com ens ajuda a ser fidels? sentim la dificultat de caminar tot mantenint-nos en la immensitat de l'amor de Jesucrist a tots els homes, en la immensitat de la paciència, de la misericòrdia, de la "filantropia" de Déu envers els febles. Però ho hem de fer. És molt important que Déu ens concedesca l'alegria dins la serietat d'aquest camí, el "sí" al pecador en tot "no" al pecat” (Dietrich Bonhöffer, pastor de l'Església clandestina evangèlica, assassinat pels nazis).

-Malícies, acusacions falses i interpretacions errades:

“Qui mata un pecador mentre dura el seu pecat i ho fa per ois a la iniquitat i perquè vol esborrar-la de la terra, l'erra. Un camí mort el pecador en el seu pecat, aquest pecat esdevé etern. Així, qui té malícia del pecat ha de procurar esmenar el pecador i amb ell desapareixerà el pecat” (“*Meditacions*” 54, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

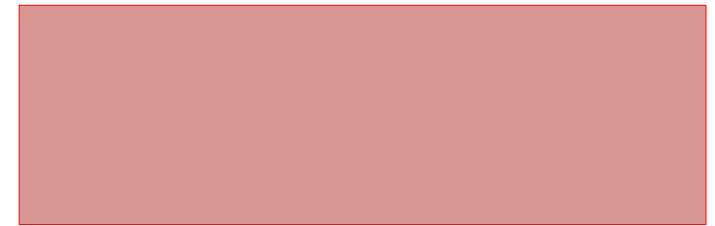
“La religió no tindria pas gaires enemics, si ella no fos una enemiga a llurs vicis” (Jean Baptiste Massillon, 1653-1742, predicador francès).

“Us han dit que sóc un infidel, però no us han assenyalat el crim o el pecat de què em culpen” (“*Al-*

Arwah al-Mutamarrida / Esperits rebels”, 1908, de Khalil Guibran [Gubran Khalil Gubran bin Mikhā'il bin Sa'ad], 1887-1931, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

“Una mala vida llarga seguida de cinc minuts de gràcia perfecta et fa entrar al Cel. Una vida decent igualment llarga de bones obres treballs vivents i bons decents seguida per una arrencada de prendre el nom del Senyor en va; aleshores tens un atac cardíac en aquest moment i es condemnada per eternitat. És aqueix el sistema?” (Robert Anson Heinlein, 1907–1988, autor nordamericà de Ciència-ficció). No és pas aquest el “sistema”: Déu ho valora tot i no deixa morir així qui ha estat realment seu.

“Hi ha pecats més materials (furt, adulteri, blasfèmia...) i d'altres més espirituals i invisibles (supèrbia, odi, enveja...). En tant que més invisibles són més manipulables. Una doctrina que es basa en obres humanes per a la salvació tendirà inevitablement a l'orgull. I si és en obres rituals, l'orgull recaurà sobre la institució que administra els rituals, és a dir, el clergat i l'organigrama eclesial i tot just això és el que més es podrà espiritualment, ja que Déu desment els ídols” (Autocitació).

PECAT SEGONS...

-La Bíblia

“*Hamartia* està connectat amb *apatê* (Heb. 3,13) . *Apatê* és “engany”. El pecat *senyore* és una cosa enganyosa, ja que es compromet a fer el que no pot fer. El pecat és sempre una mentida” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès, presentador televisiu i ministre de l'Església d'Escòcia).

“Crist no va perdre el seu temps tractant de canviar l'ordre social, sinó que va dedicar tot el seu temps lluitant contra el pecat. Per tant, no correspon als testimonis de Crist dir que hem d'abolir el capitalisme i establir el socialisme o el comunisme, ja que el pecat pot florir sota aquests sistemes. El cristianisme no s'oposa a un determinat ordre social, sinó al pecat” (John H. McComb).

“En molt rares ocasions la Bíblia defineix els pecats en termes de substantius concrets, coses particulars que calgui eludir. Més aviat es descriuen com a *verbs*, accions i actituds que cal evitar, especialment el mal ús i abús de les coses i les persones” (“*Potser no és tal*

com ho penseu”, de David C. Downing, *1951, professor i autor nordamericà).

“O la Bíblia et mantindrà fora del pecat, o el pecat et mantindrà fora de la Bíblia. Estic convençut que una baixada de categoria en la prioritat de...la pregària i la meditació bíblica és una causa essencial de debilitat en moltes comunitats cristianes” (Denis Parsons Burkitt, 1911-1993, cirurgià i científic irlandès).

-Segons l'Islam

“Beure vi i begudes alcohòliques és un pecat capital i està estrictament prohibit. El que absorbesca una beguda alcohòlica només conserva una part de la seva ànima, la part deformada i malvada, està condemnat per Déu, els seus Arcàngels, els seus Profetes i els seus Creients. Les seves pregàries quotidianes a Déu són rebutjades durant quaranta dies. El dia de la resurrecció dels morts, el seu rostre es tornarà negre, la seva llengua li penjarà de la boca i estarà constantment assedegat” (*Aiatol-lah Seied Ruhol-la Khomeini*, 1900-1989, clergue xiïta iranià, dirigent de la revolució integrista islàmica).

REDEMPCIÓ DELS PECATS.

**La impotència humana per redimit-se:*

“Tota ma vida he estat cercant d'eixir del forat dels meus pecats que m'envolten i no puc fer-ho i no ho faré mai de no ser que una mà davallí per atreure'm cap a dalt” (Luci Anneu Sèneca, 4 ó 1 a.C.-65, escriptor i filòsof estoic hispanoromà).

“En aquests manaments divins, però, no t'oblidis mai de l'Evangelí, que no consisteix en altra cosa sinó que Déu, havent de desesperar nosaltres de nosaltres mateixos davant les exigències que ell ens imposa, ens ha lliurat el seu Fill com a executador de la seva voluntat, el qual ha acomplert per a nosaltres el seu manament i ha pagat per tots els nostres pecats. I ell és la penyora segura en virtut de la qual sabem que tenim accés a Déu. Un tal conhort ens aparta de la temptació de desesperar de Déu” (*Breu instrucció cristiana i altres escrits*, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Veritablement no és dret de l'home ni rau en poder de l'home de justificar el culpable. Això és un miracle reservat només per al Senyor. Déu, infinitament just Sobirà, sap que no hi ha home just a la terra que faci el bé i no pequi, i per tant, en la sobirania infinida de la seva naturalesa divina i en l'esplendor del seu amor inefable, Ell s'encarrega de la tasca, no tant de justificar els justos com de justificar l'injust. Déu té maneres i mitjans de fer l'home impiu reposar justament acceptat davant Ell: ha quedat establert un sistema pel qual amb justícia perfecta pot tractar els culpables com si haguessin estat tota la vida lliures d'ofensa, i tant!, pot tractar-hi com si fos totalment lliure de pecat. Ell justifica l'injust” (*All of Grace*, de Charles Haddon Spurgeon, 1834-1892, predicador baptista britànic).

**Suposta redempció o expiacions per esforços humà:*

“Cap pecador, com a tal, no és digne d'amor; però tot home, com a tal, és amable per Déu” (*De la doctrina cristiana*, 1, d'Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“Jesucrist no morí mai per les nostres bones obres (...) ans es lliurà pels nostres pecats, segons les Escriptures” (Martí Luter, 1483-1546, teòleg alemany iniciador de la Reforma protestant).

“...no hi ha cap víctima per a l'expiació dels pecats fora del Crist (ja que Pau no va ser crucificat per nosaltres, 1ª Cor. 1:13), que no hi ha cap altra penyora més certa ni indubtable de la bondat i de la clemència divines (car no hi ha res més fiable que Déu) i que no hi ha cap altre nom sota el sol en què puguem ser redimits fora del nom de Jesucrist” (Fets 4:12). Són sobrereres, per tant, la justificació i la satisfacció per les nostres obres i també la intercessió i l'expiació dels sants tant a la terra com al cel, per la bondat i la misericòrdia divines. L'únic i sol mitjancer entre Déu i els homes és el Déu i home Jesucrist” (1ª Tm. 2:5) (*Fidei Ratio* a l'emperador Carles, 1530, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Es quedà sorprès d'oïr que els monjos no parlaven mai, es llevaven a les dues de la matinada i dormien en llurs taüts (...) Freddy Malins li explicà tan bé com pogué que els monjos estaven tractant d'expiar els pecats comesos per tots els pecadors del món” (*Els morts*, de James A. Joyce, 1883-1941, escriptor irlandès, tingut com al millor del s. XX).

**Segons la Bíblia:*

«Isaïes 52,13-53,12, ací ens assabentem que el patiment del *servent del Senyor* té sentit: el servent que és perseguit i torturat és castigat pels pecats dels seus semblants” (*Tu m'as fait prophète*, de Carl-A. Keller, 1920-2008, professor honorari de la Universitat de Lausana, Suïssa).

“Ens és permès amb els psalms anunciar-nos innocents, piadosos i justos? No ens és permès si sols ens fiem de les nostres forces o de la pregària del nostre cor pervertit. Sí, però, sí que podem i ho hem de fer partint del cor de Jesucrist pur i sense pecat, de la seva innocència, de la que ens n'ha dat part en la fe. En tant que *la sang de Crist i la seva justícia han esdevingut per a nosaltres el nostre ornament i nostre vestit gloriós*”, ens és permès i hem de pregar els psalms de l'home innocent, com a oració del Crist per nosaltres i regal a nosaltres” (*Viure en Comunitat*, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l'Església *confessant* de la resistència antihitleriana, visqué a Barcelona als anys '20).

“És ben certa i digna de crèdit aquesta afirmació: que Crist Jesús va venir al món per salvar els pecadors, i entre ells jo sóc el primer” (1ª Lletra a Timoteu, 1:15, de l'apòstol Pau de Macedònia estant, ca. 63 d. C.).

“A I Tim. 2.6 llegim de Crist Jesús, que es va lliurar a ell mateix com a un *antilitron*, “un rescat”, per a tothom. *Antilitron* és una paraula molt rara. Cal destacar de pas que en la literatura òrfica s'utilitza per referir-se a un “antídot” i “remei”. La mort de Crist, podríem entendre-ho, és l’“antídot” per al verí, i el “remei” per a la malaltia del pecat” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

**La complexa obra de Redempció:*

“Els Pares diuen que quan l’home comença a allunyar-se del pecat que fa estada en ell i alliberar-se del domini de l’esperit d’aquest món, aleshores li passa el que pren a la dona que veu venir el moment del part (...) Ara bé, quan l’aire ha començat a asserenar-se i albira ja l’esperança de lluny, llavors el seu cor supera el temptador i obté una total victòria sobre el pecat” (*Segon Discurs sobre els capítols del coneixement*, 12, Isaac de Nínive).

“*Déu no pot voler res dolent*

Déu no pot voler res dolent.

Si volgués la mort del pecador i la nostra dissort, aleshores no fóra Déu” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 5.218, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Va néixer d’una verge per no participar de la falta original, i per ser una víctima sense taca; i va néixer en un estable, en l’últim esglaó de les categories humanes, perquè hem caigut en l’orgull” “Van ajuntar sobre el cap de Jesucrist totes les *agonies físiques*, que podia suposar el càstig de tots els pecats comesos des del naixement de les races, i totes les *penes morals*, tots els *remordiments*, que havien hagut de sentir els pecadors en incórrer en la culpa” (“*Génie du christianisme / El Geni del Cristianisme*”, 1802, de François René, bescomte de Chateaubriand, 1768-1848, escriptor, traductor i polític bretó de llengua francesa).

“(Déu) ha(via) de treure el pecat, reconciliar un enemic i fer d’un rebel un serf obedient. I això ho ha de fer sense comprometre seva santedat i sense coaccionar la raça que vol salvar” (“*That Incredible Christian*”, d’Aiden Wilson Tozer, 1897-1963, destacat pastor protestant nordamericà).

-Redempció de Crist pels pecats.

**Per la fe (en Crist):*

“Per això us he dit que morireu en els vostres pecats. Sí, morireu en els vostres pecats, si no creieu que jo sóc el Qui sóc” (Evangeli segons Joan 8:24, escrit cap al 60-80 d. C. i difós cap al 80-100 d.C.).

“Però en realitat no ho som mai, ja que en el transcurs de la nostra vida ens és impossible de ser tan purs. Per això en tot moment hem d’anar devers Déu per mitjà de Jesucrist, l’únic just i sense culpa: car sols ell és el fiador i qui paga pels nostres pecats” (Vg. 1

Jn. 2:1-2) (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Que els homes en diguin follia o deliri o qualsevol altra cosa. Nosaltres no ens interessem per cap coneixement ni saviesa del món sinó per aquest: que l’home ha pecat i Déu ha sofert, que Déu ha estat fet el pecat de l’home i l’home és convertit en la rectitud de Déu” (Richard Hooker, 1554-1600, teòleg, profeta de l’anglicanisme).

**Què fa el Crist?:*

“Perquè si els morts no ressusciten, tampoc Crist no ha ressuscitat. I si Crist no ha ressuscitat, la vostra fe és il·lusòria, encara viviu en els vostres pecats. En conseqüència, els qui han mort en Crist, també estarien perduts sense remei. Si l’esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d’aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però, de fet, Crist ha ressuscitat d’entre els morts, com a primícia de tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: ixí com per la seva unió amb Adam tots moren, així també per la seva unió amb Crist tots tornaran a la vida. Però cadascú en el moment que li correspon: Crist, com a primícia; després, el dia que ell vindrà, els qui són de Crist” (Lletra de l’apòstol Pau *als Corintis* cap.15, d’Efes estant, cap al 55-57).

“Qui comet pecat, del diable és; perquè el diable des del moment de la seva caiguda continua pecant. Per això va venir el Fill de Déu, per desfer les obres del diable” (1ª Lletra de l’apòstol Joan, 3:8). “Aquí rau l’amor: no pas que nosaltres ens hàgim avançat a estimar Déu, sinó que Ell ens va estimar i va enviar el seu Fill, com a víctima propiciatòria pels nostres pecats” (1ª Lletra de l’apòstol Joan, 3:18, ca. 85-100).

“La resurrecció de Crist és vida per als difunts, perdó per als pecatosos, glòria per als sants. Per això el psalmista convida tota la creació a celebrar la resurrecció de Crist, en dir que cal alegrar-se i omplir-se de goig en aquest jorn en què va ressuscitar el Senyor” (*Sermó* 53, de St. Màxim de Torí, *s. IV-† 408-423, primer bisbe de Torí el nom del qual és conegut).

“I volgué suportar la càrrega per tots encara que ell no ho necessitava, ja que ell era just i innocent i sense pecat, però nosaltres érem pecadors i no érem capaços de suportar aquesta càrrega, per això la volgué portar per tots nosaltres. Mireu com era de just el preu que pagà per la infinita i incomparable glòria de tots els creients i obedients, perquè valia més una gota de la seva santa i preuada sang o qualsevol dolor seu, per menut que fóra. I si es pesàs en la balança de la justícia de Déu, considerant l’excel·lència de Jesucrist i la caritat que tingué a l’hora de salvar-nos, pesaria més que tots els pecats que hi ha hagut, que hi haurà o que hi podria haver; o més que tots els diables o tots els pecatosos que existeixen. Aquest és el preu, que val més la redempció de l’ofensa feta a Déu pels nostres pecats. I si ens haguera redimit d’una altra manera, no es mostraria tan bé la justícia com ho mostrarà d’aquesta

Jesucrist, Déu i home, el qual la patí pels pecadors” (St. Vicent Ferrer, 1350-1419, frare dominic i predicador valencià internacional).

“...el Fill de Déu va patir i el fill de l’home redimeix dels pecats. Certament, aquell qui en una sola persona és Fill de Déu i fill de l’home patí per la propietat de la natura humana, i aquell qui en una sola persona és Fill de Déu i fill de l’home redimeix dels pecats, per la propietat de la natura divina” (“*Fidei Ratio*” a l’emperador Carles, 1530, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Ecoltem els accents del seu cor trencat*: “Estic escampat com aigua, tots els meus ossos estan desllorigats; el meu cor es fon com cera i el meu cos sua gruixudes gotes de sang, el meu Pare amaga de mi la cara i em desempara enmig d’aquestes tenebres que semblen eternes. Vaig a la tomba a causa del pecat d’aquest malvat món. Oh, Pare meu, si és possible salveu-me d’aquesta mort! Ara està torbada meva ànima, i què diré? Pare, salveu-me d’aquesta hora? Però...si és això al que he vingut a aquest món. Pare, glorifica teu nom!” Heus aquí la més sublim i la més absoluta negació de si mateix que mai hagi estat vista!” (“*Els trets distintius del veritable cristià*”, 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

* Profecia a l’Antic Testament sobre Crist crucificat. “Veient la inutilitat “*pràctica*” de ma vida pensava en Jesús en la creu: també Ell estava immobilitzat i no podia fer el que va fer en sa vida pública... i, no obstant això, des d’allí va fer el més gran, la redempció de nosaltres, els pecadors” (Van Thuan, bisbe vietnamita que va estar 20 anys a la presó).

* *El pecador mira Jesucrist:*

“Aquesta és la nostra redempció, el perdó dels pecats, la il·luminació, l’incendi del cor, la immortalitat. Déu és per a nosaltres tot això” (“*Meditacions*” 77, de Guigó I, 1083-1137, prior de l’Orde de la Cartoixa).

“Observa la misericòrdia de Déu. Una bagassa, que ha fornicat molt, torna al seu marit, i hom no diu que es reconcilia amb el marit, sinó que la pren per esposa. I mira la distància entre les esposalles de Déu i les dels homes: els homes, de les verges en fan no verges, però Déu, unit a les bagasses, les converteix en verges” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Oh, mirall clar on l’ànima devota
Lo bell semblant remira netament,
Hort de dolç fruit, on lo ver penitent,
Sec per pecats, dins poc espai rebrota!
Llit dolorós i cambra tribulada,
I dels perduts molt piadós retret,
Amagatall on pot estar secret

Lo qui per crims té l’arma condemnada...” (“*Obra devota de la Creu, feta a requesta de la senyora de mossèn Blanes*”, Pero Martines, aragonès constitucionalista damnat a mort per la mare de Ferran el Catòlic, Mallorca, 1463).

“ -Dos deutors devien a un home la u cinc-cents florins, l’altre cinquanta, e no tenint d’on tornar los poguessen, feu-los abduis quitis. Qual d’aquests estimau és obligat a més amar el senyor qui els ha deixat lo deute?

-Jo estime -respòs lo fariseu-, que aquell, qui de major preu és estat absolt.

-Rectament heveu jutjat -respòs lo rei de glòria-, e per ço, ateneu: perquè jo he molt deixat a Magdalena, la condició de la qual no us pensau jo ignore, essent-me grata del gran benefici que de mi ateny, molt m’ama e mostra-ho en los seus actes; que jo só entrat en la casa vostra, e no m’haveu donat aigua per llavar-me los peus, i aquesta, ab les sues abundants llàgrimes, regant-los m’ha llavats, e ab los seus cabells torcant eixugats; vós no haveu donat pau d’alegre acolliment, aquesta no ha cessat, des que és entrada, besar-me los peus; vós, damunt lo meu cap no haveu llançat licor alguna; aquesta, ab aromàtiques licors en gran abundància ha untat los meus peus. Per les quals obres clarament se mostra que ella molt m’ama, perquè jo li he molt deixat.

E tornant los misericordes ulls a la humil Magdalena diu-li, ab gest e afabilitat benigne:

-Los teus pecats te són remesos.

E digueren entre si los qui seien en lo convit: “¿Qui és aquest ab tan gran poder que los pecats pot remetre?” I, ab cara de pietat inefable, dix a la penitent aconsolada Maria:

-La ferma fe que en mi has tengut t’ha procurat salvació; ves-te’n ab la mia pau (...)” (De la “*Història de Santa Magdalena*”, d’en Joan Roís de Corella, València ca.1433/1443-1497).

“Al cap d’un temps vaig notar que l’oració s’originava sola dins el meu cor, és a dir que el meu cor, bategant amb tota regularitat, es posava en certa manera a recitar les paraules santes a cada batec; per exemple: 1-Senyor, 2-Jesu ..., 3-crist, i així amb la resta. Deixava de moure els llavis i escoltava amb atenció el que deia el meu cor, recordant de com agradable és això segons em deia el meu difunt *starets*. Després, sentia un lleuger dolor al cor, i en el meu esperit tan gran amor a Nostre Senyor Jesucrist, que em semblava que, si l’hagués vist, m’hagués fet fora als seus peus, els hagués abraçat i banyat amb les meves llàgrimes, donant-li gràcies pels consols que ens procurava amb el seu nom, en la seva bondat i el seu amor per la criatura indigna i pecadora” (“*Relats sincers d’un pelegrí al seu pare espiritual*”, ca. 1853-1861, llibre anònim rus publicat a Kazan el 1884, molt popular en la tradició contemplativa ortodoxa).

“(Déu) et vol tal com ets, sense que tu facis res, sense que donis res, Ell et vol a tu, a tu sol. “Fill meu, dóna’m el teu cor” (Pr. 23:26). Déu ha vingut fins a tu, pecador, per a salvar-te. Alegra-te’n! Dient-te la veritat, aquest missatge t’allibera” (“*Viure en Comunitat*”, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l’Església *confessant* de la resistència antihitleriana, visqué a Barcelona als anys ’20).

“Si et sents pecador i feble tens dret especial a estar entre els braços de Jesús” (P. Tadeusz Dajczer, *1931, clergue catòlic polonès, fundador del “*Moviment de les Famílies de Natzaret*”).

* *Jesucrist en els creients:*

“Però si Crist està en vosaltres, encara que el vostre cos hagi de morir per culpa del pecat, l'Esperit us dona la vida, ja que Déu us ha fet justos. I si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell qui va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també, gràcies al seu Esperit que habita en vosaltres, aquell qui va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals” (Lletra de l'apòstol Pau als Romans, 8:10-11, des de Corint, Grècia, cap a l'any 58).

“Quan comencem a avorrir els pecats, aquest mateix refús comença a fer-nos semblants a Déu, car avorrim allò que Ell avorreix” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“El Senyor Jesús, és la meua rectitud, jo sóc el seu pecat. Ha pres a si mateix el que és meu i m'ha donat el que és seu. S'ha esdevingut en el que no era de manera que em pogués convertir en el que jo no era” (Martí Luter, 1483-1546, teòleg alemany iniciador de la Reforma protestant).

“De nosaltres mateixos cal desesperar, ja que Déu ens exigeix que no ens abandonem ni a les cobejances ni a la concupiscència, cosa que ens és impossible, com també ho és poder accedir a Déu. (...) Però, com que Crist guareix les nostres flaqueses i és el nostre protector, no sols no desesperem de Déu, ans ens adonem que la nostra salvació depèn sencera de la seva misericòrdia i aprenem de la seva paraula quin bé tan perfecte és i com és de pur, de just i de sant” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Sóc Seu per compra i sóc Seu per conquesta; sóc d'Ell per donació i sóc d'Ell per elecció; sóc Seu per acord i sóc Seu per matrimoni; sóc totalment d'Ell; sóc peculiarment d'Ell; sóc universalment d'Ell; sóc eternament d'Ell. Una volta vaig ser un esclau però ara sóc un fill; una vegada vaig ser fill de la ira, un hereu de l'infern, però ara sóc un hereu del cel; una volta vaig ser un servent encadenat per Satanàs però ara sóc home lliure de Déu; una vegada em trobava sota l'esperit d'esclavatge però ara estic sota l'esperit d'adopció que em precinta en la remissió dels meus pecats, en la justificació de la meua persona i en la salvació de la meua ànima” (Thomas Brooks, 1608-1680, autor purità anglès).

PERDONAR ELS PECATS

-Dinàmica pecador-perdonador:

“La fi de confessió és perdó” (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“...les conseqüències d'un pecat un camí comès. Hom pot penedir-se'n, fins i tot pot ser perdonat, però malgrat tot ha estat vagarejant per un camí mortal i desolador. I el pecat fet queda ja del tot més enllà del nostre abast; un cop fet, no pot ser desfet” (William Mackergo Taylor, 1829-1895, pastor escocès-nordamericà congregacionalista).

“Els pecats no es poden desfer, només ser perdonats” (Ígor Fiódorovitx Stravinski, 1882-1971, compositor rus, més avant francès i estatunidenc).

-Com?

* *Per la sinceritat de confessar-lo, la contricció:*

“Sens contricció no pots haver perdó” “Contricció dispon pecador a (re)querir perdó” (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“Encara que tinguessis tots els pecats del món, la misericòrdia divina és infinitament més gran, tot et seria perdonat amb un sincer penediment. 'Per això va morir Jesús a la creu!’” (“*El Kempis del enfermo / El Kempis del malalt*”, 1995, de Joan M. Fernández Piera).

“Un pecat confessat és mig perdonat” (Proverbi francès).

“Només hem de reconèixer que som pecadors, que tu necessites l'ajut diví. Es el “*cante hondo*” de la sinceritat i la indignència” (Autocitació).

* *Amb molt amor, per haver estimat molt:*

“Per la qual cosa et dic que li són perdonats els seus molts pecats, perquè va estimar molt. Però, a qui poc li és perdonat, poc estima” (Jesucrist a l'Evangelí segons Lluc, 7:47, apòstol jueu, †83, probablement escrit cap al 64-70 d. C.).

“Moltes cançons tradicionals, de flamenco o de copla, de fados, tangos, blues, etc..., allò millor és la sinceritat total en l'amor que traspuen, encara que sien profanes, parcialment falses i a més potser parcialment errades, però, com diu la Paraula, “l'amor cobreix una munió de pecats”. Només això ens queda” (Autocitació).

* *Per la fe, intercessió i cura d'uns altres:*

“Germans meus, si algú de vosaltres s'esgarriava lluny de la veritat i un altre el feia retornar, sapiau que el qui fa tornar un pecador del camí esgarriat, el salva de la mort i cobreix una multitud de pecats” (Jaume 5:19-20, Epístola del “germà de Jesús”, la més socialitzant de totes).

“Tot veient Jesús la fe d'aquells homes, va dir al paralític: “*Fill, els teus pecats et són perdonats*” (Mc 2, lss.). És de notar que no es referia a la fe del paralític, sinó a la dels qui l'hi duien: de vegades passa que algú és guarit per la fe d'un altre” (“*Catena Aurea*”, val. IV, St. Joan Crisòstom, *ca.345-350-†407, Pare de l'Església grega).

“Tot veient Jesús la fe d'aquells homes, va dir al paralític: *Fill, els teus pecats et són perdonats*” (Mc 2, lss). És digne de tenir en consideració quant ha de valer per a Déu la fe pròpia de cada persona, quan hi val tant l'aliena, que per ella un home es lleva, guarit de sobte per dins i per fora, i pel mèrit d'uns són perdonats llurs pecats a uns altres” (“*Catena Aurea*”, val. IV, *St. Beda*, *ca. 672 a 675-†735, monjo saxó benedictí del comtat de Durham a Nortumbria, actual Sunderland).

“Els pecats no són perdonats sinó a qui creu que li són perdonats gratuïtament” (Girolamo Seripando, 1493-1563, teòleg italià i religiós agustí).

***Pel baptisme (d'adults):**

“Sia batejat cadascun de vosaltres [...] per remissió dels vostres pecats” (Fets dels Apòstols 2:38, atribuït a l'apòstol Lluç, datat cap al 60 d. C.).

“Aixeca't, bateja't i renta els teus pecats” (Fets dels Apòstols 22:16, atribuït a l'apòstol Lluç, datat cap al 60 d. C.).

***Procès per al perdó de pecats:**

“Aquells a qui Déu perdona els pecats, els els cobreix, perquè en el judici no sien revelats” (*St. Jeroni*, 347 ó 374–420, orador cristià, traductor de la Bíblia al llatí, coneguda com a *Vulgata*).

“Sense caritat, com podem tenir veritable contrició del cor, com podem tenir la remissió de pecats?” “Per dir-ho amb poques paraules, aquestes tres coses: contrició, confessió i satisfacció, cauen sota precepte. La contrició la mana Joel: “Esquinceu els vostres cors” (Jl. 2:13). La confessió, les Lamentacions: “Aboca com l'aigua el teu cor” (Lm. 2:19). També el Psalm: “Vesseeu davant d'ell els vostres cors” (Ps 61:9). I Jaume: “Confesseu els uns als altres els vostres pecats” (Jm. 5:16). La satisfacció, Lluç: “Feu fruits dignes de la penitència” (Lc 3:8). Tot això també és precepte del Senyor, quan diu: “Penediu-vos, etc...” (Mt. 4:17)” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, de *St. Ramon de Penyafort*, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Contrició e gràcia de Déu són en hom pecador veïnes” (*Llibre dels mil Proverbis*, de *Ramon Llull*, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

-Crida i causes del penediment i oferta de perdó:

“La misericòrdia del Senyor dura des de sempre i fins a sempre per a aquells qui el temen” o “(El Senyor) atèn l'oració del desvalgut i no menysprea les seves súpliques” (Psalm 102:17, els psalms generalment són de ca. 1000 a. C.).

“Renteu-vos, purifiqueu-vos, lleveu de la vostra ànima la maldat, apreneu a obrar el bé, jutgeu a favor de l'orfe, feu justícia a la vídua. I ni que els vostres pecats sien com la porpra, els emblanquinaré com la llana; ni que siguin, com l'escarlata, els tornaré com la neu. Però si no m'escolteu, l'espasa us devorarà. Ho

ha dit la boca del Senyor” (Isaïes, 1:16-20, profeta major, d'una alta família de Jerusalem, predicà inflexiblement cap a 740-680 a. C., probablement morí martiritzat pel rei Manasès).

“Si un de vosaltres té cent ovelles i en perd una, ¿no deixa les noranta-nou al despoblat i va a cercar la perduda fins que la troba? I quan la troba, se la carrega a les espatlles, tot content, i quan arriba a casa fa venir els amics i els veïns i els diu: *'Alegreu-vos amb mi, perquè he trobat l'ovella que se m'havia perdut'* Us dic que igualment en el cel hi haurà més alegria per un sol pecador penedit que no pas per noranta-nou justos que no necessiten penedir-se” (Evangeli segons Lluç, 15:4-7, evangelista, †83, probablement escrit cap al 64-70 d. C.).

“Mai l'enormitat del vostre delictes no us empenti a desesperar del perdó” (*Sant Jeroni*, 347 ó 374–420, orador cristià, traductor de la Bíblia al llatí, coneguda com a *Vulgata*).

“Les causes que produeixen la contrició són sis: el record i amb ell la pudor dels pecats comesos; l'abominació de la vilesa del mateix pecat; la temor de la diada del Judici i de les penes de l'infern; el dolor per la pèrdua de la pàtria celestial i per l'ofensa al Creador; i una triple esperança: del perdó, de la gràcia i de la glòria. Del perdó amb el qual es perdonen els pecats. De la gràcia amb la qual hom obrarà el bé. De la glòria amb la qual serà guardonat per les bones obres” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, “*Contrició*”. 9, de *St. Ramon de Penyafort*, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Qualsevol pecat és amb tu, a les teves espatlles, o el porta Crist, l'Anyell de Déu. Ara si va penjant de la teva esquena, estàs perdut; però si t'estàs recolzant en el Crist, ets lliure, i et salvarà. Ara decideix què vols” (*Martí Luter*, 1483-1546, teòleg alemany iniciador de la Reforma protestant).

“La sang vessada per Crist a la creu té poder de salvació sobre tota persona que hi cregui. Es a dir que cregui en Déu encarnat i autosacrificat per la nostra redempció.

No es tracta d'un *acte de màgia*, sinó de perdó espiritual per la gràcia (misericòrdia) de Déu. Es gratis, no depèn de cap ritual humà sinó de les promeses contingudes a la Paraula de Déu.

Ara bé: l'actitud de la persona ha de ser sincera, de fe i de penediment per tot allò dolent que hagi fet en la vida (segons els 10 manaments). La mera verbalització no és suficient. Els pecats perdonats poden ser immensos, però l'actitud de penediment i esmena ha de ser sincera i humil” (Autocitació).

-L'Obra de Crist per perdonar-nos:

“Nosaltres, que creiem en aquell qui va ressuscitar d'entre els morts Jesús, Senyor nostre, lliurat a la mort per perdonar-nos els pecats i ressuscitat per fer-nos justos” (Lletra de l'apòstol Pau als Romans 4:24-25, des de Corint, Grècia, cap a l'any 58).

“Veritablement no és dret de l'home ni rau en poder de l'home de justificar el culpable. Això és un miracle reservat només per al Senyor. Déu, infinitament just Sobirà, sap que no hi ha home just a la terra que faci el bé i no pequi, i per tant, en la sobirania infinida de la seva naturalesa divina i en l'esplendor del seu amor inefable, Ell s'encarrega de la tasca, no tant de justificar els justos com de justificar l'injust. Déu té maneres i mitjans de fer l'home impiu reposar justament acceptat davant Ell: ha quedat establert un sistema pel qual amb justícia perfecta pot tractar els culpables com si haguessin estat tota la vida lliures d'ofensa, i tant!, pot tractar-hi com si fos totalment lliure de pecat. Ell justifica l'injust” (“*All of Grace*”, de Charles Haddon Spurgeon, 1834-1892, predicador baptista britànic).

“La sang de Jesucrist pot cobrir una multitud de pecats, em sembla a mi” (Denis Diderot, 1713-1784, filòsof i escriptor francès).

-Els pres de perdó:

“La pregària de Moisès, és perceptible en les seves paraules: “Et preg, així com aquest poble ha comès un gran pecat ...que perdonis ara el seu pecat, i si no, rau-me ara del teu llibre” (Èxode 32:31-32)” (“*L'Esperit Sant i l'evangelisme*”, capítol 3).

“Si llavors el meu poble, sobre el qual és invocat el meu nom, s'humilia i prega buscant el meu rostre, i es converteix de la seva mala conducta, jo l'escoltaré des del cel, perdonaré el seu pecat i restauraré el seu país” (2ª Cròniques 7:14, atribuïdes a Esdres, cap al 430-400 a. C.).

“Senyor Jesucrist, Fill de Déu, tingueu pietat de mi, pecador” (“*Kyrie eleison*” Κύριε Ἐλέησον, la pregària del Senyor o del cor). Prové de “Déu, sies propici a mi, pecador” (Evangeli segons Lluc 18:13, evangelista, †83, probablement escrit cap al 64-70 d. C.).

“Encara deuen informar la persona malalta de pregar Déu, en son llit, que li don paciència e fortalesa, e que dins en son llit pens en sos pecats e deman a Déu misericòrdia e salvació, e pense a qui és obligada per tal que ho satisfaga...” (“*Dotzè del Crestià*”, 1384, 12ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“I demanem pel primer Anyell: “Senyor, així com perdonàreu el lladre, i li perdonàreu tots els pecats, vos prec, perdoneu-me totes les meues misèries i teniu misericòrdia de mi”, i això és quant a persona particular” (St. Vicent Ferrer, 1350-1419, frare dominic i predicador valencià internacional).

“E coman-te, gloriós Senyor, la mia ànima, e prec-te que no vulles menysprear-la, car per la salvació sua davallist del cel en la terra. E regoneix, Senyor, la tua creatura no per déus estranys creada, mas per tu sols, Déu viu e verdader, car no hi ha altre Déu sinó tu, ni no hi ha Déu qui puixa fer les tues obres. Alegra, gloriós Senyor, la mia ànima de la tua preciosa presència, e plàcia't que no et recorden les mies iniquitats antigues, ni les follies les quals ha

conmogudes la furor e fervor del seu mal desig. Car jatsia, Senyor, que haja fallit e pecat, emperò lo Pare e lo Fill e el Sant Esperit he fermament confessat, e he tenguda ferma creença que tu est, e he adorat, lloat e glorificat a tu, qui est Déu totpoderós, e qui has fetes totes coses ab la tua sola paraula. Molt humilment te prec, Senyor meu, *que no et recorden los pecats de la mia joventut, ne les mies ignoràncies, mas sies recordant de mi, pecadora, segons la tua gran misericòrdia. E en la glòria de la tua santa claredat sien-me obert los cels.* A tu, Senyor meu gloriós, qui est Déu gran e poderós coman la mia ànima per tal que, morta al món, vixca ab tu, e dels pecats que he fets per frevoltat de la conversació humanal, tu, Senyor meu, me deneja ab la tua pietat e misericòrdia. E coman, Senyor, en les tues sagrades mans lo meu esperit, per ço de lo príncep de tenebres no em puixa noure, mas tu, Senyor meu misericordiós, lo'n defèn, e en ta guarda lo pren” (Carmesina al Tirant, amb aquesta fe morien molts catalans al segle XV, a "*Tirant lo Blanc*", novel·la “moderna” publicada el 1490, d'en Joanot Martorell, Gandía, 1413/1415-València, 1468, escriptor i cavaller valencià).

“(La comunitat) rep el pa quotidià dient amb el càntic de la Reforma: “*Oh Pare, nodreix tos fills, aconhorta els pecadors penedits*” (“*Viure en Comunitat*”, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l'Església *confessant*).

*** *Ja víctima cristiana perdona el proïsme, i també els seus assassins:***

“Llavors se li apropà Pere i li va preguntar: “Senyor, quantes vegades haig de perdonar el meu germà, si peca contra mi? Fins a set vegades?”. Jesús li respongué: “No et dic fins a set vegades, sinó fins a setanta vegades set” (Evangeli segons Mateu 18:21-22; escrit per als jueus a les darreries s. I).

“Les últimes paraules d'Esteve, abans d'expirar, amb un gran crit: “No els facis responsable d'aquest pecat”. Mentre Jesús pregava al seu Pare, Esteve es dirigeix al mateix Jesús” (“*Jesús i el seu ministeri*”, de Jean Cantinat, sacerdot catòlic francès).

-L'agraïment i joia del perdonat, del “fill pròdig” alliberat del poder del pecat:

“...aquell qui, havent reconegut la seva feblesa, ha confiat en la gràcia de Déu per Crist, aquest no pot viure sense l'amor de Déu. Qui no voldria estimar aquell que tan graciosament li ha llevat els pecats i que ha començat el primer a estimar-lo (1 Jn 4:19) i a atraure'l vers ell?” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522-1523, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“*Els pecats benaurats*

T'anomèn benaurat: tu i tots els teus pecats, si, finalment, trobes allò que trobà la Magdalena” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 3.97, per *Angelus Silesius* [Johannes

Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Hem de donar gràcies a Déu, tant dels pecats de què ens va preservar com dels que va tenir la misericòrdia de perdonar” (“*Sermó sobre les temptacions*”, Sant rector d’Ars [St. Jean Baptiste Marie Vianney], 1786-1859, franciscà francès).

“Què significa aquest “jo us ho portaré una altra vegada”? Res no es perd, en Crist tot es guarda, es conserva, encara que sia de manera transfigurada, transparent, clara, alliberada del turment dels nostres desitjos egoistes. Crist ho restitueix tot i precisament tal com Déu ho va desitjar en un principi, sense la deformació produïda pel nostre pecat” (1943, “*Notes des de la presó*” nazi de Tegel, Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor i màrtir evangèlic de l’Església clandestina antihitleriana).

“-T’alegra que Jesús hagi mort pels teus pecats?”

-Sí, Senyor. Me n’alegre, moltíssim!

-Et sents bé en pensar que Ell morí pels teus pecats?”

-Sí, Senyor. ¡així és!

-Et fa sentir-te feliç de saber que Ell t’ha donat vida per mitjà de la seva mort?”

-Sí, senyor. Me’n sent feliç!

Has de fer gaire esforç per sentir-te feliç en saber que Ell t’ha donat vida per mitjà de la seva mort?”

-No, Senyor. Estic ple de goig.

Jo sabia que Déu volia que jo comprengué quant fàcil era alegrar-se perquè Crist morí per mi. Jo podia fer palmes content, riure i cantar accions de gràcies pel que Ell havia fet per mi” (“*De la presó a la lloança / Prison to Praise*”, 1970, de Merlin R. Carothers).

“Els pecats del passat, si te’n penedeixes, en quedes net. Ells van fer un gran psalmista de David, una fidel creient de la prostituta Rahab, un gelós apòstol de l’acaçador Saule. He estat un predicador estimat i escriptor amb una vocació específica. Els meus sermons i llibres no haurien tingut la mateixa qualitat sense el meu passat d’anarquia, de vici i d’ateisme violent” (“*Si els murs de la presó poguessin parlar*”, 1972, Richard Wurmbrand, 1909-2001, pastor protestant, passà 14 anys en presons d’isolament i sota tortures).

EL PERDÓ VE DE DÉU

-Crist té misericòrdia i dona el perdó:

* Segons l’Antic Testament:

“El Senyor, el nostre Déu, és compassiu i perdona, inclús malgrat que ens hem rebel·lat contra ell” (Daniel 9:9, profeta major jueu durant la captivitat de Babilònia, s. VI a. C.).

“A qui es confessa Daviu al meravellós Psalm 51 sinó a Déu directament? No pas al profeta Jonatan, que li havia cantat les quaranta. I és el mateix Déu qui li imposa el càstig i la penitència” (Autocitació).

* Segons el Nou Testament:

“Tot aquell qui el Pare em dona, vindrà amb mi, i el qui ve amb mi no el trauré a fora” (Evangeli segons Joan, 6:37, escrit cap al 60-80 d. C. i difós cap al 80-100 d.C.).

“Si reconeixem els nostres pecats, és prou fidel i equitatiu per a perdonar-nos els pecats i deixar-nos nets de qualsevol iniquitat” (1ª Lletra de l’apòstol Joan 1:9, ca. 85-100).

“Nosaltres, que creiem en aquell qui va ressuscitar d’entre els morts Jesús, Senyor nostre, lliurat a la mort per perdonar-nos els pecats i ressuscitat per fer-nos justos” (Lletra de l’apòstol Pau als Romans 4:24-25, des de Corint, Grècia, cap a l’any 58).

* Segons apologetes i Pares:

“I quan algun d’ells es converteix, aleshores s’avergonyeix davant els cristians de les accions que havia fet i lloa Déu tot dient: “Vaig fer aquelles accions sense coneixement”; i aleshores purifica el seu cor i els pecats li són perdonats” (“*Apologia*” del cristianisme presentada a l'emperador Adrià el 123 o 126, d’Aristides d’Atenes [Aristeides, Αριστειδης] eloqüent filòsof i escriptor apologetic cristià primerenc, s. II).

“Si, per ser pecatós, tens por de Déu, on podràs amagar-te’n? En quin cau et ficaràs? Vols fugir d’Ell? Llança’t als seus braços. Vols fugir de la seva ira? Arrecera’t, encalmat, en Ell” “La ment treballa patint el rubor, i com que la vergonya és una gran pena, el qui s’enojola per Crist, es fa digne de misericòrdia” (Agustí de Bona, 354-430, filòsof i teòleg llatinoafricà).

* Segons autors medievals :

“...hem de recórrer de nou al Metge clement, “*que aixeca de la pols el desvalgut i treu el pobre de la cendra*” (SI 112,7); ell, que no vol la mort del pecador” (“*Meditacions*” de Guigó I, 1083-1137, prior de l’Orde de la Cartoixa).

“El fet de dir que és Crist tot sol (qui perdona) no exclou el Pare ni l’Esperit Sant, car ells també perdonen, principalment perquè les obres de la Trinitat són inseparables” (“*Summa de paenitentia / Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Qui plora ab contricció, plora ab dolces llàgremes” (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 o 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“Salamó, e vol aitant dir: “que nostre senyor Déu ha fetes totes les coses per honor e glòria de si mateix”. Ara, és certa cosa que en pecat és notablement manifestada la sua sobirana bonea en la paciència que ha en les ofenses que contínuament reep per los pecadors. És, encara, per açò a nós ensenyada e manifestada la sua sobirana misericòrdia, en quant perdona llargament les dites ofenses ab poca satisfacció” (“*Segon del Crestià*”, 1382-1383, 2ª part

de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca. 1330-1409, monjo franciscà).

** Durant el Renaixement, Bartoc i Romanticisme :*

“Encara que no ens trobem en gràcia de Déu i siam mereixedors del seu just càstig, ell ens perdona: “Crist va morir per nosaltres quan érem encara pecadors” (Rm. 5:6)” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“*El pecador benaurat*

Cap pecador no ha mort tan bé i feliç com el qui ha aconseguit, com la Magdalena, el favor del Senyor” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 3.110, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Vet ací el cristianisme amb la seva meravellosa paràbola del fill pròdig per aconsellar la indulgència i el perdó. Jesús desbordava d'amor cap a aquestes ànimes ferides per les passions dels homes, i li agradava guarir-ne les nafres traient d'aquestes mateixes nafres el bàlsam que les sanaria. Així deia a Magdalena: «*Molt et serà perdonat, perquè has estimat molt*», sublim perdó, que despertaria una fe sublim” (“*La Dame aux Camélias*”, 1848, d'Alexandre Dumas fill, 1824-1895, novel·lista i dramaturg francès).

** Autors protestants contemporanis :*

“La teva misericòrdia”, Senyor, inefables profunditats de compassió cobreixen aquestes dues paraules”. La teva “bondat” seria una benedicció immerescuda; però el vostre amor és un miracle de divina condescendència i pietat. Tu no sols rescates, no solament abrades, no solament perdones sinó que adoptes, i el mantell de la teva justícia, que envolta els teus redimits, està folrat de la suau pell de les teves benignes misericòrdies. (Sal.69: 16). I això per a mi, Senyor, tan vil, tan indigna tantes vegades desagraïda i oblidadissa! Que puc dir-te per això?” (“*Campanes de goig*”, de Susannah Spurgeon [Susannah Thompson], 1832-1892, dona del predicador Charles H. Spurgeon).

“Però no n'hi ha prou amb observar canvis específics que el pecador ha de fer: “*Déu tindrà d'ell misericòrdia ...serà generós en perdonar*” (“*That Incredible Christian*”, d'Aiden Wilson Tozer, 1897-1963, destacat pastor protestant nordamericà).

“Així que el que hem guanyat, el nostre *opsònia*, seria la mort. Tot el que tenim és el *charisma*, do gratuït de Déu. Tot ve de Déu. Tota la gràcia amb què la vida s'adorna, la gràcia que cobreix tots els pecats...” (“*N.T. Words / Mots del Nou Testament*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

“Tu avorreixes i castigues el mal en aquest i en l'altre món, sense mirar quina persona sia; Tu perdones els pecats a qui t'ho demana amb sinceritat; Tu estimes el bé i les recompenses

en aquesta terra amb una consciència segura, i en el món futur

amb la corona de la justícia” (“*Esperant el procés*”, 1943, “*Notes des de la presó*” nazi de Tegel, Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor i màrtir evangèlic de l'Església clandestina antihitleriana).

-Qui té potestat de perdonar els pecats només és Déu o també l'Església?:

** Només Crist (Déu):*

“Sols perdona els pecats l'únic que morí pels nostres pecats” “El Verb de Déu perdona els pecats. El sacerdot és el jutge, el sacerdot exerceix el seu ofici, però no exerceix els drets de cap poder” (St. Ambrós, 340-397, bisbe de Milà).

“El Verb de Déu perdona els pecats” (“*Distinció 1ª sobre la penitència*”, St. Ambrós).

“Ningú no lleva el pecat, fora de Crist, que és l'anyell que lleva el pecat del món. Ell treu i perdona allò que hom ha comès (ací també entra el pecat original), i ajuda perquè no es cometin, i porta a la vida en la qual no es poden cometre de cap manera” (*Distinció 4 “de cons.”*, d'Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

“Així com l'ofici de batejar, fou concedit pel Senyor a molts, l'autoritat de perdonar pecats en el baptisme se la va guardar per a ell tot sol – per això Joan, el Baptista per antonomàsia, precisant mol bé, va dir:

“*Aquest és el qui bateja*” (Jn 1,33)...” (“*Meditacions*” de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

“Tanmateix no entengueu que la contrició perdona el pecat pròpiament parlant, sinó que és Déu qui perdona en la contrició” “...que es confessàs bé en el cor a Déu i això li fóra suficient. Aquells fàcilment el posarien en qualque error o desesper, com els fariseus a Judes quan els confessava el seu pecat: “I a nosaltres què ens importa: això és cosa teva” (Mt. 27:4). El mateix pens d'un excomunicat” “Segons gairebé tots els autors, purament, veritablement i pròpiament només Déu perdona els pecats i el deute de la pena eterna” “Sembla que el sacerdot no perdona res, car en la contrició el Senyor ha esborrat el pecat i ha netejat l'ànima per ell mateix sense el ministeri del sacerdot” (“*Summa de paenitentia / “Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

** Déu i els cristians:*

“La remissió dels pecats o la fa Déu per si mateix o pels membres del colom” (Agustí d'Hipona). (Nota: Potser fa referència al poder de perdonar els pecats per part dels qui han rebut l'Esperit Sant, segons les paraules de Crist després de la resurrecció: “*Rebeu l'Esperit Sant. A qui perdonareu els pecats...*” Jn. 20:22).

“Qui té l'Esperit Sant actua segons Déu i qui actua segons Déu perdona segons Déu.

Es Déu qui perdona, els qui tenen l'Esperit de Déu en són només els portaveus, és a dir, no poden, no deuen

actuar arbitràriament o amb prejudicis parcials o partidistes.

Clar, són "bons portaveus de Déu", si actuen correctament, imparcialment.

Perquè pot passar que hi hagi gent que digui que té l'Esperit i pot perdonar pecats però en realitat no el tingui.

Per ex., contenen casos en què confessors catòlics negaven el perdó en confessió a catòlics fervents per raons diverses, com ara la filla adolescent d'un general carlí que, per als carlins i integristes, no havia estat *prou carlí*. Això ve en "*Episodios Nacionales*", primera guerra carlina, contat per la mateixa dona "no perdonada" pel seu confessor integrista" (Autocitació).

** Alguns cristians, en l'Església:*

"Llavors va alenar damunt d'ells i els digué: -Rebeu l'Esperit Sant. A qui perdonareu els pecats, li quedaran perdonats; a qui no els perdoneu, li quedaran sense perdó" (Evangeli de Joan 20:22-23, escrit cap al 60-80 d. C. i difós cap al 80-100 d.C.).

"Aquest poder (de perdonar pecats) és sols concedit a Pere i als seus imitadors" (Orígenes, ca. 185-ca.285, controvertit i prolífic autor cristià, fundador de l'exègesi).

"Els (els heretges novacians) no tenen la successió de Pere, que sosté la *càtedra* de Pere, s'esquincen per cismes impius, i també el dolent pot negar que els pecats puguin ser perdonats fins i tot en l'Església, mentre que se li va dir a Pere: "*Jo et donaré les claus del Regne del cel, i tot allò que lliguis a la terra, quedarà lligat al cel, i tot el que deslliguis a la terra serà deslligat al Cel*" ("*Sobre la Penitència*", 388 d. C., de *St. Ambròs*, bisbe de Milà).

"Que els successors dels apòstols o els cristians amb l'Esperit Sant puguin perdonar (o no) fóra només si l'Esperit Sant els hi inspira. En tot cas, no per pròpia opinió humana ni tampoc per normes eclesials parcials i amb interessos corporatius, econòmics o polítics (com de fet, ha passat històricament)" (Autocitació).

** Els homes no tenen la potestat de perdó dels pecats:*

"La confessió de pecats davant un sacerdot o simplement davant el proïme no ha pas de considerar-se com a perdó dels pecats, sinó com a sol·licitud prudent i bon consell" (*Tesi 52*, Ulrik Zwingli, 1484-1531, reformador suïssolemany de tendències socialitzants).

"En l'ensenyament rabínic en temps de Jesús, aquestes paraules: "*Et donaré les claus del Regne del cel, i tot allò que lliguis a la terra quedarà lligat al cel, i allò que deslliguis sobre la terra serà deslligat al cel*" (Mateu 16:19), s'empraven per significar "impedir" i "permetre". Cal observar, però, que el verset diu *tot* el que lligassis i deslligassis, no pas *tots*. Això suggereix que el poder de Pere no és sobre les persones" ("*Potser no és tal com ho penseu*", de David C. Downing, *1951, professor i autor nordamericà).

"Finalment, el sacerdot no pot jutjar la sinceritat del penediment expressat, no podem pensar que a través d'ell Déu absol un hipòcrita, o pensar que el sacerdot discerneix infal·liblement, la seva paraula d'absolució és ingràvida" (L'enfocament calvinista quant a "*La confessió privada segons els reformadors: natura i utilitat*", de Jean-René Moret, 2011).

"Si Déu hagués deixat **el poder** de perdonar pecats a l'albir dels homes, n'haurien fet alguns negocis de ben grossos i moltes prevaricacions, també polítiques. Encara sense deixar-los-en el poder el clergat va inventar la venda de butlles i coses semblants" (Autocitació).

-Conversions incertes:

"Sé que el Senyor és enemic del pecatós. Com voldrà, doncs, que aquest rebi el perdó d'un pecat quan n'amaga un altre?" (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

** Projectes de conversos de darrera hora:*

"Va haver-hi un bon lladre perquè ningú desesperi; però només un, perquè ningú presumisca i es confiï" "No digueu pas: "*Ai, mira, demà em convertiré, demà acontentaré Déu i quedaré perdonat de tots els meus pecats passats i presents*". Dius bé que Déu ha promès el perdó a qui es penedisca. Però no el dia de demà als mandrosos" (Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

** Indicacions confuses.*

"Baldament tingués cent llengües, cent boques i una veu d'acer, no podria pas enumerar totes les menes de boigs ni exposar tots els noms de la follia". Tan abundoses són aquestes extravagàncies entre els cristians! Nogensmenys, els sacerdots les admeten de bona gana, i àdhuc les fomenten, car saben molt bé tot el profit que se'n treu. Si entretant s'aixecava un savi importú i proclamava les següents veritats: "No faràs mala fi si has viscut honestament; obtindràs el perdó dels pecats si a l'almoina hi afeges el penediment de les faltes amb llàgrimes, vetlles, súpriques, dejunis i si canvis de conducta; tal sant t'assistirà, si imites sa vida". Si el savi al·ludit anàs repetint aquestes veritats i d'altres semblants, ja ho veurieu, quina confusió provocaria en les ànimes dels mortals, que tan felices eren!" ("*Encomium moriae*" o "*Elogi de la bogeria*", 1509, d'*Erasmus de Rotterdam*, Desiderius [Geert Geertz], *ca. 1466-1469- †1536, filòsof i màxim teòleg humanista neerlandès).

"-Tindria poc valor. Tu que vas ser congregant, recorda de com ha de ser la confessió. A més, trobo que el moment és oportú, oportunitíssim. Paga la pena d'entrar nets de culpa en un país que qui sap si es disposa a admetre'ns" ("*Els vençuts*", 1955-1982, d'en Xavier Benguerel, 1905-1990, escriptor barceloní exiliat).

**Falses conversions: consciència de pecat no és penediment.*

“La consciència de pecat i el repenediment del pecat són dues coses ben distintes... Perquè la consciència pot ser sacsejada, sense que el cor sia renovat. Per tant, és molt perillós de contentar-se amb la convicció de pecat com a succedani d’una salvació espiritual vertadera” (*“Els trets distintius del ver cristià”*, 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

“Si algú digués al pecador de creure en el Senyor Jesucrist, potser pensaria que no pot exercir aquesta fe fins no haver repassat en la seva ment les consideracions adequades per mostrar la seva condició perduda, i l’escaient solució del Salvador que li és ofert. El penediment i la fe, per tant, no responen tan bé al seu propòsit. Però amb la submissió, pot induir el pecador a complir immediatament amb el deure que té... A les tenebres mentals, creades per aquesta presentació no bíblica del seu deure, i sota la pressió i excitació de l’ambient, el pecador complirà amb el doble deure de sotmetre’s, i de dir que s’ha sotmès” (*“L’obstacle a l’evangelisme”*, d’en Iain Murray, escriptor evangèlic).

PECATS I CREIENTS

-Pecar i ser perdonat:

**Segons els Pares de l’Església:*

“I la cosa admirable no és únicament que ens perdoni els pecats, sinó que ni tan sols les publiqui ni obligui els qui es presenten a manifestar-los davant de tothom, ans mana només que en donin compte i els confessin a Ell. No hi ha dubte que, si en els judicis seculars algú digués a un dels presos per lladre o per violador de sepultures que en confessar els delictes el puniment li seria perdonat, el reu es disposaria ben de pressa a confessar i reprimiria la vergonya amb el desig de salvar-se. Però ací és distint. Els pecats ens són perdonats i no som obligats a manifestar-los a cap dels presents. Únicament ens és exigida una cosa: que el beneficiari del perdó reconegui la grandesa del do” (*“Catequesis baptismals”*, 387, de St. Joan Crisòstom, *ca.345-350- +407, Pare de l’Església grega).

“És inútil la penitència tacada per la culpa següent” “De res no aprofiten els gemecs si es repeteixen els pecats” “Que no sia jo engolit per l’abisme i que el pou no tanqui la boca damunt de mi” (Psalm 68-69: 16). El pou és la fondària de la iniquitat humana; si hi caus, no tancarà la seva boca damunt de tu, a no ser que tu tanquis la teva. Confessa, doncs, i digues: “*Des d’un abisme clam a vós, Senyor*” (Psalms 129:1), i t’escaparàs” (Agustí d’Hipona, 354-430, Pare de l’Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

**Segons els Pares del Desert (anacoretetes):*

“Car mentre hi ha qui reprotxa hi ha qui acusa, i mentre hi ha acusació no hi ha llibertat. En canvi, si, quan pregues, veus que no hi ha absolutament res de dolent que t’acusis, llavors ets lliure i has entrat en el seu sant repòs segons la seva voluntat. Mentre hi ha guerra, l’home es troba sota la por i la tremolor, no sabent si avui vencerà o serà vençut o si demà serà vençut o vencerà; i és que el qui lluita viu amb el cor encongít. En canvi, la impassibilitat no es troba mai en guerra. Qui l’ha assolida ha rebut el premi i ja no s’ha de preocupar pel que fa a les seves tres parts, perquè, gràcies a Déu, ha arribat a la pacificació recíproca. Aquestes tres parts són: l’ànima, el cos i l’esperit. Quan totes tres han esdevingut una sola cosa per l’operació de l’Esperit Sant, ja no es poden separar més. No et creguis, doncs, mort al pecat mentre et veus assetjat pels teus enemics, tant quan vetlles com quan dorms. Perquè, mentre un pobre home es troba a l’estadi, no està segur de la victòria” (Isaïes l’Anacoreta, s. IV-V, Scete, Egipte, a *“La guarda de l’intel·lecte”*, 18).

«El bisbe va manifestar que allò que trobava estrany no era la seva transformació –cosa que podia passar amb molta gent–, sinó el do que Déu els havia atorgat, primer deslliurant-les de tot càstig i després concedint-los una gràcia tan gran. L’àngel li contestà: “Tens raó d’admirar-te, ja que no ets més que un home. Perquè el Déu Senyor nostre, que ho és també teu, és per natura bo i misericordiós envers aquells qui s’aparten de llurs faltes i s’acosten a ell reconeixent-les. No permet que vagin al càstig, sinó que apaga la pròpia ira contra ells i es complau a omplir-los d’honors. En efecte, tant va estimar Déu el món que li va lliurar el seu Fill únic (Jn 3.16). El qui va escollir de morir pels seus enemics, no deslliurarà del càstig els qui han estat els seus servidors i fan penitència per les seves accions? Més aviat els donarà per a fruit els béns que ell té preparats. Has de saber que no hi ha cap falta d’un home que pugui vèncer la clemència de Déu, només que hom vulgui esborrar les faltes passades amb la penitència i les bones obres. Déu és misericordiós: coneix la feblesa de la vostra raça, la força de les passions, el poder i l’astúcia del diable. Perdona els pecadors com a fills seus que són i espera amb paciència que s’esmenin. Es compadeix dels qui es converteixen i acudeixen a la seva bondat com si fossin malats. Els deslliura de llurs penes i els atorga els béns que ell té preparats per als justs” (*“Apotegmes dels Pares del Desert”*, 18.36).

“Al cap de disset dies vaig descobrir una cabana, una palmera i un home a sota. Els seus cabells eren totalment blancs i li feien de vestit. El seu aspecte espantava. Així que em va veure, es posà a pregar. Quan va haver dit l’amen s’adonà que jo era un home, em va agafar la mà i em va preguntar: “Com és que has arribat fins aquí? Encara existeix el món? Encara hi ha persecucions?” Jo li vaig contestar: “És per tu, veritable servent de nostre Senyor Jesucrist, que he travessat el desert. Pel poder del Crist, les persecucions han cessat, però et preg que em diguis

com vas arribar fins aquí.” Aleshores em respongué entre llàgrimes: “Jo era bisbe, i durant una persecució vaig ser sotmès a turment durant una bona estona. Finalment no vaig poder més, i vaig sacrificar als ídols. Quan vaig tornar en mi mateix, vaig confessar el meu pecat i em vaig condemnar a morir en aquest desert. Ja fa quaranta-nou anys que visc aquí lloant Déu i demanant-li que perdoni el meu pecat. El Senyor em proveeix amb aquesta palmera i he hagut d'esperar quaranta-vuit anys per a tenir la convicció íntima del perdó. És en aquest mateix any que m'ha estat concedida.” Després de dir-me tot això amb gran efusió de llàgrimes, de sobte es va aixecar, va sortir i es va quedar una llarga estona en oració. Jo li mirava la cara, i em vaig posar a tremolar, ja que semblava inflamada de foc. Després digué: “No tinguis cap por; Déu t'ha enviat per a amortallar el meu cos i donar-li sepultura”. Quan acabà de dir aquestes paraules, va estirar els braços i els peus i va expirar (132b)” (*Apotegmes dels Pares del Desert*, 20.12).

* *Edat Mitjana a ca nostra:*

“Si vesses les teves llàgrimes davant de Déu pels pecats i pels dels altres, les mateixes pupil·les, certament, clamaran i pregaran al Senyor” (*Manual per al seu fill Guillem*, de Duoda, ca. 803-post 843, comtessa de Barcelona).

“No desesperis del perdó, com Caín, car Déu pot perdonar, més que l'home pecar. Ni facis com Orígenes que va presumir excessivament de la misericòrdia divina. Però tu mol el gra, ço és, la teva ànima, entre aquestes dues moles: la temor i l'esperança, car la farina així mòlta, netejada del segó, barrejada amb l'aigua de les llàgrimes, pugui fer un bon pa en el forn del cor, ben cuit amb el foc de la caritat, per oferir-lo a l'hoste que truca i que vol sopar amb tu, del qual hem parlat. Amb aquest aliment es refà el Crist hoste” (*Summa de paenitentia / Summa de penitència*, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Contricció en tots temps és lleial amiga” “Quan ab contricció plores ta ànima engreixes” (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

* *Segons els reformadors:*

“Encara que no ens trobem en gràcia de Déu i siguem mereixedors del seu just càstig, ell ens perdona: “Crist va morir per nosaltres quan érem encara pecadors” (Rm. 5:6)” (*Breu instrucció cristiana i altres escrits*, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“...(Rom 8:32). Com si digués: “com Déu podria donar-nos el que té de més preuat, el seu Fill, i refusar-nos qualsevol altra cosa?”. Per boca de Pau, Déu ens ensenya a anar vers ell amb joia i confiança. Som febles i incapaços de parlar a Déu? N'hi ha prou que li manifestem la confiança dels nostres cors per Jesucrist que ens representa davant d'Ell i que intercedeix per nosaltres amb sospirs incommensurables (Rm. 8:26).

Té prou saviesa perquè és la saviesa mateixa de Déu que s'ha fet nostra; per això és la nostra saviesa. Som injusts i impurs? Ell és just i pur, ha pagat per la nostra impuresa! Som impius i pecatosos? Es sant i tanmateix és nostre. Som presoners del pecat? Es el nostre rescat, el tresor que ens allibera. En resum, allò que ens manca, Crist ho obté davant de Déu, car el que és ho és per a nosaltres. Per això Pau diu també:...(1 Co 1:30)” (*Breu instrucció cristiana i altres escrits*, 1522-1523, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“És com algú qui és malalt i creu en el doctor que li promet una recuperació completa. Mentrestant, ell obeeix les ordres del doctor, en l'esperança de la promesa recuperació, i s'absté d'aquelles coses que li ha dit que deu deixar a fi de no dificultar de cap manera el promès guariment...A hores d'ara es troba ja sanat aquest malalt? En realitat és malalt –però es troba bé a causa de la promesa segura del doctor, en el qual confia, i el qual el considera ja com en procés de guariment...Així ell és alhora un pecador i un home recte. En realitat és un pecador, però justificat per la segura imputació i promesa de Déu que continuarà deslliurant-lo del pecat fins que sia del tot guarit. Per tant, ell és enterament sà en esperança, però un pecador en realitat” (*Comentari sobre Romans*, Luter, 1483-1546, teòleg alemany iniciador de la Reforma protestant).

“*Simul Justus et peccator*

ex quandam parte justus ex quandam parte peccator
És enterament per la intervenció de la justícia de Crist que obtenim la justificació davant Déu. Això equival a dir que l'home no és just per si mateix, sinó que la justícia de Crist li ve comunica per imputació, mentre que ell és estrictament mereixedor de càstig” (Jehan Cauvin / Joan Calví, 1509-1564, teòleg de la Reforma, fundador del principal corrent protestant).

“A “*La institució de la religió cristiana*”, Calví adopta una posició clara en contra de la pràctica i la normativa catòlica. En particular, ataca el caràcter obligatori de la confessió, l'exigència d'una confessió exhaustiva, el fet que l'ofici del rebre-la sia confiada a un sacerdot, i després la pretensió dels sacerdots de jutjar si acorden l'indult o no” (L'enfocament calvinista quant a “*La confessió privada segons els reformadors: natura i utilitat*”, de Jean-René Moret, 2011).

* *Època Barroca i de la Contrareforma:*

+ *Catòlics:*

“Tinguem paciència amb nosaltres mateixos: i que la nostra porció superior suporti el trastorn de la nostra part inferior” (St. Francesc de Sales, 1567-1622, bisbe catòlic, cofundador de la Congregació de la Visitació).

“*El pecat porta quelcom de bo*

Allò que el pecat duu de bo és ajudar els piadosos a vertejar més noblement per a Déu, el Senyor” (*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*, 5.167, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

+Reformats i puritans:

“Quan Déu crida un home, Ell no se'n repeneix. Déu no estima –com molts amics fan– un dia i s'emmalicia a l'altre; o com un príncep, qui té els seus favorits per després ficar-los dins la presó. Es tracta del fet d'haver estat beneït per un sant; i aquesta condició no admet cap alteració. La crida de Déu es fonamenta en el seu decret, i el seu decret és immutable. Els fets de la gràcia no poden ser trastocats. Déu esborra els pecats de la seva gent, no pas els seus noms” “Quan el pecat és la vostra càrrega, Crist serà la vostra delícia” (Thomas Watson, ca.1620-1686, escriptor i clergue purità anglès).

“És poc probable que hi hagi una reducció en la paga del pecat. Discutir des de la misericòrdia front al pecat és la lògica del diable” (James Janeway, 1636–1674, popular autor i ministre purità anglès).

+ Autors més recents:

“Quant a les nostres pròpies faltes, caldria una gran pissarra per fer-ne recompte; però, gràcies a Déu, sabem on portar-les, i com extreure'n el millor” (Charles Haddon Spurgeon, 1834-1892, famós predicador baptista britànic).

“El cristià no és algú que ha recorregut tot el camí amb Crist. Cap de nosaltres no ho ha fet. El cristià és aquell que ha trobat el camí correcte” (Charles Livingstone Allen, 1913–2005, ministre i pastor metodista de Georgia, EEUU).

“Quan jo prec per un germà ja no puc, maltrat tot el mal que m'hagi pogut fer, condemnar-lo o tenir-li malícia. Per molt avorrible i insuportable que el seu rostre em resulti, ell pren durant la intercessió l'aspecte del germà pel qual Crist ha mort, l'aspecte del pecador gracià. Quina descoberta més suau per al cristià és la intercessió: ja no existeix l'antipatia, ni la tensió ni el desacord personal, del qual mentre depenia de nosaltres no podíem eixir victoriosos” (“Viure en Comunitat”, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l'Església confessant).

“...evidentment no vol dir que siam lliures de pecar tranquil·lament i sense conseqüències (això no seria llibertat, sinó irresponsabilitat)...” (Jacques Philippe, sacerdot catòlic francès).

-Pecats de creients:

*** Fls cristians en tant que pecadors:**

“Semper peccator, semper penitens, semper justus / Sempre pecador, sempre penitent, sempre just(ificat)” (Adagi cristià).

“He pecat de pensament i de paraula. La paraula inútil equival a una mala obra. Malgrat que sia així, mai no desesperaré de la misericòrdia de Déu, no en desesper ni en desesperaré mai. I per tal de poder assolir algun dia el reconfort” (“Manual per al seu fill Guillem”, de Duoda, ca. 803-post 843, comtessa de Barcelona).

“Alan Redpath no és diferent com a home del que era quan era jove. I els pecats que l'assetjaven llavors l'assetgen ara, si no fos per una constant, contínua dependència de la sang de Jesús, i la gràcia de Déu, i el poder de l' Esperit Sant per mantenir-me” (Alan Redpath, 1907–1989, famós pastor, evangelista i autor britànic).

“Encara Sant Pau, qui va patir tant per la seva fe, es deia a si mateix “el primer dels pecatosos” (“Missatges d'un incomunicat”, d'en Richard Wurmbbrand, 1909-2001, pastor protestant, passà 14 anys en presons d'isolament i sota tortures).

*** Victòria de Déu en el cristià damunt el pecat:**

“...nosaltres mai no estem sense pecat, sinó, com ja ha estat dit, el pecat roman sempre en nosaltres, però, tanmateix, Jesucrist l'ha vençut i subjugat: “el pecat no us dominarà! (He. 9:28, Rom 6:14). Ara hem de viure segons la voluntat de Déu, que mai no podem complir i podem només cridar amb St. Pau: “Desgraciat de mi! Qui em traurà d'aquest cos mortal?”, i tornar a la mateixa resposta: “La gràcia de Déu, per mitjà del Senyor Jesucrist” (“Breu instrucció cristiana i altres escrits”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Malgrat que el pecat pot raure en el cristià, emperò, no té més poder sobre ell; car el cristià té un respecte sincer a tots els manaments de Déu, fa recompte fins i tot de petits pecats i deures petits” (Joseph Alleine, 1634-1668, evangelista purità anglès).

“No podria viure en pau si posàs l'ombra d'un pecat voluntari entre Déu i jo” (“The Mill on the Floss”, 1860, llibre VI, cap. XIV, de George Eliot, 1819-1880, [Mary Anus Evans], narradora realista anglesa).

“La pràctica deliberada i habitual de qualsevol forma de deshonestedat o de la immoralitat no és possible per al que segueix Crist” (Washington Gladden, 1836 – 1918, pastor congregacionalista nordamericà i dels primers guies del Moviment de l'Evangelí social).

*** La temptació i els problemes:**

“Temptació és prova no seducció per a pecar. No és prova a fi que Déu sàpia, sinó per demostrar als homes allò que són i, per tant fer-los humils i que demanin ajuda a Déu que reconeguin la Seva Gràcia” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“Un ancià deia: «Hi ha tres ginys de Satanàs que precedeixen tots els pecats: el primer és l'oblit; el segon és la negligència; el tercer, la concupiscència. En efecte, si entra l'oblit, engendra la negligència; i de la negligència en neix la concupiscència, i aquesta és la que fa caure al home» (N., 273)” (“Apotejmes dels Pares del Desert”, 11.46).

“Sempre han dit que el pecat, en aquest país, és més aviat calculat que impulsiu” (Frank Moore Colby, 1865–1925, educador i escriptor nordamericà).

“Si estic trista, això prové sobretot de la tristesa permanent que la sort ha imprès per sempre en la meua sensibilitat, en la qual les joies més grans, més pures, solament s'hi poden superposar, i encara al preu d'un esforç d'atenció; prové també dels meus miserables i continus pecats; i, després, de totes les desgràcies d'aquesta època i de totes les de tots els segles passats” (“*Autobiografia espiritual*”, 1941, Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

“No ens és permès de ser pecadors, i a muntó cristians són dominats per l'espant quan descobreixen sobtadament, entre ells, un autèntic pecador. De la mateixa manera preferim restar sols amb el nostre pecat, i això al preu de la mentida i de la hipocresia; perquè, de fet, nosaltres som també uns pecadors” (“*Viure en Comunitat*”, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l'Església *confessant*).

***Sempre demanat perdó i repenedit-se:**

“El qui, posseït pels pecats o per la ira, s'atreveix imprudentment a posar-se a contemplar les realitats divines, o bé a cabussar-se en l'oració immaterial, que tingui present l'amonestació de l'Apòstol que diu que no és cosa sense perill pregar amb el cap nu i descobert: una ànima així cal que porti un signe de poder damunt del cap, a causa de la presència dels àngels, cobrint-se amb la reverència i la humilitat convenients” (“*150 capítols sobre la Pregària*”, 145, d'Evagri Pòntic, ca. 345 Pont-399 Egipte, autor cristià).

“El mateix Joan Crisòstom seguia una pràctica que podria anomenar liberal (i que també aleshores li retreien) tot fent una crida al pecador a fer penitència cada vegada que pecàs” “La Confessió Helvètica posterior exposa una bona perspectiva quant a una posició reformada: cal confessar els nostres pecats a Déu nostre Pare i de reconciliar-nos amb el proïsme si l'hem ofès. És aquest tipus de confessió parla Jaume, dient: “*Així que confesseu-vos els seus pecats els uns als altres*”. D'altra banda, si algú, qui es veu oprimint pel pes dels seus pecats o preocupat per la temptació, la recerca d'assessorament privat, instrucció o consol d'un pastor o d'un altre germà instruït en la Llei Déu, no podem bandejar-ho. De la mateixa manera, estem totalment d'acord que la confessió general i pública dels pecats (de què ja hem parlat) es faci regularment a les assemblees religioses, ja que això és segons l'escriptura. La confessió privada no és descartada, però la confessió general dels pecats té caràcter preferent i enfocada com a central d'ací endavant” (L'enfocament calvinista quant a “*La confessió privada segons els reformadors: natura i utilitat*”, de Jean-René Moret, 2011).

***L'actitud del cristià ha de ser humil, cordial i despresa:**

“Els ancians deien: «Encara que se t'aparegués un àngel, no li donis acollença fàcilment, ans més aviat humiliat dient: “Jo, que visc en el pecat, no sóc pas digne de veure un àngel”» (N., 311)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 15.69).

“El pecat d'egoisme o de vanitat impedeix la benedicció en joves i vells, Una cosa que atura la benedicció de Déu.

Està, Senyor, en mi?”

La suprema necessitat avui dia és poder de Dalt” (Charles Grandison Finney, 1792–1875, pastor presbiterià estatunidenc, guia del Segon Gran Reviscolament espiritual als EUA).

“Si no vam tenir vergonya per pecar, per què tenir-ne de confessar?” (P. Luis Repiso S.J.).

“Jo m'adreç al meu germà i sé que és un pecador, abandonat i perdut amb tota la seva dignitat humana, a no ser que obtingui un auxili. Això ni vol pas dir menysprear-lo ni deshonrar-lo; al contrari, és testimoniar-li l'única honor veritable que l'home posseeix, el de pecador destinat a tenir part en la gràcia i la glòria de Déu, a ser el seu fill. Aquesta coneixença de la veritable situació del proïsme dóna a la nostra paraula la llibertat i la franquesa escaients” (“*Viure en Comunitat*”, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l'Església *confessant* de la resistència antihitleriana, visqué a Barcelona als anys '20).

“Un cristià pot pensar que tal acció o tal pensament “és pecat”, però no ha de mantenir cap actitud fòbica cap a cap persona.

Els cristians també som pecadors, així que no sé què ens empatollem amb això de tindre fòbies i rebuigs. Prou fòbies ja hi ha al món com per afegir-ne encara més” (Autocitació).

-Pecats clericals i eclesials:

***Fls guies clericals cecs són una ruïna:**

“Sempre que un cec en guia un altre, tots dos acaben caient en un clot” (Mateu 15:14)...“Se'ls entelaran els ulls, i no hi veuran, i se'ls corbaran les espatlles a cada moment” (Psalm 68:24)...llurs seguidors, adherits a ells, són anomenats espatlles. Si els ulls no tenen llum, les espatlles s'inclinen. Perquè, quan els qui van davant perden la llum de la ciència, òbviament els qui els segueixen corben les esquenes per dur les càrregues dels pecats” (“*Regla Pastoral*”, 1:1, 591, de Gregori el Gran, ca. 540-604, bisbe de Roma).

“D'ací que també el profeta escrivís: “*Els mals sacerdots són un parany ruïnós per al meu poble*” (Osees 5:1 i 9:8). I també diu el Senyor, per mitjà del profeta, a tomb dels sacerdots: “Van ser per a Israel una ocasió de pecar” (Ezequiel 44:12). Perquè ningú no fa més mal en l'Església que aquell qui, tot obrant perversament, té el nom o l'orde de la santedat. Ningú no gosa recriminar aquest delinqüent, i la culpa s'escampa, com a exemple, amb força, en ser honorat un pecador a causa de la reverència deguda al seu orde” “I doncs, qui, revestit amb aparença de santedat, escandalitza els altres amb la paraula o amb l'exemple,

certament li seria millor que les preocupacions terrenals l'haguessin dut a la mort amb l'hàbit de la vida secular i no pas que, en la seva culpa, les funcions sagrades l'haguessin mostrat com a exemple a imitar, perquè, si hagués caigut sol, evidentment, el turmentaria una pena de l'infern més tolerable" (*Regla Pastoral*, 1:2).

"No pensis en el pecat. És massa tard per això i hi ha gent que els paguen per fer-ho. Deixa que ells pensin en el pecat" (Text que expressa una excusa de nivell baix derivada d'una societat clerical, a "*The Old Man and the Sea / El Vell i la Mar*", 1951, d'Ernest Hemingway, 1899-1961, escriptor nordamericà de "*The Lost Generation*").

"Les esglésies són on normalment és més practicat un pecat poc reconegut, com és costum dels humans, pels qui el practiquen assíduament: prendre vanament el nom de Déu. La Bíblia diu que aquests no quedaran sense càstig. Potser molt del que la gent religiosa anomena "*proves del Senyor*" en realitat és el fruit de coses mal fetes i dir-ne proves és una manera de fer-se els innocents" (Autocitació).

*** *La crueltat institucional, la insensibilitat social:***

"Hi ha molta gent que pensa que el diumenge és una esponja que neteja els pecats de tota la setmana" (Henry Ward Beecher, 1813-1887, religiós congregacionista nordamericà).

"L'Església és cruel, com tots els pecadors vells" ("*Autoretrat de l'artista adolescent*", James Joyce, 1883-1941, escriptor irlandès).

"L'Església romanica muda, quan havia d'haver cridat... L'Església reconeix haver estat testimoni de l'abús de la violència brutal, del sofriment físic i psíquic d'un sens fi d'innocents, de l'opressió, de l'odi i de l'homicidi, sense haver alçat la seva veu per ells, sense haver trobat els mitjans d'acudir en llur ajuda. És culpable de les vides dels germans més febles i indefensos de Jesucrist" (Dietrich Bonhöffer, a "*Ètica*", recull de notes a la presó, 1943).

"Sols puc considerar la culpa que amb la seva "prudència" l'Església ha carregat damunt les seves espatlles, com la conseqüència d'un camí en què la manca de goig en la confessió recta de la fe, manca de força creient i la manca de disposició per al sofriment ja feia temps que eren perceptibles entre nosaltres" (Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l'Església Confessant alemanya antinazi, executat).

"Un pecador públic va ser excomunicat, i li fou vedat d'entrar en cap església.

Aleshores va presentar les seves queixes a Déu: "No volen deixar-me entrar, Senyor, perquè sóc un pecador"

"I ara, de què et queixes?", li respongué Déu. "A mi tampoc no m'hi deixen entrar!" (De "*La Pregària de la Granota*", d'Anthony de Mello, S. J., 1931-1987, jesuïta de l'Índia).

*** *La lluita solidària contra el pecat:***

"O la Bíblia et mantindrà fora del pecat, o el pecat et mantindrà fora de la Bíblia. Estic convençut que una baixada de categoria en la prioritat de...la pregària i la meditació bíblica és una causa essencial de debilitat en moltes comunitats cristianes" (Denis Parsons Burkitt, 1911-1993, cirurgià i científic irlandès).

"Com Bonhöffer, Thurian la confessió (i de qualsevol disciplina de l'església) des de la perspectiva de la vida comunitària de l'Església: hi ha solidaritat front al pecat i un sa exercici de la disciplina consisteix a encapçalar la lluita contra el pecat en tant que cos solidari de l'Església. La confessió entra en aquest marc: confessant-nos a un germà, ens confessem a l'Església, i l'absolució és el fet que L'Església fa mitjançera de Crist per perdonar el pecador" ("*La confessió privada segons els reformadors: natura i utilitat*", de Jean-René Moret, 2011).

-Pecats en el fariseisme, en la decadència religiosa:

"El desig de les humanes lloances és com un lladre disfressat de caminant, que ajuntant-se amb nosaltres en el camí dreturer per on anem, com per fer-nos companyia, treu de sobte un punyal amb què a traïció travessa el cor. Perquè quan la bona intenció que teníem al principi d'obrar per utilitat del proïsme arriba a degenerar en amor pròpia i en desig de vanaglòria, succeeix per una manera horrible a pensar-ho, que l'acció que havia començat per virtut acaba en pecat. Per exemple: hi haurà potser alguns que defensen amb zel la justícia, només pretendran la recompensa temporal quan practiquen tan gran acció. Entre tant es tenen per molt justos, i es gloriegen de ser els protectors de la virtut: però si arriba a faltar l'esperança dels avantatges temporals, hom veu com abandonen amb covardia el partit de la justícia, i hi coneixem, que quan es tenien pels més justos i més gelosos defensors de l'equitat, no cercaven realment una altra cosa sinó l'interès de la soldada" (*Llib. 9, c. 24*, pàg. 304, sent. 43, Tric. T. 9, de St. Gregori el Gran, ca. 540-604, bisbe de Roma).

*** *Fariseisme jueu:***

"Els deixebles de Nostre Senyor havien arrencat algunes espigues de blat, i les refregaven entre les seves mans. Segons la interpretació farisaica, refregar una espiga de blat era una manera de trillar, i, com era pecat de trillar en Sabbath, devia ser-ho també de refregar una o dues espitues de blat quan hom s'alçava famolenc un dissabte de matí" ("*Com llegir la Bíblia*", de Charles Haddon Spurgeon, 1834-1892, famós predicador baptista britànic).

"Així, doncs, en nom de l'Esclat, l'orador cristià retorça contra els jueus l'acusació que ells llancen contra ell. Són ells els blasfemadors de Moisès i de la seva Llei, de Déu i del seu Temple. L'actitud recent criminal cap al Just (Jesús), anunciada pels profetes, no és sinó la prolongació de l'actitud

pecatosa en el passat. Esteve, que lamenta aquesta actitud i que acaba de recordar amb amor els nombrosos beneficis de Déu, no és, doncs, culpable del que l'acusen” (“*Jesús i el seu ministeri*”, de Jean Cantinat).

Fariseisme cristià:

“Ja que no treu cap a res dir: “*Nosaltres portem hàbits per fer penitència dels nostres pecats*”. La raó: si féssiu veritablement penitència, la faríeu adins el vostre cor amb esperit compungit, sense fer-ne ostentació davant els homes. Resumint, tot el que es vol presentar com a perfecte davant els homes és pura hipocresia...” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“—Marquès d’Atzeneta, germà del comte de Mérito, virrei delegat per Carles I i acceptat pels nobles amb la contra de la Germania. Marquès d’Atzeneta i comte de Mérito, “*he aquí los bellos pecados de mi cardenal*”, havia dit Isabel de Castella en presentar els germans a la Cort. I mai millor dit, que sou tots dos uns grans pecats, i uns gran pecadors” (“*Crim de Germania*”, 1979, novel·la de Josep Lozano Lerma, *1948, escriptor valencià).

“Consentim amb el pecat i no el combatem. Davant aquesta església, freda, carnal, indiferent, aquest món llicenciós, amant de plaers, no s’hi retrà. Deixem de cercar excuses. La causa del descens de la moral no és la ràdio ni la televisió. La culpa d’aquesta degeneració i corrupció internacional rau en l’Església. Ja no és l’Església una espina per al món. Recordem que no ha estat en temps de popularitat, sinó en els de persecució, quan l’Església ha triomfat. És estrany que siam tan simples fins al punt de creure que l’Església està presentant als homes els ideals del Nou Testament, ensems que vivim d’una manera totalment aliena a aquests ideals” (“*Why Revival Tarries / Per què no arriba el Desperar espiritual*”, 1959, de Leonard Ravenhill, predicador protestant britànic del s. XX).

****Legalisme i mals enfocaments eclesials:***

“La majoria dels pecadors es passen la vida ofenent Déu i confessant-se” (Clement XIV, 1705-1774, Papa de l’Església Catòlica).

“Ser cristià no consisteix tant a evitar cautelosament el pecat sinó a complir la voluntat de Déu de manera coratjosa i activa” (Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor i màrtir evangèlic de l’Església clandestina antihitleriana).

“El món modern és essencialment irreligiós. Això pot semblar una afirmació estranya, donat l’increment dels grups militants de catòlics, musulmans, protestants nordamericans i jueus. Però si examinem les accions, en comptes de la retòrica, d’aquests moviments, trobem que llur propòsit primari és reafirmar llur domini sobre les dones i els grups subordinats, com per exemple els socialistes musulmans, els negres nordamericans o els àrabs israelians” (“*Sobreviurà el*

secularisme?”, article en la revista “*Free Inquiry*”, de Marilyn French, *1929, novel·lista feminista novaïorquesa).

“La sexualitat extramatrimonial no és el principal pecat segons la Bíblia ni segons els Pares de l’Església, que insisteixen més aviat a assenyalar la supèrbia i l’avarícia com els orígens de tots els mals.

Que la Jerarquia catòlica parli molt més contra la sexualitat extramatrimonial que contra la supèrbia i l’avarícia fa entendre quins són els seus propis pecats” (Autocitació).

****Falsos penediments i penitents. La recança no implica penediment sincer:***

“És un burleta i no un penitent el qui continua fent allò de què es penedeix, i no sembla pas un súbdit que prega Déu, sinó un superb que se’n burla (...) Molts vessen llàgrimes contínues i no deixen de pecar; veig que alguns ploren per penitència, però no tenen el sentiment de la penitència” (*St. Isidre de Sebília*, 560-636, arquebisbe, teòleg, historiador, l’home més savi de la seva època, durant l’ocupació bizantina de la Bètica).

“Una cosa és estar alarmat, a causa del pecat, tan sols per conviccions; i una altra, tenir-lo crucificat per la gràcia de la conversió” (Joseph Alleine, 1634–1668, autor pastor inconformista anglès).

****Pecats interiors, mentals:***

“A vegades, en tenir a l’abast moltes coses i en poder-les fer –coses que causen admiració als súbdits perquè s’han fet-, l’ànim s’exalta en el seu pensament, i aleshores, encara que això no es manifesti a l’exterior amb obres dolentes, provoca la plena ira de Déu. Perquè qui jutja a l’interior, i la cosa que és jutjada, també. Quan, doncs, pequem a dins del nostre cor, queda amagat als homes allò que fem en nosaltres, però el mateix Déu és testimoni del nostre pecat” (*Regla Pastoral*, 1:4, 591, de Gregori el Gran, ca. 540-604, bisbe de Roma).

****Fls “pecats secrets”:***

“Guardeu-vos dels pecats secrets, car et destrossaran si els estimes i els mantens: una mica d’arna pot arruïnar un vestit o tela; una fuga ofegar una nau; una punyalada de ganivet tant com una d’espasa poden matar un home; talment un pecat pot condemnar l’ànima; és més, hi ha més perill d’un pecat secret fent que l’ànima s’esgarriï que un d’oberta profanat, perquè no és tan obvi als retrets del món; guardeu-vos, doncs, dels secrets no vagin més enllà dels començaments” (Jeremiah Burroughs -o Burroughesca. 1600–1646, famós predicador purità anglès).

“Un pecat adquireix noves i reals paors quan sembla que hi ha possibilitats de ser descobert” (*Mark Twain* [Samuel Langhorne Clemens], 1835-1910, escriptor i periodista nordamericà).

“Tot anunciava en aquells dies una forta tendència a adoptar usatges una mica més lliures, relacions més

franques entre ambdós sexes, sense deixar de ser honestes, vida en fi, que es fundàs abans en la confiança del bé, que no pas en el recel envers el mal, i que no posàs per fonaments de la societat la suspicàcia i la probabilitat del pecat. La veritat és que hi havia molta hipocresia llavors: perquè les coses no es fessin en públic, no deixaven de fer-se, i malgrat ser menys lliures els costums, no per això eren millors” (“*La Corte de Carlos IV / La Cort de Carles IV*” de Benito Pérez Galdós, 1843-1920, escriptor canari).

“El pecat vol estar sol amb l’home. L’arrenca de la comunitat. Com més sol està un home, més el pecat exerceix un poder destructor damunt d’ell; i com més l’home és atrapat en els seus paranys, més el seu aïllament es torna desesperança. El pecat vol restar ignorat. Tem la claror. Es complau en la penombra de les coses callades, des d’on enverina tot l’èsser. Una comunitat simplement piadosa està lluny de ser invulnerable en aquest sentit. Però per la confessió, la llum de l’Evangeli irromp en la nit i en el silenci del cor. El pecat és posat en plena llum. Les coses callades són desvelades, confessades. Tot allò que hom amaga és tret a fora. El combat és dur fins que el pecat es ret. Però *Déu trenca les portes d’aram i els forrellats de ferro*” (Ps. 107:16)” (“*Viure en Comunitat*”, 1937, a Finkenwalde, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l’Església confessant de la resistència antihitleriana, visqué a Barcelona als anys ’20).

EL PECAT COM A

BOOMERANG: RESULTATS DEL PECAT

-Intencions i conseqüències:

“Imagineu-vos la malícia com el foc...Primer se socarra allò que s'atansa a una altra cosa per cremar-la. Perquè, si no es crema la mateixa cosa, no pot encendre res. La malícia ve de tu i, a qui no destruirà primer, sinó a tu?” (Agustí de Bona, 354-430, filòsof llatinoafricà i Pare de l’Església).

“Ai d’aquells que estan dejuns de la vostra lloança; mireu, “*seuen sobre els seus excrements i hauran de*

beure els orins de llurs pecats” (Is, 36,12), o sia, desitgen les coses temporals per satisfer els afalacs de la carn. A aquests, els doneu una terra de bronze i un cel de ferro (Lv. 26,19)...” (“*Meditacions*” de Guigó II, †1192, prior de l’Orde de la Cartoixa).

“Les obres vives que han estat fetes en caritat resten mortes per un pecat mortal comès després, i si després ve una penitència veritable, reviuem; aquelles, però, que mai no han estat vives, car foren fetes en pecat mortal, mai no reviuem. Per això diu el vers: “*Reviuem les obres que moriren,*

No poden viure les que nasqueren mortes” (“*Summa de paenitentia / “Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Diu Policratus, *libro VI°, capitulo XII°* que la gent de Pèrchia tantost és vençuda, per tal quant és luxuriosa; e los regnes dels asiàns, per tal vingueren a menys; e l’imperi de Roma, en temps que regnà Neró, car ell fedà d’aquest pecat los seus; e, generalment, tot cavaller luxuriós e golós, ans de sa mort és infortunat lletjament e vergonyosa, e majorment aquell qui ab monges e ab dones maridades s’acosta” (“*Dotzè del Crestià*”, 1384, 12ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“Qui bé volgués a Dieu en grat servir e-z en est món passar ab alegria, tot son voler a Dieu lleixar deuria, e no pas Dieu a son vol convertir; Car Dieus sap mills a qui es tany colp de maça Per acabar o qui tenir plagat Per esprovar o fer sa volentat D’açò del sieu, e que és raisó que es faça. Dels Paire Sant hai ausit, quan traspassa D’aicest exil al Juí destinat, Que dits: "Er fos ieu un bover estat, Que honor d'est món a pecats embarassa!" Eu, Peires March, pregui Dieu que a lui plaça Donar-me cor e voler esforçat, Que-z ab plaser prenda l'adversitat E sens orgull lo bé que breument passa” (“*Al punt que hom naix comença de morir...*”, en original occitanitzant, d’en Pere March, pare d’Ausiàs, notari i cortesà reial, 1338?-1413, Barcelona).

“L’embranzinada de la joventut és tan forta, que podem veritablement comparar-la amb un raig, car mai no s’anima contra allò fràgil, mansoi i domèstic; sinó que sol adelerar sempre, i escomet les majors dificultats i dèries. No observa llei, ni perdona vici. Es cavall que arrenca cap a la cursa, sense tèmer el camí ni adonar-se de quin és l’indret per on tresca. Sempre reseguieix rere la fúria, i com a bèstia mal ensinistrada, no es deixa ensellar de raó i, sense, s’avalota, però no és capaç de patir ni tan sols una càrrega ben lleu. De tal manera desbarra, que ni encara amb el seu propi caprici s’assossega.

I per ser tal com diem aquesta fera rabiüda, sols amb la humilitat pot ser esmenada i sols allí s’esquerda.

Aquesta és la terra contra la qual la seva força no val, el betzoar, i el lloc fort on podem refer-nos-en.

De tal manera, que no cal esperar res de bo en el fadrí que no fos humil, per ser la joventut la porta i principi del pecat” (“*Guzmán de Alfarache*”, 1599-1604, de Mateo Alemán, 1547-ca. 1614, escriptor andalús de la picaresca castellana).

“Després de la primera vista del pecat, ve la indiferència” (Henry David Thoreau, 1817-1862, escriptor i filòsof naturalista nordamericà i clàssic de la noviolència i de la llibertat).

“Ha arribat l'hora de pagar al serf i a l'esclau. El vell pecat n'engendra un de nou. I el més culpable és per cert el qui primer va adoptar aquesta postura pecatosa cap als altres homes” (“*El cristianisme i la lluita de classes*”, de Nikolai A. Berdiàev, 1874-1948, filòsof cristià dissident rus, perseguit pel tsar i pels bolxevics).

“El món està fet de tal manera que el respecte bàsic de les lleis últimes i dels drets de la vida és així mateix el que més serveix per a l'autoconservació de l'home, i que aquestes lleis només permeten una transgressió única, breu i necessària en un determinat cas. En canvi, tard o d'hora es tornen amb una força irresistible contra qui converteix la necessitat en principi, i erigeix una llei pròpia per a si mateix al costat de les existents” (1943, “*Notes des de la presó*” nazi de Tegel, Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor i màrtir evangèlic de l'Església clandestina antihitleriana).

“Tot pecat humà sembla tant pitjor en les seves conseqüències que en les seves intencions” (Reinhold Niebuhr, 1892-1971, teòleg protestant nordamericà).

“Si hom no tingués els defectes que té o no cometés els pecats que comet, quasi segur que li ho semblaven, ara no pas...almenys fins que en begui els resultats i engegui la consciència autocrítica” (Autocitació).

-Contextualització del pecat:

* *fn* la vida i la mort:

“Les bogeries de la joventut es converteixen en els vicis de la maduresa i la desgràcia de la vellesa” (Autor desconegut).

“El camí dels transgressors és dur” (Proverbis, 13:15, de Salomó, rei d'Israel).

“La lleugeresa o la duresa de la retribució no depèn sols de la quantitat o de la mena de pecat, sinó de quant n'és conscient (el pecador). I també dels temperaments, de les ocasions, dels temps. L'home és més aïna jutjat, més que del pes de les primeres, enfront de les segones” (*Quart Discurs sobre els capítols del coneixement*, 37, Isaac de Nínive o el Siriac, s. VII, monjo nestorià i bisbe de Nínive, nat a l'actual Qatar).

“El pecat va portar la mort, i la mort desapareixerà amb la desaparició del pecat” (Mary Baker Eddy, 1821-1910, fundadora de la "*Christian Science*").

* *fl* descontrol vital i la fetor:

“De la mateixa manera que la nau (una vegada s'ha fet malbé el timó) és duta on vol la tempesta, així també l'home, quan perd l'auxili de la gràcia divina pel seu pecat, ja no fa el que vol, sinó el que vol el dimoni” (St. Joan Crisòstom, *ca.345-350- †407, Pare de l'Església grega, en *Catena Aurea*, vol. III).

“Aquesta pau no s'aconsegueix ni amb el lligam de la més íntima amistat ni amb una profunda semblança de caràcter, si tot això no està fonamentat en una total comunió de la nostra voluntat amb la voluntat de Déu. Una amistat fundada el desitjos pecatosos, en pactes que arrenquen de la injustícia i en l'acord que prové dels vicis res no té a veure amb l'assoliment d'aquesta pau” (*Sermó 95, “A tomb de les benaurances”*, de St. Lleó I el Magne, 400-461, clergue toscà elet “Papa” o bisbe de Roma des del 440).

“*Característiques del pecat i de la virtut*

La penitència flaira, tots els pecats poden. Les virtuts van pel camí dreturer, els vicis coixegen” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegri Querubínic*”, 5.21, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624-1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“El pecat no és perjudicial perquè està prohibit, ans està prohibit perquè fereix” (Benjamin Franklin, 1706-1790, estadista, científic i filàntrop nordamericà).

“...les conseqüències d'un pecat un camí comès. Hom pot penedir-se'n, fins i tot pot ser perdonat, però malgrat tot ha estat vagarejar per un camí mortal i desolador. I el pecat fet queda ja del tot més enllà del nostre abast; un cop fet, no pot ser desfet” (William Mackergo Taylor, 1829-1895, pastor escocès-nordamericà congregacionalita).

* *fl* pecat fa insensibles, endureix el cor i allunya de la salvació:

“El pecat endureix el cor. A Filipencs 1.9 Pau prega perquè els Filipencs abundin en el que ell anomena *aisthêsis*, que és “la percepció sensible”. És la qualitat de ment i cor que és sensible al que està malament” (“*N.T. Words*”, 1974, de William Barclay, 1907-1978).

“Jeremies, · II°...E vol dir “que los pecadors, multiplicant llurs pecats, contínuement se llunyen d'Ell més e més, següent la vanitat del món, qui els en llunya”. E per tal d'aquests dia Daviu: *Longe a peccatoribus salus*. Ço és, “que pus que ells se llunyen així de Déu, pecant contínuament, que així mateix la llur salvació se llunya d'ells” (“*Terç del Crestià*”, 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“Si no actuen amb vista a la salvació, és a causa del desesper i perquè s'han enfonsat en la carn i en les cobejances animals, en què s'han embriagat tant que no saben res de si mateixos” Vg. Is. 51:21.

“De llurs obres es veu bé que, si no esperen en la salvació, tenen almenys por de la condemna, s'enfurismen, viuen tèrbolament en un desvergonyiment desenfrenat, acacen amb arrogància,

arravaten i arrepleguen tot allò que poden rapinyar, robar, requisar i endur-se. Aquests són senyals de llur impietat i desesper. A més, malgrat que saben dins llur cor que són condemnats, són, com llur pare el diable, durs envers els altres homes, refusen la joia i el consol de la salvació, menyspreen a més qualsevol amonestament que els vulgui arrencar de llur error i dur-los cap al conhort” (“*Sobre la claredat i la certesa o veracitat de la paraula divina*”, 1522, de Huldrych Zwingli, 1484-1531, reformador suïss-alemany).

* *fn les relacions Déu-home:*

“El pecat ofèn a Déu i això perjudica l'home” (St. Tomàs d'Aquino, 1224-1274, filòsof i teòleg).

“Mentre que vulguem ser diferents del que Déu vol que siam en cada moment, només estem aturmentant-nos sense cap motiu” (Gerhard Tersteegen, 1697-1769, poeta místic baix-alemany).

“El pecat és anar contra l'evolució.

La irrupció del futur en el present

És l'evolució.

El futur que sempre està venint

I avia el present cap al passat.

L'evolució són les revolucions” (“*Amb Martí Mirant les estrelles*”, a “*Versos del Pluriverso*”, 2005, d'Ernesto Cardenal Martínez, *1925, clergue i teòleg catòlic de la teologia de l'alliberament, poeta i polític nicaragüenc).

“Les males actituds (la malícia, el desig de violència, etc.) **ens fan mal a nosaltres mateixos.**

També ens fa molt mal **no ser sincers en l'apreciació de la veritat, perquè fa que no ens coneguem ni a nosaltres mateixos.**

Déu ha posat també unes normes "protectores"... per a la gent.

Els manaments de Déu són **matrius per protegir la gent de la bogeria i del fracàs**, no pas perquè sia un egòlatra dictador, com alguns teòfobs vénen a dir.

Es un Déu que és Pare-Mare. No vol el mal dels seus "fills", ni encara dels qui són més bords que el pa de panís.

"Pecat", en grec del N.T. "*hamartia*" ve referit a **no encertar el tret**" (Autocitació).

-Estats anímics negatius i fatals:

* *Deshonor i vergonya.*

“Quan algú es lamenta d'haver comès un furt perquè li ve la deshonora humana, no es penedeix d'haver comès un furt, sinó d'haver perdut l'honor. Ni li sap greu ni considera un mal el fet de pecar, sinó el fet d'ésser castigat” (“*Meditacions*” 404, de Guigó I, 1083-1137, prior de l'Orde de la Cartoixa).

“Qualsevol drap pot cobrir les nostres nafres, però ni la seda més fina no cobrirà els nostres pecats” (Henry Smith, ca. 1560-1591?, clergue anglès, el més popular predicador purità del Londres de l'època).

“*El pecador no té honor*

El pecador és l'estable de la bèstia i de tots els diables. Per això li manca tot honor, encara que arreu li

n'atorguin” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 6.27, per Angelus Silesius [Johannes Scheffler], 1624-1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Diuen que el pecat no toca un home tan a prop com la vergonya a una dona; però, ell també ha de ser part de la penitència, i li ha de pervindre més profunda del que ella

s'assentà en el pecat” (Algernon Charles Swinburne, “*Tristram de Lyonesse, Sailing of the Swallow / Vela de l'oreneta*”, línia 360, d'Algernon Charles Swinburne, 1837-1909, escriptor rebel londinenc de l'època victoriana).

* *Culpabilitat, recança o remordiment.*

“L'ànima desordenada porta en la seva culpa la pena” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

“Açò és el més amarg de tot: portar el jou de les nostres males conductes” (George Eliot, 1819-1880, pseudònim de Mary Anus Evans, narradora realista anglesa, de tema costumista i psicològic).

“Si de joves fem bogeries, que en la maduresa es tornen vicis i lluita contra tothom, quan encarem la vellesa ens torna tot com a recança. T'adones molt millor de tot el que has fet mal, per ignorància, per plaer, per ira o per orgull. Pots penedir-te'n, fins i tot amb força (cosa que costa molt) dels teus pecats, però és clar que no tenim força pròpia per resistir-los sense l'ajut diví. Els pecats et són perdonats, però les conseqüències de les malifetes segueixen fent via. El pecat és una cosa que sembla reproduir-se com les amebes en les seves conseqüències, com un mal replicant al llarg del món i de les vides” (Autocitació).

* *Enduriment i degradació:*

“Per les nostres caigudes en el pecat, les potències de l'ànima es debiliten; la força de la gràcia decau; les nostres evidències del cel s'esborren; temors i dubtes s'eleven dins l'ànima (Déu, una vegada més, perdonarà aquest pecat escarlata, i mostrarà misericòrdia a aquesta pobra ànima?); les corrupcions al cor són afavorides i refermades; i la consciència d'un home després de les caigudes queda més enrabiada o més paralizada” (“*Precious Remedies Against Satan's Devices / Remeis preciosos contra les estratagemes de Satanàs*”, de Thomas Brooks, 1608-1680, autor purità anglès).

“Renuncie a la quantia del pecat,

El perill d'ocultar:

Però, ai! t'endureixes per dins,

I es petrifiquen els sentiments!” (“*Epistle to a Young Friend / Epistola a un amic fadrí*”, de Robert Burns, 1759-1796, poeta nacional escocès).

“Quan algú no vol identificar el propi pecat (no té sentit autocrític, ni vol, probablement perquè viu massa còmodament, massa aburgestat), aquest no sols va creixent sinó cridant la resta de pecats” (Autocitació).

* *La paor, el desesper:*

“El *desesper*, (que) té doble sentit: en el primer, envers el perdó; en el segon, de perseverar un camí obtingut el perdó. Indueixen al primer tres factors: la quantitat de pecats, la freqüència i la durada” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Els qui no temen el pecat, hauran de tenir por a la mort” (Thomas Watson, ca.1620-1686, escriptor i clergue purità anglès).

“*El pecador no és mai feliç del tot*

Els pecadors, encara que visquin enmig de sorolloses joies, tenen les ànimes agitant-se enmig de les temors més grans” (“*Cherubinischer Wandersmann* / *El Pelegrí Querubínic*”, 4.189, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Recordeu que qualsevol complaença culpable amb els gusts mundans, cada indulgència pecatosa de les nostres pròpies passions, estan amuntentant preocupacions i temors per a l'hora de les tenebres; i que el record del temps malbaratat escamparà espines al nostre llit quan serem malalts, i tancarà els nostres esperits en un fons de desesperació” (Reginald Heber, 1783-1826, bisbe anglicà de Calcuta, escriptor i viatger).

“Un pecat adquireix noves i reals paors quan sembla que hi ha possibilitats de ser descobert” (*Mark Twain* [Samuel Langhorne Clemens], 1835-1910, escriptor i periodista nordamericà).

“Els pecats es tornen més subtils a mesura que envellim: comets pecats de desesperació més que de luxúria” (Piers Paul Read, *1941, novel·lista i historiador anglès).

-*La paga del pecat:*

“Mireu, totes les ànimes són meves; tant l'ànima del pare com l'ànima del fill són meves. L'ànima que pequi, aquesta morirà” (Profeta Ezequiel, 18:4, profetitzà ca. 592-570 a. C.).

“La paga del pecat és mort” (Lletra de Pau als Romans 6:23, ca. 58 de Corint estant).

“Car diu la llei divina, *Deuteronomii*, XXV cap.: *Per quae peccasti, per eaque torqueris*; ço és: “que per allò seràs punit per què has a Déu ofès e pecat” (“*Dotzè del Crestià*”, 1384, 12ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“El pecat tingué, per pare, el diable; la vergonya per companyia, i la mort com a paga” (Thomas Watson, ca.1620-1686, escriptor i clergue purità anglès).

“És poc probable que hi hagi una reducció en la paga del pecat. Discutir quant a la misericòrdia envers el pecat és la lògica del diable” (James Janeway, 1636–1674, popular autor i ministre purità anglès).

“En aquests dies, la paga del pecat depén de quina classe de tracte fan amb el diable” (Kara Vichko, *1972, actriu texana).

“La conseqüència del pecat és la perdició, és a dir, la pròpia destrucció” (“*Els trets distintius del veritable cristià*” 2, 1820, de Gardiner Spring, 1785-1873, autor i pastor evangèlic nordamericà).

“En grec nou testamentari, “*hamartia*” (pecat) vol dir errar en la diana, és a dir, no atènyer allò que volies.

Un ateu, quan peca en quelcom, té les mateixes conseqüències que té un cristià: no ateny allò que volia.

En canvi, “si perd la pròpia vida per amor a Jesús”, és a dir, renuncia als propis plans i a l'hedonisme com a bandera, com diu la Paraula, Déu li torna eixa vida oferta però molt més plena, ordenada, bella i brillant, ja en aquesta vida. Es el Regne de Déu a la terra i la metanoia: una plenitud vibrant” (Autocitació).

-COM INTENTAR EVITAR ELS RESULTATS DEL PECAT

“Llegim (*Danielis*, IX) que quan Nabugadonosor sabé que nostre Senyor Déu li devia toldre lo regne, hac consell de Daniel, profeta, què faria que pogués escapar a la ira de Déu. E Daniel dix-li: “*Reie, reem tots tos pecats ab almoines*”

“...que tots podem ajudar a la cosa pública en lo temporal o en l'espiritual, e la manera d'especial ajuda en l'espiritual. Posa aquell gran savi Clarus en la sua *Política*, dient que quan hom veu la comunitat en algun perill, llavors tothom se deu girar a Déu lleixant tota ofensa e tot pecat, e clamar a Déu mercè públicament o secreta, demanant ajuda molt pus carament que per sa pròpia persona” (“*Dotzè del Crestià*”, 1384, 12ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“...(Rom 8:10). Així, el parer de Pau és que el nostre cos és sempre mort i produeix obres mortals i pecatoses, però que aquests pecats no ens poden condemnar si som justs segons la fe, de tal manera que confiem fermament en la gràcia divina per mitjà del Senyor Jesucrist” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522-1523, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Llavors –em direu-, què han de fer els rics per imitar un Déu tan pobre i menyspreat? Deixeu-me dir-vos-ho: no han de lligar-se el cor als béns que posseeixen, han d'emprar aquests béns en bones obres quan puguin; han de donar gràcies a Déu per haver-los concedit un mitjà tan fàcil de rescatar llurs pecats amb almoines; no han de menysprear mai els que són pobres, ans al contrari, han de respectar-los veient en ells una gran semblança amb Jesucrist” (“*Del misteri*”, del *Sant rector d'Ars* [St. Jean Baptiste Marie Vianney], 1786-1859, franciscà francès).

* *El pecat no es pot desfèr, sols ser perdonat:*

“...poc pot quedar de les conseqüències d'un pecat un camí comès. Hom pot penedir-se'n, fins i tot pot ser perdonat, però malgrat tot va per un camí mortal i desolador. Totalment més enllà, fora del seu abast; un cop fet, no pot ser desfet” (William Mackergo Taylor, 1829–1895, ministre escocès-nordamericà congregacionalista).

“Els pecats no es poden desfer, només ser perdonats” (Ígor Fiódorovitx Stravinski, 1882-1971, compositor rus, més avant francès i estatunidenc).

EL CÀSTIG DEL PECAT

“Però si no ho féssiu, vet ací que haureu pecat contra el Senyor, i sapiau que el vostre pecat us arribarà” (Nombres, 2:23, quart de la Torà, en hebreu *ba-midbar* במדבר, “*En el desert*”, en la Septuaginta, “*Arithmoi*”, ja que hi ha el cens del poble al Sinaí i detalla les repeticions rituals).

“Quan el descregut és castigat, el senzill aprèn la lliçó; i quan s'amonesta el savi, aquest reconeix la raó” (Proverbis 21:11, de Salomó, 1020-929 a. de C., rei d'Israel).

“El renyat que endureix el seu bescoll, de cop i volta serà “esmicolat sense remei” (Proverbis 29: 1, de Salomó, 1020-929 a. de C., rei d'Israel).

“Déu no judica dues vegades el mateix pecat. Els qui ja són castigats, no ho seran novament; altrament mentiria l'Esclat, cosa que no podem pas dir” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“En càstig sens dubte dels meus pecats i de la duresa de la meva ànima, o per al progrés de ma vida espiritual, les temptacions van venir cap a la fi de l'estiu...” (“*Relats sincers d'un pelegrí al seu pare espiritual*”, ca. 1853-1861, llibre anònim rus publicat a Kazan el 1884, molt popular en la tradició contemplativa ortodoxa).

“Efectivament, la malaltia t'impedeix seguir els teus alegres camins de pecat. És com una tanca d'esbarzers i arços que no et deixa sortir de la senda”

“El dolor humilia, fa patir i impedeix gaudir dels béns d'aquest món. Que bé talla així d'un sol cop les arrels del pecat, que són l'orgull, la sensualitat i l'ambició!” “Adés per satisfer pels teus pecats comesos, adés per santificar-te, ja per fer apostolat, no hi ha res, fora de l'amor, com el patiment” (“*El Kempis del enfermo / El Kempis del malalt*”, 1995, de Juan M. Fernández Píera).

-Els pecats deixats passar:

“El Senyor respongué a Moisès: -El qui ha pecat contra mi és el qui jo esborraré del meu llibre. I ara véu, condueix el poble cap al lloc que t'he indicat. El meu àngel t'anirà davant. Però vindrà un dia que els tindrà en compte llur pecat” (Moisès intercedint pel seu poble davant Déu a Èxode 32:32-34).

“*Di faciles, peccasse semel concedite tuto: Id satis est. Pœnam culpa secunda ferat* /

Déus indulgents, em deixaren pecar una vegada amb impunitat. Això és suficient. Deixeu que una segona ofensa suporti el seu càstig corresponent” (“*Amorum*”, 16 a.C., Llibre II. 14. 43, de Publi Ovidi Nasó, 43 a. de C.-17, poeta llatí).

“Un ancià deia: «Està escrit: No faré cas de dos o tres pecats de Tir, però el quart no el deixaré passar (Am 1,9). Els tres primers són tenir mals pensaments, consentir-los i parlar-ne. El quart és passar a l'obra. Ací la còlera de Déu no hi passa de llarg» (N., 360)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 18.24).

-Sense càstig ni supervisió de Déu:

“Quan Déu no manifesta la seva ira contra el pecat, és senyal d'una seva major indignació: això ho va fer dir a Jerusalem per Ezequiel: Jo no m'enfadaré contra tu, ni m'engelosiré. Un pare reprèn el fill que estima: i quan el metge no ens dóna remei és senyal que desespera del nostre mal” (Sent. 31, Tric. 'R. 5, de Jeroni, 347 ó 374–420, orador cristià, traductor de la Bíblia al llatí, coneguda com a *Vulgata*).

“No hem de plorar per aquells que són afligits per Déu, sinó pels qui, no obstant llurs pecats, res no pateixen en aquest món. Llur primer mal és el pecat, i llur segon mal és el de no rebre de Déu remei per guarir de llurs pecats” (“*Homil.*”, in Psalm. 7, sent. 122, Tric. T. 6, pàg. 323, de Joan Crisòstom, *ca.345-350- †407, Pare de l'Església grega).

-El boomerang / karma i el càstig personal:

“Els seus ossos són plens dels pecats de la seva juvenesa” (Job 20:11, llibre de l'Antic Testament de potser cap al XVI o X a. C.).

“Les pròpies culpes enxampen l'injust, cau en la xarxa del propi pecat.

Morirà perquè no sap dominar-se, tanta niciesa el perdrà” (Proverbis 5:22-23 parla de la benedicció d'una bona muller, de Salomó, 1020-929 a. de C., rei d'Israel).

“Estaven malalts per llur iniquitat i patien afliccions per llurs delictes” (Psalms 106: 17, els psalms generalment són de ca. 1000 a. C.).

“Les vostres iniquitats han trastornat aquest ordre i els vostres pecats us han privat del benestar” (Profeta Jeremies 5:25 , יְרֵמְיָהּ, el seu període vital relatat a l'Antic Testament va del 627 al 587 a.C.).

“La pena ve sempre rere la culpa amb pas lent i segur” (Homer, ca. s.X-VIII a. C., poeta grec).

“Les malalties són moltes vegades com bastons amb què Déu castiga els nostres pecats, o com a estímuls amb què ens excita a una sincera mudança de vida” (Sent. 65, Tric. T. 3, de St. Basili el Gran, 329-379, capadoci, Pare del monaquisme oriental, bisbe de Cesarea).

“Perquè Vós teniu disposat (i es compleix puntualment l'ordre vostre) que tot ànim desordenat sia botxí de si mateix” (“*Confessions*”, 397-400, Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

“...nostre pare Adam, que, no volent obeir a nostre senyor Déu en paradís terrenal, ne al manament que Ell li féu, caigué per son pecat en mans de lladres, ço és, en poder dels demonis e de diverses pecats, per los quals pecats ell fo robat, car perdé los béns de gràcia e romàs nafrat en si mateix per les dites quatre nafres...” (“*Terç del Crestià*”, 1384, 3ª part de la 1ª Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

“Abans, però, que arribem a aquest punt, Déu ens mana d’obeir-los, perquè, a través d’ells, vol castigar els nostres pecats: “Els servents han d’obeir llur amo amb tota reverència, no sols si és bo i amable, sinó també si és d’una altra manera, és a dir, dolent” (1ª Pere 2:18)” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Jo acostumava a considerar com a màrtirs aquells dels meus companys de presó que són presos per la fe. Però, vaig descobrir que cap d’ells no es considerava màrtir. Sentien que Déu els estava castigant per llurs pecats” (“*Missatges d’un incomunicat*”, d’en Richard Wurmbrand, 1909-2001, pastor protestant de llengua alemanya i origen jueu, màrtir a Romania, on passà 14 anys en presons d’isolament i sota tortures).

-El càstig familiar.

“Per què honores més els teus fills que no pas a mi mateix, i permets que s’atipin del bo i millor de les ofrenes del meu poble d’Israel? Jo, el Senyor, Déu d’Israel, havia promès que ta casa i la casa dels teus pares viuria sempre a la meua presència. Però ara jo, el Senyor, t’asseguro que em guardaré prou de complir-ho; perquè jo honor els qui m’honoren, però els qui em menyspreen seran menyspreats. Ho dic jo, el Senyor. Vénen dies en què tallaré els teus rebrots i els de la casa dels teus pares: no arribarà a vell ningú de la teva família. (...) Et servirà de senyal de tot això el que succeirà als teus dos fills, Ofní i Pinhàs: moriran tots dos en un sol dia” (1ª Samuel 2:27-34, llibre bíblic segurament escrit per aquest jutge-profeta, amb Natan i Gad, ca. 1040-1020 a. C.).

■ “...veiem pertot arreu el nin innocent sofrir el càstig degut a un pare culpable: llei tan estretament relligada amb el principi de les coses, que es repeteix fins i tot en l’ordre físic de l’univers. Quan neix un nadó contaminat de mals, a conseqüència de la vida llibertina de son pare, per què no ens planyem de la Natura, ja que, en darrer terme, què ha fet aqueix innocent perquè damunt d’ell recaigui el càstig de vicis aliens? Ara bé: les malalties de l’ànima es perpetuen com les del cos, i l’home es troba castigat, en la seva darrera posteritat, per la falta en què el féu incórrer el primer llevat de pecat” (“*El Geni del Cristianisme*”, 1828, de François René, bescomte de Chateaubriand, 1768-1848, escriptor, traductor i polític francès).

“Perquè pequen de dos en dos han de pagar un a un” (Rudyard Kipling, 1865-1936, escriptor angloindi).

“Havia estat un gran pecat amigar-se amb ella, tot oblidant-se de la seva muller i del seu fill, i Déu, en la

seva santa còlera, li ho recordava, es valia del seu fill per aplicar-li un just càstig” (“*Malva*”, 1897, novel·la curta de Màxim Gorki [Alexei Massimovítx Peixkov], 1868-1936, Moscou, novel·lista rus pro-comunista).

“La sensació de purgar penes d’una vida anterior prové potser dels pecats dels nostres pares i ancestres” (Autocitació).

-El càstig històrico-polític:

“*Jeremies*: Vel·leitosos són els vostres cors, i més febles que una canya. Als qui ara criden pau, els he sentit bramar guerra, i als qui ara denigren el rei, l’han saludat amb goig. Ai, poble! Duplicitat hi ha en la teva ànima, i qualsevol vent et fa canviar de parer. Heu fornicat amb la guerra; porteu-ne ara el fruit. Heu jugat amb l’espasa; sentiu ara el seu tall. Castigueu-vos amb els vostres punys, amb les vostres paraules!” (“*Jeremies*”, 1917, obra teatral de Stefan Zweig, 1881-1943, escriptor judeo-austriac).

“Per això us dic que el Regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que li faci donar fruits” (Evangeli segons Mateu 21:43; escrit per als jueus a les darreries s. I).

“Escipiò no tenia per afortunada la república que tingués els murs ben plantats però els costums per terra” (Agustí de Bona, 354-430, filòsof llatinoafricà i Pare de l’Església).

“En primer lloc, Déu prescriu a tots els homes, per boca de Pau, de ser obedients a l’autoritat, ja que tota autoritat ve de Déu. En això se’ns fa palès que les autoritats dolentes o impies també vénen de Déu: ell ens dóna aquestes autoritats per a castigar-nos pels nostres pecats: “Els donaré infants com a prínceps i els efeminats (això és, mancats de forces), senyorejant damunt d’ells” (Is. 3:4)” (“*Breu instrucció cristiana i altres escrits*”, 1522 de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

*** La repressió:**

“La paga del pecat són els sabres” (Anònim).

“El confinament solitari, amb el record dels pecats passats, és un racó de l’infern. De vegades mirí la copa d’aigua que tenia dins la cel·la per convèncer-me de no ser ja a l’infern. Sabia que dins l’infern no n’hi ha, d’aigua” (Richard Wurmbrand, pastor evangèlic d’origen jueu, de la minoria de parla alemanya a Romania, empresonat en aïllament i torturat durant una pila d’anys).

“Ha d’existir un Déu, ell em castiga pels meus pecats” (Genrikh Grigorievítch Iagoda, 1891-1938, cap de la policia secreta soviètica).

*** A l’Antic Testament, contra el poble hebreu:**

"Moisés va tornar cap al Senyor i li digué: -Aquest poble d’Israel ha comès un gran pecat; s’han fet uns déus d’or. Però si heu perdonat el seu pecat, perdoneu-lo de debò; i si no, rau-me del llibre que tens escrit. El Senyor respongué a Moisés: -El qui ha pecat contra mi

és el qui jo esborraré del meu llibre" (Moisés intercedint pel seu poble davant Déu a Èxode 32:31-33).

"Daniel, en la seva pregària també emfasitza la importància de la identificació. Clamà: "hem pecat" (Daniel 9:5). Va albergar en el seu cor tota la nació, i va pregar pel compliment de la promesa restauradora de Déu" (*"L'Esperit Sant i l'evangelisme"*, capítol 3). "Veniu després i veurem qui té raó -diu el Senyor. Els vostres pecats són com l'escarlata, però podrien ser blancs com la neu; són vermells com el carmí, però podrien ser com la llana, sols que volguéssiu escoltar. Llavors menjaríeu el bo i millor de la terra. Però si no voleu i us revolteu, l'espasa us devorarà. Jo mateix, el Senyor, he parlat" (Isaïes 1:18-20, profeta major, d'una alta família de Jerusalem, predicà inflexiblement cap a 740-680 a. C., probablement morí martiritzat pel rei Manasès).

"Mireu, jo faré venir nombrosos pescadors -diu el Senyor- perquè els pesquin, i després enviaré nombrosos caçadors perquè els cacin per totes les muntanyes i per tots els turons, i fins i tot per les coves de les roques. Els meus ulls observen tots llurs camins; no es poden amagar davant meu, ni llur maldat pot ocultar-se de la meva mirada. Sobretot els faré pagar el doble llur iniquitat i pecat, perquè han contaminat la meva terra; amb la carronya dels seus ídols i amb les seves abominacions han omplert la meva heretat!" Senyor, la fortalesa meva i el meu baluard, el meu refugi el dia de l'aflicció! A tu acudiran les nacions, des dels confins de la terra, i diran: "La possessió dels nostres pares no fou res més que una mentida, vanitat i coses sense valor." Podrà l'home fabricar-se els seus déus? Si bé aquests no en són, de déus. "Per això jo els instruiré; aquesta vegada els faré conèixer la meva mà i el meu poder, i sabran que el meu nom és 'el Senyor Etern'" (Jeremies 1:16-21, profeta major). "Faré caure damunt d'ells unes calamitats que no podran evitar. Em cridaran, però no els escoltaré" (Jeremies ירמיהו 11:11, profeta major, s. VII-VI a.C.).

"No triguis a convertir-te al Senyor i no ho deixis passar dia rere dia. Vindrà de sobte la seva ira i en el temps de la venjança et perdrà" (Siràcida o Eclesiàstic, 5:8-9, llibre deuterocanònic).

"Quanta raó la dita: "*Jerusalem ha comès un gran pecat, per això s'ha fet inestable* (Lm 1,8). *Ara a fora, ara a dins, ara a les cantonades de les places, cridanera i insolent, incapaç de parar i de retenir els seus peus a casa*" (Pr 7,10-12)" (*"Meditacions"* de Guigó II, †1192, prior de l'Orde de la Cartoixa).

"A la Bíblia Déu mana als profetes d'avisar al poble dels seus pecats.

Els guaites espirituals del poble tenen obligació d'avisar el poble i cridar-lo a actuar altrament, a millorar, a repenir-se i deixar el mal.

Si els guaites callen i no avisen el poble, Déu els exigirà també llur responsabilitat i "llur sang" (Autocitació).

** A l'Antic Testament, contra el rei babiloni:*

"També el dominador del poble jueu, el rei de Babilònia, abandonat dels seus, fa penitència i es purifica amb set anys de misèria. La seva cabellera esbullada supera les crineres dels lleons, i la seva paor, la paor dels bàrbars i les seves mans amb llargues ungles ganxudes imiten les de les horribles àligues, mentre menja fenàs com els bous o, com un remugant, mastega palla d'herba. Aquesta penitència el reconcilia amb Déu i el torna al seu antic regne. Déu acceptava aquell de qui els homes fugien espordits, mentre ell era feliç amb la calamitat d'aquells mals tractes. Aquesta és l'amputació de la qual he parlat; qui pugui suportar-la recobrarà la salut (espiritual)" (*"Exhortació a la penitència"* del bisbe Pacià de Barcelona, 370-390).

"A vegades, en tenir a l'abast moltes coses i en poder-les fer -coses que causen admiració als súbdits perquè s'han fet-, l'ànim s'exalta en el seu pensament, i aleshores, encara que això no es manifesti a l'exterior amb obres dolentes, provoca la plena ira de Déu. Perquè qui jutja a l'interior, i la cosa que és jutjada, també. Quan, doncs, pequem a dins del nostre cor, queda amagat als homes allò que fem en nosaltres, però el mateix Déu és testimoni del nostre pecat" "El rei de Babilònia no caigué en la supèrbia només quan pronuncià mots orgullosos, sinó també quan encara no s'havia enorgullit amb les seves paraules...es posà davant de tots en el seu pensament. Els mots obriren la porta a la revenja d'aquella ira que havia encès l'orgull amagat" (*"Regla Pastoral"*, 1:4, 591, de Gregori el Gran, ca. 540-604, bisbe de Roma).

** Al Nou Testament i cristianisme primitiu:*

"Per això us dic que el Regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que li faci donar fruits" (Evangeli segons Mateu 21:43; escrit per als jueus a les darreries s. I).

"Acabares amb la captivitat; no pas alliberant-nos de gent estrangera, sinó de les nostres obres roïnes, pecats amb els quals Satanàs ens tenia dominats. La injustícia t'havia pres, una volta esborrada, has quedat lliure" (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

** Segons els nostres clàssics, als Països Catalans:*

"E aquesta mateixa cosa pública proposa aquest doctor ésser necessària a tota comunitat, ço és de tots punts servir justícia si no volem tots venir finalment a no-res. Per raó de la qual cosa diu sant Agustí que es deu guardar la comunitat de comanar justícia a persones qui no la sàpien tenir e no la volen fer, així com són jòvens, e hòmens corromputs per amor de pecúnia, o persones negligents o pereoses en llurs fets, o aquells qui són massa amants de si mateixos, o

persones molles que no han nenguna virtut, ni esforç ne neguna força. E més avant diu lo dessus dit sant doctor que aquell qui per favor, o per odi o per complacència, elegeix hòmens nefaris, inhàbils o ineptes a aital ofici tan alt, aquell destrueix la cosa pública e comet davant nostre Senyor Déu un gran pecat. Per la qual cosa Déu los porta finalment a gran minva e gran deshonra en aquesta vida e en l'altra, e sovint lo hi porta Déu per mà d'aquell mateix que l'elegix contra sa consciència a tenir aital ofici" (*"Dotzè del Crestià"*, 1384, 12ª part de la 1^a Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca.1330-1409, monjo franciscà).

"Gentil Ciutat, oh Barcelona bella!

Errades grans has fet cuitadament.

Plora, jo et prec, del teu mal regiment;

plora i sospira aquell qui t'aconsella.

Ara et porte una mala novella:

que deus perir ben prest per tos pecats.

Los homens tants, que has mort e anegats, són jutges teus al mal que s'aparella..." (Poema anònim sobre Barcelona en guerra civil catalana, ca 1466-1470).

"Preïcant en la Seu, mestre Castanyolí, frare de preïcadors, dix que, per los pecats dels homes, Déu envia pestilències, guerres i fam, i que a ses orelles era arribat un pecat molt infandíssim, per on Déu se tenia per molt ofès, perquè ell sabia de certes persones que usaven del pecat de sodomia, i essent avisats los Oficials, no els castigaven" (*Llibre de Memòries*. Segles XV-XVI, a "*Crim de Germania*", 1979, novel·la de Josep Lozano Lerma, *1948, escriptor valencià).

-El càstig etern: la condemna o l'infern.

"L'infern és la revelació més clara del que és el pecat" (Autor desconegut).

"No digueu pas: "*Ai, mira, demà em convertiré, demà accontentaré Déu i quedaré perdonat de tots els meus pecats passats i presents*". Dius bé que Déu ha promès el perdó a qui es penedisca. Però no el dia de demà als mandrosos" (Aureli-Agustí de Bona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

"Pels pecats els homes rebran càstigs; però per l'error de l'intel·lecte i de l'orgull seran punits pels dimonis, car ambdues coses són ocasió de fletomia. Del judici dels primers en ve la correcció; del (judici) dels segons, la total perdició" (*Segon Discurs sobre els capitols del coneixement*, 48, Isaac de Nínive).

"A la gran justícia del jutge correspon que mai no manquin de suplici els qui mai no volgueren estar sense pecat" (Gregori – bisbe de Roma o Pare de l'Església).

"No imaginis per un moment que aquesta vida és el lloc on es fa justícia..." (Martí Luter, 1483-1546, teòleg alemany iniciador de la Reforma protestant).

"L'infern és la recompensa més alta que el diable us pot oferir per ser un criat seu" (Billy Sunday, 1862-1935, evangelista estatunidenc).

***Cel o infern. Com evitar l'infern:**

"*Discite iustitiam, moniti, et non temnere divos / Aprengueu justícia, ¡oh vosaltres, avisats!, i a no menysprear els déus*" (Flegies, castigat als inferns, a "*L'Eneida*", VI, 620, de Publi Vergili Maró, 70-19 a. C., poeta gal·lo-italià en llengua llatina).

"El qui sempre té l'infern davant, no hi caurà: ara bé, en el cas contrari, no l'evitarà el qui el menysprea" (Joan Crisòstom, *ca.345-350- †407, Pare de l'Església grega, *Homilia 2*, in i. 1, *ad Tesal.*, sent. 365, Tric. T. 6, p. 379).

"És fer un canvi dissortat i de la major follia, per fugir del treball humà, escollir amb el dimoni les ardors eternes" (*St. Bernat*, *1090 ó 1091- +1153, teòleg i predicador francès, a *Tract.de Cont. mund.*, *ad Cler.*, n. 27,ent. 167, tric. T. 10, p. 332).

"E si en aquest món n'havem vergonya e remissió, en l'altre món no seran vists a nostra confusió..." (Vicent Ferrer, 1350-1419, frare dominic i predicador valencià internacional).

"*Pensa en el futur*

A prop de Déu hi ha joia eterna; a prop del diable, eterns treballs. Ah, pecador, pensa a prop de qui vols romandre!" ("*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*", 3.225, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

"L'amor i la misericòrdia que cerquem és una certa predicció del paradís en marxa, la malícia i l'egoisme una mesura de l'infern en preparació. Ens van indicant el nostre lloc a l'ultratomba" (Autocitació).

"Com més una societat de tradició cristiana creu en el cel i l'infern, més tendeix a semblar-se al cel, com menys hi creu, més tendeix a semblar-se a l'infern" (Autocitació)

***Qui anirà a l'infern:**

"Més tard van arribar també les altres noies, i deien: '*Senyor, senyor, obre'ns*'" (Evangeli segons Mateu 25:11; escrit per als jueus a les darreries s. I).

"Però per als covards, els incrèduls, els corromputs, els homicides, els fornicadors, els malèfics, els idòlatres, i per a tots els falsaris, la seva part serà el llac de foc, que és la segona mort" (Apocalipsi o Revelació 21:8, darrer llibre de la Bíblia cristiana, escrit per Joan "el profeta" -identificat com a l'apòstol-, durant la deportació a l'illa de Patmos, Mar Egeu, ca. 95).

"La supèrbia és la porta de l'infern" (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

"I el que va rebre com a resposta és palès per a tothom. Si algú ha pecat i no s'ha esmenat, què li passarà? Escolta l'evangelista: "*Lligueu-lo de mans i peus i llenceu-lo a les tenebres exteriors*" (Mt. 22,13),

etc.” (“*Manual per al seu fill Guillem*”, de Duoda, ca. 803-post 843, comtessa de Barcelona).

“...aquells qui han traïda la pàtria e l’han subjugada a tirans, o per pecúnia han ordonades e retractades lleis, ordinacions e estatuts no degudament...” (“*Lo Somni*”, 1399, de Bernat Metge, ca.1340-1413, escriptor i cortesà català).

“La contaminació ve davant de la perdició” (John Trapp, 1601-1669, comentador bíblic anglicà).

“L’ànima que es deixa matar del pecat ha esdevingut (oh gran ironia!) el bestiar d’escorxadador del diable” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 5.333, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Només cal dir que, sempre que estem sota el seu poder, mai no és possible de saber quin és el perill que pot amenaçar-nos. Una cosa que hom pot tenir com una veritat eterna i clara -tal pecat és respectable- és, en principi, la mare de tots els crims més vils. Segueix-lo fins al final amarg, i hi ha ignomínia eterna” (Horace Bushnell, 1802-1876, teòleg i clergue congregacionalista nordamericà).

“Fins ara, jo no creia ni en Déu ni en l’infern. Ara, sé que existeixen l’un i l’altre, i que el judici equitatiu del Totpoderós em damnarà per l’eternitat” (“*Sir Thomas Scott*, no-creient, President del Senat del Parlament anglès, en la seva mort).

“–Si jo fos el cel, Nelly, seria terriblement desgraciada. –Perquè no està preparada per anar-hi –vaig dir–. Tots els pecatosos serien desgraciats al cel” (“*Wuthering Heights/Cims rúfols*”, 1847, d’Emilie Brontë, 1818-1848, novel·lista britànica).

“De desagraïts, l’infern n’és ple” (Refrany català).

“Tots els pecats tendeixen a ser addictius i el punt terminal de l’addicció és la condemna” (“*A Certain World / Un cert món*”, de Wystan Hugh Auden, 1907–1973, escriptor britànic).

“La carretera a infern es pavimenta de bones intencions. I farcida d’anàlisis abandonades!” (Desconegut).

“L’infern és una falla eterna: per orgull i caparruderia” (Autocitació).

***Com és l’infern:**

“Altres ja en dejús grans roques, e són greument premuts per aquelles, cridants altament: «Aprenets de fer justícia e de no menysprear Déu»...” (“*Lo Somni*”, 1399, de Bernat Metge, ca.1340-1413, escriptor i cortesà català).

“A l’infern tot és al contrari, perquè allí hi ha la dolor, el plany, l’amargor, la tristesa i la desolació, l’extrema tristor, i no es gaudeix de res. En efecte, diu l’Escriptura en paraules dels damnats que planyen: “*S’ha fos el goig del nostre cor, la nostra dansa ens resulta com un dol. Ja no portem les corones de festa. Ai de nosaltres: hem pecat!*” (Lm 5,15-16)” (Vicent Ferrer, 1350-1419, frare dominic i predicador valencià internacional).

“Què és l’infern? Mantinc que és el sofriment de ser incapaç d’estimar” (Fiódor N. Dostoievski, 1821-1881, escriptor rus).

“L’Infern, eixa mena de suposta discoteca subterrània, al modest parer de la modernor” (Autocitació).

COMBATRE EL

“Tres coses són necessàries per a la salvació de l’home: saber què ha de creure, saber que ha de desitjar i saber que ha de fer” (“*Dos preceptes de caritat*”, de Tomàs d’Aquinò, 1225-1274, frare dominicà italià i teòleg escolàstic bàsic del dogma catòlico-romà).

“*Young Timothy Learnt sin to fly* / El fadrí Timoteu aprengué a defugir el pecat” (“*New England Primer*”, 1777, beceroles calvinistes de Nova Anglaterra).

“L’honra”, tradicionalment, és la resistència a pecar, però depèn -segons com- de la idea de tercers i pot ser confosa amb simple *bona fama*” (Autocitació).

-Entre cristians:

“Ploraré molt més per aquells qui abans van pecar i no van fer penitència” (2ª Lletra als Corintis, 12:21, de l’apòstol Pau).

“Mes lo pes de mos pecats derrocant-me, com a indigne de la companyia tan pacífica, virtuosa e a mi saludable, en virtut e oracions, de qui la rael de mes vanes inclinacions estava lligada...” (“*Incitació al Penediment*”, de Pero Martines, †1463, frare dominicà, polític i escriptor, executat per la mare del Catòlic).

*** Amor fraternal, ajut mutu i redreçament:**

“Sobretot, teniu entre vosaltres fervent amor, perquè l’amor cobreix una multitud de pecats” (1ª Lletra de Pere 4:8, escrita cap al 62-69 d. C. als cristians de l’Àsia Menor).

“Germans meus, si algun de vosaltres s’allunya de la veritat, i un altre el redreça, que sàpia que el qui haurà apartat un pecador de l’error del seu camí li salvarà l’ànima de la mort i cobrirà una multitud de pecats” (Jaume 5:19-20, Epístola atribuïda al "germà de Jesús", la més socialitzant de totes, es tracta de l’apòstol suposadament soterrat a Compostel·la –

malgrat que mai no sortí de Palestina, on morí màrtir- i declarat “*patró d’Espanya*”).

“Així, de la pròpia experiència hom podrà suggerir als altres allò que el combat requereix ajudar a fer més fàcil la victòria advertint prèviament com és menester de menar la lluita. N’hi ha que han dominat les passions tal volta mitjançant procediments massa severos: aquests no saben com la victòria ha de ser assolida, ja que han lluitat com a les fosques i no són capaços d’aplicar la intel·ligència davant l’atac de l’enemic” (“*Discurs ascètic molt necessari i de gran utilitat*”, de Nil l’Asceta, Egipte, s. IV o VI).

“Vinga, tornem-hi, explica les teves afliccions, Conta a tots les teves tristors, tot el teu pecat; No podem guarir el cor bategant Fins que discernim les ferides que té adins”

(“*Hell of Justice / Infern de Justícia*”, Part II, de George Crabbe, 1754-1832, poeta i cirurgià anglès).

“Entenc que, a causa de la gran ignorància en molts temes de la fe i la dificultat que de vegades té la gent per rebre bons consells, l’estil de confessió de pecats calvinista, on pecats, conducta i doctrina bíblica són més constantment relacionats, és segurament la més apropiada, ja que molts pecats es repeteixen per la falta de bona doctrina i coneixements exactes que sol mancar entre els creients” (Autocitació).

* *Reconciliació, fer les paus:*

“L’ancià que contà aquesta història afegí: «Aquesta és la salvació i el que Déu vol: que l’home llenci els seus pecats als peus de Déu». Aquell germà acollí aquest ensenyament i obrà en conseqüència. Se n’anà a trucar a la porta del seu germà; i aquest, així que el sentí, es va penedir interiorment i va obrir la porta. Es van abraçar de tot cor i es féu entre ells una pregona pau (N., 334)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 15.88).

* *No marginar cap cristià:*

“I, primer que tot, el tracte amb les dones. No és possible que el prelat, que té càrrec de tot el ramat, curi de la part dels homes i negligesca la de les dones, que necessiten sens dubte major atenció, com a fàcilment llenegadisses devers els pecats...” (“*Catequesis Baptismals*”, de Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l’Església grega).

“El progrés social, les bones iniciatives, naixen dels cristians marginals dins la institució eclesial – que no cauen en rutines o estereotips- o fins i tot dels expulsats (per denunciar els pecats eclesials), del misticisme social, com Vicent de Paül, o bé de grups cristians dissidents com els quàquers. Es a dir, allà on l’Esperit Sant bufa lliurement i no intenten engabiar-lo els professionals de la religió. L’Esperit Sant es complau a utilitzar allò més feble i menyspreat, amb la condició que pensi humilment” (Autocitació).

-Amb / per Déu i la seva gràcia:

* *Examen de consciència, contrició:*

“Una bona consciència és el palau de Crist, el temple del Sagrat Esperit; el paradís del gaudi, el permanent diumenge dels sants” (“*Confessions*”, d’Agustí de Bona, 354-430, Pare de l’Església, filòsof i teòleg llatino-africà).

“Confessa els pecats, i naixerà de tu la veritat”
“Sospesa el teu greu, perquè no t’envilesques” “Tinc dins la víctima a sacrificar, l’encens, el sacrifici per donar acontentament al meu Déu: Sacrifici per a Déu és l’esperit penedit” “Jesucrist es l’espectador del teu combat. El teatre és la teva consciència, on es baten la teva ment i la teva carn. La ment està conforme amb la justícia de la llei, però la passió de la carn li fa la contra mentre la ment val posar brida a la carn. Gran lluita però Qui et guaita combatre, pot ajudar-te en el perill” (Agustí de Bona, 354-430, filòsof llatino-africà i Pare de l’Església).

“La clau d’obrir és la paraula de correcció; perquè increpant posa al descobert la culpa que moltes vegades ignora el mateix qui la va cometre”. I així subtilment hom ha de treure del si del pecador, amb mà de llevadora, la colobra tortuosa” “Una confessió veritable també pot ser de darrer moment. Però allò que diu Juli: “*Serà reu de les ànimes*”, ha de ser entès en quant depèn d’ell; altrament si el pecador no troba sacerdot que l’atengui en morir, però té contrició, se salvarà” (“*Summa de paenitentia*”, de Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Contrició és missatge que pecador tramet a la pietat de Déu” (“*Llibre dels mil Proverbis*”, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“Agustí d’Hipona solia dir que, si no fos per la gràcia de Déu, hauria estat capaç de cometre qualsevol delictes; i és quan sentim això sincerament, que som més realment propensos a millorar, i en millors condicions de prestar ajuda als altres sense pèrdua de moral de nosaltres mateixos” (Henry Parry Liddon, 1829–1890, teòleg anglès).

“Ment contaminada? Allibera-te’n amb el guiatge de Jesús” (Autor desconegut).

“Només hem de reconèixer que som pecadors, que tu necessites l’ajut diví. Es el “*cante hondo*” de la sinceritat i la indignació. En realitat en moltes cançons tradicionals, de flamenco o de copla, fado, tangos, blues, etc..., allò millor és la sinceritat total en l’amor que transpuen, encara que sien profanes, parcialment falses i a més potser parcialment errades, però, com diu 1ª Pere, “l’amor cobreix una munió de pecats”. Només això ens queda” (Autocitació).

* *Negligència humana, misericòrdia divina.*

“Deixa’t penetrar, ànima cristiana, de la compunció per totes les gràcies que has rebut del teu Déu i no has conservat bé. Compungeix-te a la vista dels mals que has comès contra Ell, i particularment per tots aquells pecats pels quals t’ha esperat a penitència amb tant patiment” (*Serm.* 2, de Comp., sent. 14, Tric. T. 3, de St. Efrèn, 306-373, doctor de l’Església siriac).

“L’*abbà* Orsisi deia: «Però si un home, per l’amor que té a Déu, és bo i només s’ha vist arrossegat per la negligència, Déu, que és infinitament misericordiós, farà reviure el seu esperit amb el record de les penes preparades per als pecadors en el segle venidor» (Orsisi, 2)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 11.37).

“La gran tempsada de misericòrdia que ara tenim, que no se’n passi, germans, que no se’ns escapi. Ha de venir del Juí, quan hi haurà penediment; però ja serà infructuós” (Aureli-Agustí d’Hipona, 354-430, Pare de l’Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

“Si sovent fas pecats, sovent hages contricció”
“Més vivifica ta contricció per amor que has a Déu que per paor que has a ell” (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“*El metge es manté prop del malalt*
Per què el Senyor manté tractes amb els pecadors?
Per què un metge fidel es manté al costat dels malats?”
 (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 4.85, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“Si combat contra el pecat amb la meua pròpia força, el diable sap que se’n pot anar a dormir” (Henry Adams, 1838-1918, historiador nordamericà).

“Déu no està en contra de nosaltres a causa del nostre pecat. Ell està amb nosaltres en contra del nostre pecat. Tots podem estar inclinats a pensar en innombrables intencions nècies i egoistes de l’home, les seves paraules i accions retorçades i entremaliades. En tot això, el pecat pot ser conegut, com un arbre pot ser conegut dels seus fruits. No obstant això, aquests signes externs no són el pecat mateix, la paga del qual és la mort. El pecat no es limita a les coses dolentes que fem. És el mal dins nostre, el mal on estem. En diem el nostre orgull o la nostra mandra, o l’anomenariem l’engany de nostra vida? Diguem d’una vegada el gran desafiament que repetidament ens torna enemics de Déu i del nostre proïsme, fins i tot de nosaltres mateixos” (Karl Barth, 1886 -1968, teòleg protestant suïsoalemany).

“Si no patim (=creu, penitència) ràpidament caiem en la desídia, la rutina, els pecats” “Quan Déu ens visita més clarament, sovint, ho ha de fer amb el patiment, a causa del nostre mal estat mental i moral. Així ens posa col·liri als ulls perquè albirem el que no vèiem, i perquè compreguem una mica millor el que ens vol dir. Ens cauteritza la gangrena del pecat i la negligència. Per això l’amor en la creu. Es l’ordre de les coses, no cal remugar-hi sinó traure joies de la mina” (Autocitació).

* *Gratuitat de la pietat divina:*

“Hem de mostrar-nos agraïts pels beneficis que a diari ens fa la Providència; per deslliurar-nos de les insídies dels nostres enemics; per cooperar amb nosaltres, per poder superar els vicis de la carn; per protegir-nos davant el perill, fins i tot quan l’ignorem;

per enfortir-nos en la lluita contra el pecat; perquè ens ajuda i il·lumina; perquè ens fa comprendre i reconèixer on rau el nostre auxili” (*Sant Jeroni*, 347 ó 374–420, orador cristià, traductor de la Bíblia al llatí, coneguda com a *Vulgata*).

“I per això els sacraments, com a cerimònies sagrades que són, han de ser venerats pietosament, és a dir, valorats i tractats amb gran honor. Malgrat que no poden fer efectiva la gràcia, sí que ens uneixen visiblement amb l’Església en què ja hem estat prèviament acollits de manera invisible, cosa que ha de ser considerada amb gran pietat, ja que en llur acció expressen i anuncien alhora la promesa divina.

Si pensàssim altrament quant als sacraments, com ara, que l’ús extern purifica interiorment, hauríem tornat altra vegada al judaisme, que creia que amb diverses uncions, olis, ofrenes, víctimes i menges hom podia expiar els pecats i alhora comprar i preparar la gràcia. Això ho van criticar els profetes i sobretot Isaïes i Jeremies, amb molta insistència, quan ensenyaren que la promesa i les bones obres són dades per la generositat de Déu i no a causa dels mèrits ni de les cerimònies externes” (“*Fidei Ratio*” a l’emperador Carles, 1530, de Huldrych Zwingli, 1484-1531).

“Déu promet deslliurar-nos de la pena del pecat (justificació), del poder del pecat (santificació) i de la presència del pecat (glorificació)” (Dave Brown, autor cristià anglo-saxó).

* *Pregant Déu:*

“Per què? Perquè el pes dels meus pecats m’oprimeix i no puc aixecar-me si vós, que sou l’únic sense pecat, no em doneu la mà i m’alceu a mi, caigut enmig del corrent dels perills”

“...fill, abstén-te no tan sols dels teus pecats, sinó també dels d’altri, t’hi exhorto insistentment, i digues amb el psalmista: “*Purifiqueu-me, Senyor, de les meves faltes ocultes i estalvieu al vostre servent les alienes*” (Psalm 18,13-14)” (“*Manual per al seu fill Guillem*”, de Duoda, ca. 803-post 843, comtessa de Barcelona).

“Suplic-te, doncs, que els meus desigs arregle, perquè vivint mai no prenga sinistre.

Fes-me, Senyor, anar per aquell regle del teu voler, a fi que en aquest segle de quant és teu io sia bon ministre.

Fes que el meu cos sia delitós temple on tes llaors cantant se sacrificuen.

Oh, sant Corder figurat per exemple de caritat, segons hui te contemple!

Fes que en el cel mos senys et glorifiquen”

(*Contemplant lo Crucifixi*, actualització del poeta Narcís Vinyoles, s. XVI).

-Amb la Bíblia:

“Fill meu, si els pecatosos et volguessin enganyar (o seduir), no ho consentis” (Proverbis 1:10, de Salomó, 1020-929 a. de C., rei d’Israel).

“O la Bíblia et mantindrà lluny del pecat, o el pecat et mantindrà lluny de la Bíblia!” (*The Invisible War / La Guerra Invisible*, de Donald Grey Barnhouse).

“L'evangeli de Jesucrist ha de ser la mala nova de la convicció de pecat abans que pugui ser la bona nova de la redempció. La veritat és revelada a la Santa Paraula de Déu; la vida pot ser viscuda només en submissió absoluta i disciplinada a la seva autoritat” (Charles “Chuck” Wendell Colson, 1931–2012, ex-conseller del President Nixon i posteriorment cap evangèlic fundador de “*Prison Fellowship*”).

-Camins de penitència, amb la creu del sacrifici i la persecució:

***Meditació interior espiritual:**

“Vesseu damunt d'Ell els vostres cors” (Psalms 61:9, els psalms generalment són de ca. 1000 a. C.).

“Que el teu cor es desbordi com l'aigua davant el Senyor” (Planys, 2:19, profeta major, s. VII a.C.).

“Esforça't a entrar a la cel·la del tresor que hi ha adins de tu i veuràs aquell tresor que hi ha al cel. Aquest i aquell són, de fet, un de sol, i per una única porta els veuràs tots dos. L'escala d'aquell regne és amagada dins de tu, a la teva ànima. Cabussa't cap adins de tu mateix, lluny del pecat i hi trobaràs els graons per a pujar” (*Primera col·lecció*, 74, d'Isaac de Nínive o el Siríac, s. VII).

“Joan Crisòstom diu: “No hi ha remei més propi dels pecats que recordar-se'n constantment”. Cal comprendre-ho en el sentit que ens en recordem per a la contrició, no per a la delectança” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“*Iom Kippur*, la Diada de l'Expiació, és la més santa del calendari jueu. És el més rar dels fenòmens, una festivitat jueva sense tastar res. En canvi, és un dia de dejuni i oració, per a la introspecció i l'autocrítica, quan, de forma col·lectiva i en repetides ocasions, confessem els nostres pecats i preguem per tenir escrit el nostre nom al Llibre de la Vida de Déu” (Jonathan Henry Sacks, Baron Sacks, *1948, rabí jueu).

“Ten cura dels teus pensaments...

Car es tornaran Paraules.

Ten cura de les teves Paraules...

Car esdevindran Actes,

Ten cura dels teus Actes...

Car esdevindran Costum.

Ten cura dels teus Costums...

Car forjaran el teu Caràcter.

Ten cura del teu Caràcter

Car afaïçonarà el teu Fat o Destinació

I la teva Destinació serà ta vida” (*Mahatma Gandhi*, 1869-1948, independentista i místic indi).

***Penediment i penitència:**

“Els homes em digueren: “Si hom no renuncia a totes les coses d'aquest món, no és possible d'arribar a ser monjo”. I els vaig dir: “Jo sóc molt dèbil i no

podria viure com viviu vosaltres”. Digueren: “Si no pots fer el que fem nosaltres, queda't a la teva cel·la i plora pels teus pecats” (Macari, 2)” (*St. Macari el Gran o d'Egipte*, ca. 295-300 a 390-392, dels més importants Pares del Desert; “*Apotegmets dels Pares del Desert*”, 20.4).

“Quant a la bellesa física, és impossible que el cos, un cop s'ha tornat lleig, perduda la bellesa primera, per l'edat o la malaltia o per alguna altra circumstància material, torni novament a la seva esplendor. (...) Però, pel que fa a l'ànima, això és possible, si nosaltres ho volem, gràcies a la inefable bondat de Déu. L'ànima, un cop sollada i caiguda en la lletjor i la vergonya a conseqüència dels seus nombrosos pecats, pot tornar tot seguit a la seva bellesa primera si mostrem una profunda i autèntica conversió” (“*Catequesis Baptismals*”, de St. Joan Crisòstom, 345?-407, Pare de l'Església grega).

“La penitència dels fidels bons i humils és una pena quotidiana” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

“A muntó han combatut de manta maneres contra els esdeveniments; però ningú no ha pogut escapar del mal si no és a través de l'oració i de la penitència” (*200 capitols sobre la llei espiritual*, Cap. 92, per Marc l'Asceta o l'Ermità, s. V).

“E si en aquest món n'havem vergonya e remissió, en l'altre món no seran vists a nostra confusió...” (Vicent Ferrer, 1350-1419, frare dominic i predicador valencià internacional).

“Com el pecat mai no es més actiu que quan sembla estar més tranquil, i les seves aigües són en llur major part profundes quan encara hi és, de manera que les nostres tàctiques contra el pecat haurien de ser vigoroses en tot moment i en totes les condicions” (Dr. John Owen, c.1616-1683, teòleg protestant anglès).

“Hi ha càrregues que són dolentes i culpables, i és el nostre deure de rebutjar-les. Tal càrrega és la mala consciència, per a la qual el veritable alliberament és la creu de Crist; tal càrrega és el pecat que fàcilment ens assetja, del qual l'Esperit que santifica allibera el cristià vigilant que prega” (James Hamilton, eclesiàstic britànic).

“Si no hi ha pena per causa del pecat, no hi haurà joia en la salvació” (Autor desconegut).

***Penitència.**

“(La penitència és) plorar els mals pretèrits i no tornar a cometre els mals que han de ser plorats” (*St. Ambròs*, 340-397, bisbe de Milà).

“Et record, doncs, cinc camins de penitència: primer, l'acusació dels pecats; segon, perdonar les ofenses del nostre proïme; tercer, l'oració; quart, l'almoïna; i cinquè, la humilitat” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

“També diuen Gregori i Jeroni que cal romandre tant de temps en la penitència com vam estar en la culpa” “Afanya't, doncs, i no ho ajornis, dient: “Espera una mica, espera una mica”, perquè, com diu Agustí, aquella “mica” no tindrà fi” “Llavors (=a l'hora de la

mort) es presenten molts impediments, car la malaltia prem, la pena espanta, els fills que hom ha estimat forada, l'esposa i el món el criden cap a si. Agafa, doncs, el que és cert, aparta l'incert, això és, fes penitència mentre tens salut i no la diferesques fins a la malaltia" (*Summa de paenitentia*, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics).

"A gran pecat gran contricció" (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

* *Mortificació dels desigs:*

"El Filòsof: "Sóc major i nat per a coses majors que per a fer-me esclau del meu cos" (Probablement s'hi refereix a Sèneca, a "*Summa de paenitentia*", de Ramon de Penyafort).

"L'abstinència i la mortificació del cos són excel·lents virtuts, quan tot alhora ens abstenim dels vicis i pecats" (St. Paulí, 353-431, bisbe de Nola i poeta aquità evangelitzador de bascons, fou ordenat a Barcelona, repartí les seves riqueses entre els pobres).

"La satisfacció de la penitència és tallar les causes dels pecats i no donar pas a les seves escomeses" (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

"Que dejunin els ulls de tota mirada curiosa... dejunin les orelles, que no atenguin paraules vanes o innecessàries per a la salut de l'ànima...dejuni la llengua de la difamació i la murmuració, de les paraules vanes, inútils... dejuni la mà d'estar ociosa i de totes les obres que no sien manades. Però dejuni molt més l'ànima mateixa dels vicis i pecats, i d'imposar la pròpia voluntat i judici. Car, sense aquesta mena de dejuni, tots els altres són reprovats per Déu" (*Sermó en el començament del dejuni*", de St. Bernat de Clairvaux, nat a Fontaines, França, *1090 ó 1091-†1153, teòleg i predicador medieval).

"També el sacerdot ha d'imposar una penitència que respongui al pecat fent el contrari; com, per ex., recomanar al superb la pregària i la humilitat; a l'avar, que faci almoines i sia generós; al golut, l'abstinència; al luxuriós, el dejuni i l'oració i, si sembla adient, el pelegrinatge o canvi de lloc, per tal que així la carn sia macerada i no es renovelli per delectança la memòria del fet per l'aspecte del lloc o de la persona on o amb qui va ser comès el pecat" "També aquesta confessió, els dejunis, les almoines, els pelerinatges, etc. Que el pecador faci per consell del sacerdot amb devoció i temor, encara que sia informe i no serveisca directament per a obtenir la vida eterna, tanmateix els servirà per a tres coses o a alguna d'elles, a saber, per a subjectar-se més tolerablement al suplici del judici final, o per a obtenir la prosperitat temporal o també perquè el seu cor sia més enllumenat envers la penitència. Igualment serveix per a un parell de fites més: avesar-se a les bones obres" (*Summa de paenitentia*, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics).

"La vigoria i el poder i el benestar de la nostra vida espiritual depèn de la nostra mortificació dels actes de

la carn" "Et mortifiques? En fas com a treball de cada dia? Cal fer-ho sempre mentre visquem; no deixeu de fer-ho ni un dia; o matem el pecat o el pecat et matarà" (Dr. John Owen, c.1616-1683, teòleg protestant anglès).

"Hom no té res en va

Home, el pecatós ha de patir tant per obtenir l'infern! Com vols que Déu et doni la seva joia de franc?" (*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*", 6.73, per Angelus Silesius [Johannes Scheffler], 1624-1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

"Per això, la *unio mystica* anava unida en el luteranisme amb un sentiment de profunda indignitat pel pecat original, que havia de servir perquè el creient luterà practicàs acuradament la *poenitentia quotidiana*, com a mitjà de conservar la senzillesa i humilitat indispensables per a la remissió de els pecats" (*Ètica Protestant i Naixement del Capitalisme*", 1905, d'en Max Weber, 1864-1920, filòsof, economista polític i un dels cofundadors de la Sociologia).

"Si no hi ha cap element d'ascetisme en les nostres vides, si donem curs als desitjos de la carn (encara que dins dels límits del que sembla lícit en el món), ens resulta difícil d'entrenar-nos per al servei de Crist. Quan es compleix amb la carn és difícil pregar amb alegria o dedicar-se a una vida de servei que exigeix molta abnegació" "La carn es resisteix a aquesta humiliació diària, per primera vegada per un atac frontal, i més tard per ocultar sota les paraules de l'esperit (és a dir, en nom de la "llibertat evangèlica"). Reclamem la llibertat de tota coacció legal, de l'auto-martiri i la mortificació, i ho llancem contra l'ús evangèlic adequat de la disciplina i l'ascetisme; per tant, ens excusem de la nostra autocomplaença i la irregularitat en la pregària, en la meditació i en la nostra vida corporal. Però el contrast entre el nostre comportament i la paraula de Jesús és dolorosament evident" (*Nachfolge / El Seguiment, o El Preu del Discipulat*", 1937, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor evangèlic de l'Església *confessant* de la resistència antihitleriana).

* *Dejuni:*

"Convertiu-vos al Senyor, el vostre Déu, amb dejunis, amb plors i planys, esquinceu els vostres cors" (Joel o Jah-el 2:12-13, profeta menor, ca. 400 a. C.).

"El dejuni és l'aliment de l'ànima i de l'esperit, la vida dels àngels, la mort del pecat, l'extinció de les culpes, el remei de la salut, l'arrel de la gràcia, el fonament de la castedat, per l'escala del dejuni havia pujat Elies abans d'entrar en aquell carro de foc que se'l va endur al cel" (*De Elia et jejun.*", c. 3, sent. 23, Tric. T. 4, de St. Ambrós, 340-397). "Punesc el meu cos, i el faig restar en servitud. Castigar el cos, és mortificar-lo amb el dejuni, i no concedir sinó allò necessari per viure, de manera, que no arribi a produir-li plaer, i llavors queda reduït a servitud, quan no li permetem de seguir la seva voluntat sinó que l'obliguem a fer la de l'esperit"

(“*De Elia et jejun.*”, c. 7, sen 98, Trie. T. 4, pàg. 333, de *St. Ambròs*).

“Per dejunar de manera plaent a Déu, hem de ser benignes amb els criats, afectuosos amb els estranys, caritatius amb els pobres, llevar-vos d’hora per anar a l’Església, donar gràcies a Déu i demanar-li perdó de les vostres culpes, implorar la seva misericòrdia pels pecats passats, i la seva protecció per evitar-los en endavant” (*Serm.* 33, sent. 147, *Tric.* T. 4, de *St. Ambròs*, 340-397, bisbe de Milà).

“No dejunem per raó de la festa de la Pasqua, sinó pels nostres pecats” (*Serm.* 3, *adv. Jud.*, núm. 4, sent. 222, *Tric.* T. 6, *St. Joan Crisòstom*, *ca.345-350- †407, Pare de l’Església grega).

«El dejuni és per al monjo com el fre del pecat: el qui se’n desfà es troba com un cavall desbocat» (“*Apotegmes dels Pares del Desert*” 4.46; Hiperequi, 2; *Exhortació als monjos*, 80).

“No pots fer tan gran penitència ab gran dinar, com ab gran dejuni” (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“I així mateix pel pecat de gola, en tant que ja no s’hi fa el dejuni de quaresma ni el dels quatre temps, ni altres dejunis manats per la santa Mare Església” (Vicent Ferrer, 1350-1419, frare dominic i predicador valencià internacional).

“Ens oblidem que el discipulat significa allunyament del món, i ens oblidem de la veritable alegria i llibertat que són el resultat d’una regla de vida devota. Així que cristià reconeix que ha fracassat en el seu servei, que la seva preparació s’ha afeblit, i que ha pecat contra la vida d’altri i esdevingut culpable de les culpes d’uns altres, perquè tot el seu goig en Déu ha desaparegut i la seva capacitat per a la pregària quasi ha fugit, ja és hora que es llanci a l’assalt contra la carn, i es prepari per un millor servei amb dejuni i oració (Lluc 2:37; 4:2; Marc 9:29, 1 Cor 7:5.)” (“*Nachfolge / El Seguiment, o El Preu del Discipulat*”, 1937, de Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor evangèlic de l’Església confessant).

* **Sacrifici, confessió humil:**

"Confesseu els uns als altres els vostres pecats, i pregueu els uns pels altres, perquè siau guarits. La pregària insistent d’un just és molt poderosa" (Jaume 5:16, Epístola del mig germà de Jesús, la més socialitzant de totes, es tracta de l’apòstol suposadament soterrat a Compostel·la).

“En veure Déu les afliccions que aquest passava per caritat, al cap de pocs dies va revelar a un dels ancians que, gràcies a la gran caritat del qui no havia pecat, el qui era pecador havia obtingut perdó. Heus ací el que vol dir donar la vida pel germà (N., 179)” (“*Apotegmes dels Pares del Desert*”, 5.27).

“Heu mudat la meua tristesa en goig. Déu no omple totes les ànimes amb el seu goig, sinó només a aquelles que han plorat els propis pecats amb llàgrimes abundants i contínues, com si plorassin llur pròpia mort: perquè aquests plors paren finalment en

extremades alegries” (“*In Psalm*” 29, sent. 5, Trie. T. 3, de *St. Basili el Gran*, 329-379, capadoci, Pare del monaquisme oriental, bisbe de Cesarea).

“Una confessió implícita és gairebé tan dolenta com una fe implícita; homes malvats solen confessar llurs pecats a l’engròs, *Tots som pecadors*; però el veritable penitent confessa els seus pecats al detall” (Thomas Brooks, 1608–1680, predicador purità inconformista).

* **Pecats, penitència i la collita de Déu:**

“La satisfacció consta de tres pràctiques: la pregària, el dejuni i l’almoïna, talment que aquest nombre ternari s’oposi a aquell nefast nombre ternari del diable: la pregària contra la supèrbia, dejuni contra concupiscència de la carn, almoïna contra avarícia” (“*Summa de paenitentia / “Summa de penitència*”, de *St. Ramon de Penyafort*, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“*Característiques del pecat i de la virtut*
La penitència flaira, tots els pecats poden. Les virtuts van pel camí dreturer, els vicis coixegen” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 5.21, per *Angelus Silesius*, 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“*Déu cull figues dels cards*
Déu verema vi de les espines i cull figues dels cards, quan arriba a inclinar el teu cor pecador vers la penitència” (“*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*”, 5.38, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany).

“Tota veritable renovació –la inculturació de l’Evangeli, la reforma de l’Església, la unitat dels cristians– es forja al desert, en la precarietat de recursos humans que fa possible el cor a cor sincer, la confiança plena en Crist ressuscitat, vencedor del pecat i de totes les formes de la mort” (John Henry Newman, 1801-1890, cardenal catòlic i escriptor anglès, ex-anglicà).

* **Sacrifici i audàcia davant la persecució:**

“Jesús cau per tercera vegada, perquè sap que tots som pecadors i així dona l'exemple, el cabiró pesa un munt encara que els portadors l'ajuden...” (“*Si te dicen que caí*”, 1973, novel·la de Juan Marsé, *1933, sobre la postguerra a Barcelona).

“Wesley va veure tancades les portes de les esglésies d'Anglaterra a causa del seu intrèpid coratge. El mateix Rowland Hill va dir d'ell: “**Ell i la seva legió de predicadors esparracats, peons, camioners, pagesos i netejadors de xemeneies es dediquen a enverinar les ments de la gent**”. Però Wesley no va témer la burla. Va desafiar els homes i els dimonis. Si Whitefield va ser així mateix ridiculitzat la manera més baixa i roïna, i si els cristians de Nou Testament van ser apedregats i fets objecte d'ignomínia pertot arreu, ja que el pecat i els pecadors no han canviat, per què els predicadors actuals no deslliguem les ires de l'infern? Per què som tan normals i tan esplèndidament nuls? Podem tenir

avalots sense reviscolades espirituals, però a la llum de la Bíblia i de la Història, podem tenir un reviscolament sense tumults d'oposició?" (*Why Revival Tarries / Per què no arriba el Desperar espiritual*", 1959, de Leonard Ravenhill, predicador protestant britànic del s. XX).

-Amb activitats escaients, positives (amor, treball, pregària, dejuni, solidaritat, almoïna, evangelització, companyia...)

"Doneu-me cent homes que s'estimen Déu de tot cor, que no temin sinó el pecat i canviaré el món" (John Wesley, 1703-1791, famosíssim predicador anglès mort pels Auques de l'Equador).

"El pecat és per superar-lo no tant per un atac frontal, com pel cultiu de principis oposats. Per matar les males brosses al vostre jardí, planteu-hi una bona llavor; si la terra hi està ben ocupada, hi haurà menys necessitat de cops d'aixada. Si un home desitja estroncar el foc, podria lluitar-hi en contra amb les mans fins a cremar-se i morir; l'única manera és aplicar-hi un element oposat" (Andrew Fuller, 1754–1815, pastor i teòleg baptista, promotor de missions).

*** Amor, misericòrdia:**

"Sobretot mantingueu un amor constant entre vosaltres, perquè l'amor cobreix una multitud de pecats". (1ª Lletre de Pere 4:8, escrita cap al 62-69 d. C. als cristians de l'Àsia Menor).

"Nosaltres som feliços si observem les lleis de Déu, vivint en la concòrdia i en l'amor, i això perquè la caritat esborrarà els nostres pecats" (*Sant Climent de Roma o Clemens Romanus*, † ca. 96, bisbe de Roma).

"Pregava l'amic a sa amor que es fes major, puix que ell era major pecador" (*Arbre de filosofia d'amor*", Ramon Llull, "català de Mallorca").

"Com l'amor devora els pecats"

Així com veus com desapareixen en el foc el cànem i l'estopa, així també cremen del tot els teus pecats per l'amor" (*Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic*", 4.152, per *Angelus Silesius* [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

"No era una comunió de sants la que s'aplegava al seu voltant, sinó una comunió de pecatosos, que li inspiraven tanta compassió que sovint sentia les llàgrimes a flor d'ulls" (*The Keys of the Kingdom / Les claus del Regne*", d'Archibald Joseph Cronin, 1896-1981, escriptor escocès).

"La Bíblia és el missatge-d'amor-de Déu-per-a-l'home, que fou creat primerament. L'exemple que el mateix Jesús posa de rescatar l'ase en Sàbbath o quan Daviu prengué els aliments del temple perquè tenien fam són exemples "cristians" i "bíblics" clars que la Bíblia és per a l'home i no pas al revés. Item més: quan la Paraula diu: "L'amor cobreix multitud de pecats" no està parlant de la prescripció de la llei, però sí de la supremacia de l'amor, del poder de l'amor...que

és Déu mateix. O no? Per tant, diguem, per dir-ho d'alguna manera, que Déu està per damunt de la Llei" (Autocitació).

*** Pregària:**

"Temptació és prova, no pas seducció al pecat. No és pas prova per tal que Déu *sàpia*, sinó per demostrar als homes el que són, fer-los humils i que demanin l'ajut de Déu" (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg llatinoafricà).

"L'abbà Luci els digué al monjos euquites: «Germans, us mostraré com jo preg sense interrupció tot fent el meu treball manual: amb l'ajuda de Déu, m'assec i pos en remull algunes fulles de palmera, de les quals faig cordes, tot dient: Senyor, tingueu pietat de mi segons la vostra gran misericòrdia; per la vostra infinita bondat, esborreu el meu pecat (Sl 50,1). Això és pregar, o no?» Respongueren: «L'és»" (Luci d'Alexandria, Λούκιος, *Apotegmes dels Pares del Desert*", 12.9).

"Per la gràcia de Déu sóc home i sóc cristià; pels meus actes, gran pecador; per estat, pelegrí de la més baixa condició, caminant sempre errant d'un lloc a un altre. Els meus béns són: a l'esquena, una alforja amb pa dur, la santa Bíblia a la butxaca i pareu de comptar. Diumenge 24è després de la Trinitat vaig entrar a l'Església per pregar durant l'ofici; estaven llegint l'epístola de Sant Pau als Tessalonicencs, al passatge 1 en què està escrit: *Pregueu sense parar*" (*Relats sincers d'un pelegrí al seu pare espiritual*", ca. 1853-1861, llibre anònim rus publicat a Kazan el 1884, molt popular en la tradició contemplativa ortodoxa).

*** Fvangelització, apostolat, predicació:**

"El Senyor envià sal apostòlica a les aigües dels pecatosos per a extingir-ne la pudor" (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

"Però, com és això que poca gent deixen els vicis públics a causa dels sermons? Sabeu què em pareix? Que tenen molt de magí els qui els prediquen. No n'estan sense, tal com el gran foc de l'amor de Déu, com ho estaven els Apòstols, i així escalfa poc aquesta flama" (*El libro de la vida*", de Teresa de Cepeda y Ahumada, Santa Teresa de Jesús o d'Àvila, 1515-1582, mística castellana, perseguida per la Inquisició espanyola).

"Així com moltes vegades n'hi ha prou amb una sola mala conversa per perdre a una persona, no és estrany tampoc que una conversa bona la convertesca o faci que eviti el pecat. Quantes vegades, després d'haver conversat amb algú que ens va parlar del bon Déu, ens hem sentit vivament inclinats a Ell i haurem proposat portar-nos millor en avant!... Això és el que multiplicava tant el nombre dels sants en els primers temps de l'Església; en llurs converses no s'ocupaven de res més que de Déu. Amb això els cristians s'animaven els uns als altres, i servaven constantment el gust i la inclinació cap a les coses de Déu" (*Sermó*

sobre el primer precepte del Decàleg”, del Sant rector d’Ars [St. Jean Baptiste Marie Vianney], 1786-1859, franciscà francès).

* *Almoina:*

“Allà on donen almoina el diable no s’atreveix a penetrar” (*Homilia sobre la 1ª Epistola als Colossencs*, 35, de St. Joan Crisòstom, *ca.345-350- †407, Pare de l’Església grega).

“I també: “*Feu almoina i totes les coses seran pures per a vosaltres*” (Lc 11,41). En efecte, com diuen els doctors, “*l’almoina allibera l’ànima de la mort i no permet que aquesta entri en les tenebres*” (Tb 4,11). Per què? Perquè com l’aigua apaga el foc, així l’almoina apaga els pecats” (“*Manual per al seu fill Guillem*”, de Duoda, ca. 803-post 843, comtessa de Barcelona).

“En una relació de forces molt desigual, el superior pot ser just respecte a l’inferior, adés en fer-li bé amb justícia, adés en fer-li mal amb justícia. En el primer cas, hi ha almoina; i en el segon càstig.

El càstig just, com l’almoina justa, comprèn la presència real de Déu i constitueix una mena de sagrament” (“*Formes de l’amor implícit a Déu*”, 1942, Marsella, Simone Weil, 1909-1943, francojueva sindicalista i feminista i mística cristiana, col·laboradora amb la II República espanyola).

-Tornar al bon camí i resistir-hi:

* *Fl bé i el mal:*

● “Qui coneix Déu com cal afaïçona bones fites i reposa al cor en la temor de Déu. Qui té un reialme efímer no és com qui en té un d’etern; no és com qui l’adultera, ni l’home benigne com el depravat; el llenguatge sincer no és com la mentida, i que ens trobàssim a recer del càstig diví, i no teméssim la ira espantosa de Déu, ni ens espaordís el seu infern, creat per a tot el qui peca i falta a sa paraula, àdhuc tindriem el forçós deure d’obeir-lo, de refusar les ambaixades de la passió, de renunciar sincerament a una vida que no és eterna. Veiem que Fortuna obra amb els seus com la flama amb la llenya d’on brolla...” (“*Tawq al-hamâna / El collar de la coloma*”, obra cimera de la literatura andalusí, Xàtiva, 1022, escrita a l’exili per Ibn Hazm “de Còrdova”, *994 -+1063, poeta, polígraf).

* *Percebre el pecat i resistir-hi amb dolor:*

“Si no hi ha dolor pel pecat, no hi haurà alegria en la salvació” (Autor desconegut).

“Així com no has de consentir el pecat a canvi de cap recompensa, així mateix no has de renunciar a la

justícia per cap amenaça de mal” (“*Meditacions*” 332, de Guigó I, 1083-1137, prior de l’Orde de la Cartoixa).

“Un creient és molt més apte per a carregar-se amb un sentit del pecat, i per sentir-ne por en el seu propi caràcter que un descregut; perquè si ens deixem portar pel corrent no temem res, i és només quan ens hi esforcem en contra, que el seu progrés i poder ens són discernibles” (Dr. John Owen, 1560-1622, poeta epigramàtic anglès).

“Sant Isaac el Siriàc va abandonar d’aquesta manera als seus fidels, i el benaurat Atanasi l’Athonita va deixar el seu monestir: consideraven aquests llocs com massa seductors, i creien en veritat en les paraules de Jesucrist: De què serveix a l’home guanyar el món sencer, si perd la seva ànima?

-Però és que aquests eren grans sants -va contestar el sacerdot.

-Si els sants es guardaven amb tanta cura del contacte amb els homes -vaig respondre jo-, què no haurà de fer un desgraciat pecatós?” (“*Relats sincers d’un pelegrí al seu pare espiritual*”, ca. 1853-1861, llibre anònim rus publicat a Kazan el 1884, molt popular en la tradició contemplativa ortodoxa).

* *Rebuig al pecat:*

“Els qui heu de celebrar la Pasqua del Senyor, exerciteu-vos de tal manera en sants dejunis, que feu aplec a tan sagrades festes, lliures de l’avalot de les passions. Lanceu l’amor de la humilitat a l’esperit de supèrbia, arrel de tots els pecats, i que la mansuetud tombi l’altivesa: i els cors, exasperats amb alguna ofensa, procurin, reconciliar-se entre si i tornar a la unió i a la concòrdia. No tornar cap mal per mal, perdonar-se els uns els altres, així com Jesucrist ens va perdonar” (*Serm.* 44, sent. 39, Trie. T. 8, de St. Lleó I el Magne, 400-461, clergue toscà elet “Papa” o bisbe de Roma des del 440).

“Cal esforçar-se, no tant perquè els homes no pequin, sinó perquè no vulguin pecar. No és pas lloable el no poder, sinó el no voler pecar. Si hom vol pecar, això ja és un pecat” (“*Meditacions*” 232, de Guigó I, 1083-1137, prior de l’Orde de la Cartoixa).

“El sentiment luterà del penediment en la penitència és completament aliè, no tant en la teoria com en la pràctica, al calvinisme ascètic més avançat; aquest el considera moralment dolent, inútil per al condemnat, signe de recaiguda i de santificació imperfecta per a qui malgrat d’estar segur de la seva elecció confessa un pecat, del qual no s’ha de penedir, sinó que ha de odiar-lo i ha de tractar d’avançar en la seva pròpia santificació obrant *ad Dei Gloriam*. Segons diu Ohwe (capellà de Cromwell, 1656-1658)” (“*Ètica Protestant i Naixement del Capitalisme*”, 1905, d’en Max Weber, 1864-1920, filòsof, economista polític i un dels cofundadors de la Sociologia).

“Per descomptat, com més estimes el pecador més avorreixes i fas la guerra al pecat, igual que com més t’estimes una persona, més odies i voldries matar les cèl·lules canceroses que estan matant eixa persona. La compassió per les cèl·lules de càncer no prové de la

compassió per les persones; es tracta precisament de manca de compassió per les persones” (*“Ecumenical Jihad / Gihad Ecumènica”*, Peter Kreeft, professor de filosofia i apòlogista catòlic nordamericà).

* *l'esperança:*

“El cristià és l'home d'esperança perquè manté els seus ulls fixos en Déu. Agustí va dir a un home desgraciat, que no pensava en res més que els seus pecats: *“Mira lluny de tu i cerca Déu”*. La mirada cap a Déu és el secret de l'esperança cristiana” (*“N.T. Words / Mots del Nou Testament”*, 1974, de William Barclay, 1907-1978, autor escocès).

“No desesperis del perdó, com Caïn, car Déu pot perdonar, més que l'home pecar. Ni facis com Orígenes que va presumir excessivament de la misericòrdia divina. Però tu mol el gra, ço és, la teva ànima, entre aquestes dues moles: la temor i l'esperança, car la farina així mòlta, netejada del segó, barrejada amb l'aigua de les llàgrimes, pugui fer un bon pa en el forn del cor, ben cuit amb el foc de la caritat, per oferir-lo a l'hoste que truca i que vol sopar amb tu, del qual hem parlat. Amb aquest aliment es refà el Crist hoste” (*“Summa de paenitentia / “Summa de penitència”*, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Les estacions espirituals

L'hivern és el pecat; hom s'aixeca a la primavera; l'estiu és l'estat de gràcia; la tardor, l'acompliment” (*“Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic”*, 5.18, per Angelus Silesius [Johannes Scheffler], 1624–1677).

“Aquell a qui Déu no pot condemnar eternament

Al pecador que no s'aparta de Déu eternament. Déu no el pot condemnar eternament a les penes i la mort eternes” (*“Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic”*, 5.138, per Angelus Silesius, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“L'home qui s'aixeca és encara més gran que aquell qui no ha caigut” (Concepció Arenal, 1820-1893, escriptora, sociòloga i reformadora penal forastera).

“El cristianisme no implica una perfecció absoluta en el creient (cosa globalment impossible) sinó un esforç de millora i de girar cua allà on ho hem fet malament (penediment). Es un començar sempre. Una porta oberta. I la direcció correcta més que la quantitat de passes fetes” (Autocitació).

-Evitar el mal, l'ego i l'orgull. Sentit autocrític:

“Els manaments resumits segons Jesús (“Estimaràs Déu per damunt de totes les coses i el proïsme com a tu mateix”) necessàriament duu aquell que ho intenti a millorar, a destacar per sobre la mediocritat. Però si una societat no ho fa, la maldat i l'avarícia la dominaran i acabaran enfonsant-la en una sòrdida i perillosa decadència que la farà feble i miserable (és el que ara tenim), enmig un clima de malfiança. Cada pecat l'arrossegarà cap a un nou clot. Per aquest camí

anem a l'esclavatge, tant si mana el Capital com si guanyàs una hipotètica Revolució. Qui no creu Déu acaba dominat per tirans” (Autocitació).

* *Sentit autocrític:*

“Preguntaren a un ancià: «Com pot ser que alguns diguin que veuen els àngels?» Ell contestà: «Benaürats aquells qui veuen sempre els propis pecats» (N., 332)” (*“Apotegmes dels Pares del Desert”*, 15.87).

“Guaiteu que el vostre estudi principal sia a tomb del propi cor, que la imatge de Déu pugui ser-hi plantada, i el seu interès vagi avant, i l'interès pel món i per la carn dominats, i l'amor per tots els pecats llençat, i l'amor per la santedat se'n surti triomfant; i que us acontenteu no pas a vosaltres mateixos amb l'aparença de fer el bé exteriorment, quan sou dolents, i estranys als grans deures interns. La primera i gran obra d'un cristià rau dins el seu cor” (Richard Baxter, 1615-1691, escriptor protestant empresonat en Anglaterra en defensa de la llibertat de consciència).

“Babilònia

Tu ets la mateixa Babilònia. Si no surts de tu mateix, romandràs eternament a la casa de diversió del diable” (*“Cherubinischer Wandersmann / El Pelegrí Querubínic”*, 226, per Angelus Silesius [Johannes Scheffler], 1624–1677, poeta místic alemany nat a Breslau, Silèsia).

“La fe hi és presentada com una cosa que cal fer per aconseguir la salvació, i es fan esforços per demostrar que és una cosa fàcil. Fóra molt millor procurar que aquells als quals s'adreça arribassin a un convenciment autèntic de pecat, i esforçar-se per presentar Crist, en tota la seva majestat gloriosa com a Salvador” (Allò a canviar del nou evangelisme segons Charles Haddon Spurgeon, 1834-1892, famós predicador baptista britànic).

* *Avergonyir el mal:*

“Una vegada l'abbà Efreem passava per un lloc; i una prostituta, enviada per algú, començà a afalagar-lo amb el desig d'atraure'l al pecat, si fos possible o, almenys, si no ho aconseguia, fer-lo entrar en còlera, ja que mai ningú no l'havia vist irat o disputant amb algú. L'abbà Efreem li digué: «Segueix-me». I la portà a un lloc enmig de la gent i li digué: “Vine, que estic disposat a complaure el teu desig». Ella, veient tota la gent, digué: «Però, com podríem fornicar ací davant de tanta gent? Ens faria molta vergonya». Ell li replicà: «Si tu tens vergonya de fer això davant els homes, no hauríem de tenir encara més vergonya de fer-ho davant de Déu, que farà sortir a la llum el que està ocult en la tenebra?». La dona es retirà tota avergonyida, sense aconseguir el que pretenia (Efreem, 3)” (*“Apotegmes dels Pares del Desert”*, 10.21; St. Efreem o Efrèn, 306-373, doctor de l'Església siríac).

* *No temptar ni enzar Déu:*

“En cas de malaltia terminal, hom amb prou feines (el malalt) pot, no penedir-se dels pecats, sinó ni tan sols pensar-hi” (“*Summa de paenitentia* / “*Summa de penitència*”, de St. Ramon de Penyafort, ca. 1185-1275, General dels dominics nat al Penedès).

“Qui ha lenta contricció, o qui desnobreix contricció, és veí del demoni” (*Llibre dels mil Proverbis*, de Ramon Llull, ca. 1232 ó 1235-1315, català de Mallorca, místic i savi).

“Per què deus saber que demanar senyal de Déu curiosament e sens necessitat és temptar Déu, e, per consegüent és pecat mortal, mas demanar-lo en cas de necessitat, ço és, per servir l’hom d’error, no és pecat; ans proceir en alguna cosa dubtosa a hom denunciada de part de Déu, sens suficient testimoni de Déu” (“*Segon del Crestià*”, 1382-1383, 2^a part de la 1^a Enciclopèdia catalana, de Francesc Eiximenis, ca. 1330-1409, monjo franciscà).